

Libro de Oro Dagboeken van Hospitaleros

Roncesvalles 2020 en 2021

Roncesvalles 2020

Voorwoord van de voorzitter

Een vreemde gewaarwording: Prior Don Bibiano die de nacht in de Jefe-slaapkamer doorbrengt en 's morgens de Peregrinos wekt (met Gregoriaanse muziek uiteraard) en ze uitzwaait. Marisol die machinewasjes voor de pelgrims doet; Paula en Juan Pé die samen met Yolanda en Maribel bedden ontsmetten, vloeren reinigen, toiletten en douches schoonmaken...

We zijn gegaan in 2020; Equipo 1 voor een week en toen moest de Albergue gesloten worden. Daarna een hele poos niet, tot 2 juli. Vier 'uitgedunde' Equipos vertrokken vol goede moed naar Roncesvalles en toen ... kreeg heel Spanje een oranje kleurtje: "Let op er zijn risico's. Alléén noodzakelijke reizen. En wij bleven weer thuis, in een landje waar het virus ook nog steeds rondwaarde en meer en meer landgenoten wist te vinden.

Pelgrims bleven komen in Roncesvalles, gemiddeld 30 per dag. Spanjaarden, Fransen, Italianen, en ook Nederlanders, die vertonen zich immers overal op de wereld, dat zit nou eenmaal in ons bloed. De ervaringen van de Equipos die in dit jaar wel in Roncesvalles zijn geweest, zijn opgetekend. We plaatsten ze al in onze nieuwsbrief, maar we zetten ze hier nog eens bij elkaar op de website van het Genootschap. Een 'mager' Libro de Oro, maar evengoed de moeite waard om te lezen en de foto's te bekijken. Voor het warme gevoel ...

Dank je wel Hospitaleros die gewerkt hebben in Roncesvalles; dank voor jullie inzet! En dank je wel Hospitaleros die noodgedwongen thuis moesten blijven en alsmaar hoopten toch nog te kunnen afreizen; dank je wel voor jullie geduld en begrip!

En nu maar met z'n allen vurig hopen op een 'gewoon' hospitaleerjaar 2021.

'Kom op Jacobus, sta ons bij!'

Henk Trimbach
voorzitter *Werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles*

Roncesvalles 2021

Voorwoord van de voorzitter van de WHR Henk Trimbach

En nu met z'n allen vurig hopen op een 'gewoon' hospitaleerjaar 2021. 'Kom op Jacobus, sta ons bij!'
Dat waren mijn laatste woorden in het voorwoord 2020 van het sterk 'vermagerde' Libro de Oro.

Ik neem Jacobus niks kwalijk hoor, hij zal het ook niet kunnen helpen dat we pas op donderdag 24 juni 's middags om 14.00 uur de eerste pelgrims weer mochten verwelkomen in 'onze' Albergue. Na drie-en-een-half dag keihard werken, hadden Hans Perik en Peter Stoks Aterpea uit de hele lange 'winterslaap', of moet ik zeggen 'coronaslaap' gehaald en konden zij de werkzaamheden aan Equipo 9 overdragen. Intussen zijn er een heleboel hospitaleros niet af kunnen reizen naar het mooie Roncesvalles in de periode dat de Camino Francés en daarmee ook de Albergue 'op slot' zat. Jammer, maar begrijpelijk!

Nee, alles was na de heropening van de Albergue niet zoals we dat al jaren gewend waren ... Pelgrims en hospitaleros droegen mondkapjes, er moesten handen ontsmet worden voordat steeds vier pelgrims tegelijk naar binnen mochten om in de hal op anderhalve meter ... Nou ja, u begrijpt het wel, het zekere voor het onzekere werd er genomen.

Van verschillende Jefes hoorde ik, als ik ze op woensdagochtend belde om te vragen of alles goed verliep, dat ze wel even moesten wennen aan de nieuwe manier van bedden schoonmaken. Maar na een paar dagen hadden ze dan de slag wel te pakken en vonden ze deze nieuwe wijze van reinigen zelfs hygiënischer dan het aloude schuieren.

Zo zie je maar weer, hospitaleros zijn flexibele werkers. Dank, heel veel dank voor jullie inzet!

Op 18 oktober 2021 meldde onze planner Hans Perik ons, zijn werkgroepgenoten, dat er nog maar twee Hospitaleros nodig waren voor het seizoen 2022! Een veertigtal dames en heren die voor de eerste keer naar Roncesvalles zullen gaan en zo'n negentig ervaren hospitaleros. Fantastisch!

Ik zak even onderuit, leeslamp aan en, ook al heb ik het allemaal al eens gelezen, ik begin gewoon nog eens opnieuw in het Libro de Oro 2021. Met dank aan Noortje Spekman en Joke de Kler, die alles weer keurig hebben geredigeerd en opgemaakt.

Ik wens ook jullie allemaal veel leesplezier en tot gauw!

Henk Trimbach (voorzitter Werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles).

Ook de reactie wenst u veel leesplezier en hoopt dat we met elkaar de mooie traditie van het Libro de Oro in 2022 weer in zijn geheel kunnen voortzetten met de verslagen uit al de 17 periodes.

Noortje Spekman en Joke de Kler

Aantal pelgrims die door de Hospitaleros ontvangen zijn in 2020

Periode 1	6 maart t/m 13 maart	205
Adviesgroep	3 juli t/m 10 juli	403
Periode 0	10 juli t/m 24 juli	855
Periode 1	24 juli t/m 7 augustus	881
Periode 2	7 augustus t/m 21 augustus	868
Totaal		3.212

Aantal pelgrims die door de Hospitaleros ontvangen zijn in 2021

Periode 8	18 juni t/m 25 juni	83
Periode 9	25 juni t/m 9 juli	1271
Periode 10	9 juli t/m 23 juli	1225
Periode 11	23 juli t/m 6 augustus	1469
Periode 12	6 augustus t/m 20 augustus	1694
Periode 13	20 augustus t/m 3 september	1794
Periode 14	3 september t/m 17 september	2011
Periode 15	17 september t/m 1 oktober	1669
Periode 16	1 oktober t/m 15 oktober	1457
Periode 17	15 oktober t/m 29 oktober	653
Periode 18	29 oktober t/m 1 november	144
Totaal		13.470

Hospitaleros 2020

Periode 1 Martien van Diessen, Annemieke de Jongh, Joke de Bakker-van Mook, Wim Tomassen en Han Hoevenaars

2 e Fase

Adviesgroep Henk Trimbach, Mieke Trimbach, Noortje Spekman-Waasdorp, Jos Spekman
Periode 0 Hans | Perik, Toine van Moorsel, Jos Kox
Periode 1 Steve Weatherell., Don Gabriël, Donald Ajibola, Gonny Dubbink
Periode 2 Maarte van Hattem, Ineke van Hattem, Annemarie Hens-Weenink, Margreet de Vries en Ria Bindels (5 dagen)

Hospitaleros 2021

Periode 8 Hans Perik, Peter Stoks
Periode 9 Wil Matti, Riek van Koevorden, Kittie Knipscheer, Janine Verhaaf, Piet Verhaaf, Renée Raes
Periode 10 Stef Lankveld, Tonnie Klein Hemmink, Jan Kamphorst, Ria Bindels, Ronald Struys, Martien van Diesen
Periode 11 Henk Trimbach, Mieke Trimbach, Gerard Veldhuis, Marietje Veldhuis, Jeanet Scholten, Leo Eechout, Tiny Gijsbers
Periode 12 Herman Knape, Arie van Seters, Margreet van Seters, Berry Lammertink, Theo Wasmus, Willy Hoogesteijn
Periode 13 Sjaak Sies, Willy Sies, Ben Bunink, Aafke Wagenaar, Diana Quanjer, Martin van Rooijen, Maud van Rooijen
Periode 14 Kees Ebbenhorst. Dick de Kler, Joke de Kler, Ineke van Hattum, Maarte van Hattum, Gabrielle Snijders
Periode 15 Gerard van de Werf, Inge van Egmond, Thea van Dijk, Rem Jonker, Jos Kox
Periode 16 Kees Kruijff, John Fox, Donald Ajibola, Marianne Jansen, Nico Wageveld
Periode 17 Tijmen Stoof, Frank Keijser, Hans Kassenaar, Els Kassenaar, Corry Janse, Margreet de Vries
Periode 18 Jos Spekman, Noortje Spekman, Hans Perik

2020

Periode 1	vrijdag 6 maart t/m vrijdag 13 maart 2020
Hospitaleros:	Martien van Diesen, Annemieke de Jong, Joke de Bakker-van Mook, Wim Tomassen, Han Hoevenaars
Aantal pelgrims:	205

Vrijdag 6 maart

Onze shift begint fantastisch: een dikke laag sneeuw brengt ons terug naar 2010, de laatste witte kerst in Nederland. Goeie sneeuwballenkwaliteit. Annemieke reinigt de winterherberg op het moment dat de winter hier opnieuw begint. In de loop van de ochtend komt er een code-geel-telefoontje van Wim, die woensdag in Bayonne is begonnen aan zijn voettocht naar Roncesvalles: twee dagen regen en nu sneeuw maken het verblijf in een tentje op de berg te veel van het goede. Hij slaat een stuk over en loopt vanuit St Jean Pied-de-Port naar Roncesvalles.

Het klooster heeft aan een filmteam toestemming gegeven om alles op de begane grond op te stapelen in de bibliotheek, zodat ze ongestoord kunnen filmen. Mijn vraag of we de pelgrims dan maar allemaal door zullen sturen naar Burguete wordt niet op zijn waarde geschat. Zelfs een aanbod onzerzijds dat we een stapje terug zullen doen en de crewleden dan maar de pelgrims zullen laten opvangen, valt niet in goede aarde. Voel ik enige spanning? Geen tafel voor het Libro de Oro, geen tafel voor achter te laten spullen, geen wegwijzer naar de kelder, geen keuken beschikbaar, geen schoenenhok.

De dikke sneeuw vandaag maakt van alle pelgrims overlevers. Doodop, doornat en met natte ogen druppelen ze binnen. Gelukkig in groepjes, zodat ze steun hebben aan elkaar. We peppen ze op met een droge handdoek, juichkreten over de geleverde prestaties en een omhelzing. Oh nee, dat laatste niet, want het coronavirus loert om elke hoek. Grote flessen desinfectans staan op de Mostrador; elke Hospitalero heeft een klein flesje op zak. En afstand bewaren. Voor de veiligheid zullen we de komende dagen, nu het aantal pelgrims nog niet al te groot is, van Planta wisselen en een dag wachten voordat we de bedden schoonmaken, zodat de virussen hun tijd kunnen nemen om af te sterven. Er valt intussen een mail van de WHR binnen over de toestand in Roncesvalles. Helaas is men vergeten de Hospitaleros ter plekke om informatie te vragen.

Verkleumd, vereenzaamd en wanhopig belt Wim ons. Voor zijn route door de Pyreneeën is een code oranje afgegeven; hij kan en mag niet meer verder. We halen hem, na veel gesmeek, uiteindelijk in een louche gelegenheid langs de route op. Zijn dankbaarheid is grenzeloos. Om ons zelf met mate(n) te belonen, trakteren we onszelf op een ZURITO.'

Aan het eind van de dag kost het een aantal jonge pelgrims moeite om het bed te vinden. Een fles wijn en een frot weed zijn mede debet aan hun luidruchtige opgewektheid. De Jefe praat hen voorzichtig binnen, alwaar ze vrijwel onmiddellijk in Morpheus' armen vallen.

Zaterdag 7 maart

Het dooit met grote halen. Volledige tapijten sneeuw donderen van het dak, net wel en net niet op de passanten. Annemieke en Joke worden getroffen, maar overleven het gelukkig. Het coronavirus krijgt bij hen nog een kans. Bij het ontbijt krijgt de Jefe een minpunt op zijn conductestaat: gisteravond vergeten het geld uit de Mostrador mee naar boven te nemen. Er wordt een zwartboek aangelegd ten dienste van de WHR.

Samen maken we de winterherberg weer gebruiksklaar. Lakens en slopen worden weer om de bedden en de kussens gedaan. Nog een laatste dweilbeurt en de pelgrims kunnen er straks, als het druk wordt, weer terecht.

Pablo heeft intussen in drie etappes (donderdag t/m zaterdag) het bestelde voedsel binnengebracht. Het blijft een koninklijk gevoel zo verwend te worden. Het klooster is goed voor ons. De brave borst (Pablo dus) heeft bovendien de eieren ondergebracht in ons nieuwe, beveiligde eierbroedhok, zodat we met Pasen wat feestelijks te eten hebben. De dag wordt afgesloten met een aantal afleveringen van "Toren C". Met in de hoofdrollen Annemieke en Joke, onze transgenders.

Zondag 8 maart

Heerlijk, wat een dag. Een lentezonnetje stralend op de sneeuw. Gezinnen met sleeënde kinderen. Echtparen in een trage pas over het kloosterterrein. Het terras van Casa Sabina vol mensen en glazen bier. Rond twee uur nog geen pelgrim te zien: die genieten onderweg van een hemelse wandeldag. Geen betere dag voor wereldvrouwendag. De Volkskrant meldt: "Vrouwen moeten gevaarlijker worden." En #Vraie-Femme-Africaine hekelt stereotypes over Afrikaanse vrouwen zoals " Een #EchteAfrikaanseVrouw verontschuldigt zich als ze door haar man geslagen wordt, want ze lokt het zelf uit." Ondanks het mooie weer is de aanloop van pelgrims gering. Een eenzame fietser overnacht in haar tentje in de tunnel naar de kerk. Ze is tevoren door de Bomberos van de Ibaneta gehaald, omdat haar remmen weigerden. Een goede voorbereiding is het halve werk. Of was het: een slechte voorbereiding is maar half werk.

's Avonds om een half elf vinden we de symptomen van corona dusdanig aanwezig bij één van de Hospitaleros, dat we het Centro de Salud waarschuwen. Die vindt het verstandig met de patiënt langs te komen. Tegen twaalfen komt de uitslag. Geen corona, maar een dusdanig hartfalen, dat binnen de kortste keren een bezoek aan de cardioloog afgelegd moet worden. Opluchting bij Marisol, die al de sluiting van de herberg vreesde. Maar meer nog een bijzonder onwelkom bericht voor onze collega-Hospitalero. De terugreis naar Nederland wordt georganiseerd.

Maandag 9 maart

Hal en gang en enkele allerlei andere ruimtes worden ingenomen door een filmcrew. De Sótano is veranderd in een productieruimte. De miezerige dag wordt wat opgeleukt door een batterij filmlampen. Het normale pelgrimsleven wordt een hele dag stilgelegd voor 5 minuten theater. En morgen komt er weer een draaidag. Amazon wil ook graag verdienen aan de Camino. Het is wel behelpen, want tijdens elke take moeten de echte pelgrims buiten wachten en de Hospitaleros de hoogste staat van stilte en bewegingloosheid betrachten. Ook schoenhok, keuken en lift zijn onbereikbaar. Hetgeen wel sneu is voor een kreupele pelgrim (gevallen over de bevroren sneeuw tussen kerk en hotel) die met een wagentje binnen weet te sluipen, maar moet wachten tot hij met de lift naar boven kan.

Vandaag slechts 16 pelgrims, maar wel eventjes 13 nationaliteiten. Daaronder zelfs een Turk, een zeldzaamheid. Het beperkte aantal pelgrims, 40% minder dan vorig jaar, zou iets te maken kunnen hebben met de corona-hype.

Dinsdag 10 maart

Met een beetje pijn in het hart nemen we afscheid van de Freiburger met z'n verzwikte enkel. Marisol heeft beslist dat hij niet een extra nacht krijgt. De bus is zijn enige optie na

tweeduizend kilometer lopen vanuit Duitsland. Volgens de Hospitaleros had een dag respijt de rest van zijn Camino kunnen redden. Maar.. " ' t is zoals ' t is" (Wim Tomassen, 2009).

Eén van de Hospitaleros is jarig en het klooster heeft voor een heerlijke Limburgse vlaai gezorgd en voor een fles Patxarán. Collega-Hospitaleros hebben enkele knaken bijeen gegooid voor een kistje geurige sigaren. De zon scheen zo zacht, dat het volop genieten was van een Panatella.

Donderdag 12 maart

Er is druk overleg tussen de Albergues in Navarra: sluiten of niet sluiten. Estella besluit als eerste de deuren dicht te doen. De rest aarzelt. Ook St.-Jean-Pied-de-Port mengt zich in de debatten. Langzaam begint bij de Hospitaleros ook twijfel binnen te sluipen over het voortzetten van de onderneming. Het thuisfront informeert meermaals daags naar de gezondheid van hun geliefden.

Onze collega heeft intussen het medisch circuit bereikt na zijn gedwongen terugkeer naar Nederland. De Spaanse diagnose wordt niet zo heet gegeten als hij door de (overigens bijzonder nauwkeurige) arts van het Centro de Salud werd vastgesteld. Hartkwaal: ja – dodelijk: niet direct. Aan de telefoon grapt hij per ommekeer weer terug te keren. Nu begint de verzekeringstechnische afwikkeling van medische kosten en reiskosten. Sterkte.

Vrijdag 13 maart

Vrijdag

de dertiende of niet. Vanuit Nederland komen telefoontjes van aanstaande hospitaleros over de toestand in Roncesvalles. Mensen met pelgrimsplannen checken de mogelijkheden, al dan niet via het genootschap. Pamplona Municipal besluit het voorlopig voor gezien te houden. Eén van de Hospitaleros belt de treinreiswinkel om de kaartjes van volgende week zaterdag in te ruilen tegen die voor

een eerder vertrek. Symbolisch is een al drie dagen aanhoudende koude mist. We wisselen van Casa Sabina naar La Posada.

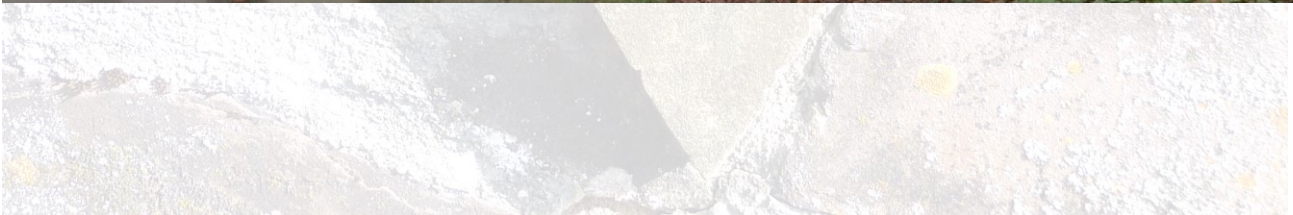
Opvallend genoeg hebben we vandaag geen enkele Spanjaard in huis. Is dat een voorteken? Geen enkele.

Inderdaad. Rond 19.00 uur komt er een bericht uit Madrid: conform de uitgeroepen noodtoestand worden de herbergen langs de Camino gesloten. Er is opluchting: eindelijk duidelijkheid. Er is verdriet, met name bij Marisol: haar levensvulling wordt de adem afgesneden. Er wordt naar St.-Jean Pied-de-Port gebeld, om niemand meer door te sturen. Er wordt overlegd over de afronding van het Hospitaleroswerk. Er is contact met Henk Trimbach van de werkgroep. Maar dan komt de grootste klus, het informeren van de pelgrims. Die zitten op dit moment nog aan het diner en druppelen rond 20.00 uur langzaam binnen. Er is verslagenheid (kan ik niet toch doorlopen?), wanhoop (ik heb geen geld voor de terugreis), maar vooral saamhorigheid. Samen pluist men uit hoe de terugreis op te zetten. Twee Fransen, een Amerikaanse en een Koreaanse arrangeren samen een taxi naar St.-Jean Pied-de-Port. Er zijn pelgrims die de taxi zelfs tot Biarritz laten rijden. Een enkeling neemt de bus naar Pamplona. Via Pamplona en San Sebastian bereik je de Euroliner die je voor een schappelijke prijs naar Dortmund brengt. 50 uur na je vertrek sta je voor je eigen voordeur. We laten de activiteiten doorgonzen tot ver na tien.

Zaterdag 14 maart

Om vijf uur staan de eerste pelgrims al beneden. Taxi's staan snorrend te wachten. De bus van 9.20 uur naar Pamplona vertrekt inderdaad. Nu nog de bus van 15.30 uur naar St.-Jean Pied-de-Port en dan is iedereen op weg naar huis.

Na het ontbijt vangen we de gewone werkzaamheden aan. Verdieping twee wordt gekuist. De keuken en de trappen gesopt. Daarnaast maken we de pelgrimsverblijven schoon, wassen de hesjes en wachten tot 10.00 uur om de treinreiswinkel te bellen. De volgende groep Hospitaleros (april? mei?, november?) komt in een schone herberg.

2 e Fase

Adviesgroep

vrijdag 3 juli t/m vrijdag 10 juli 2020

Hospitaleros:

Henk Trimbach, Mieke Trimbach, Noortje Spekman, Jos Spekman

Aantal pelgrims

403

v.l.n.r. Jos Spekman, Noortje Spekman, Marisol, Henk Trimbach en Mieke Trimbach

Donderdag 2 juli 2020

Terug van weggeweest . Het voelt nog een beetje onwerkelijk om hier weer te zijn. Alles lijkt anders, maar toch ook weer niet. Alleen die mondkapjes is wel echt wennen.

Na twee dagen, bijna achter elkaar aan rijden arriveerden wij tegelijk rond half 3 in Roncesvalles op donderdag 2 juli. Hartelijk begroet door Marisol en daarna zijn we gelijk begonnen aan de eerste helse klus. Ik had er al thuis van gedroomd. Al de lakens en slopen moeten natuurlijk van de bedden en de eerste serie ook nog gewassen, omdat die al beslapen waren. Maar tot onze verrassing stonden de karren in het washok ook nog vol, wel gewassen, maar voelden vochtig aan en ook in de droogtrommel zat nog was.

Eindeloos veel lakens rollen!

alle hens aan dek. Mieke begon met het wassen, wij alles van de bedden halen en daarna rolletjes maken en in de kasten leggen. Dat heeft tot en met vrijdagmorgen geduurd. Daarbij dan allerlei zaken bekeken, is er handgel, zijn er handschoenen, mondkapjes en pijlen

enz. Gelukkig, daar was goed voor gezorgd. Zelfs de buitentent was aanwezig. Maar daarover later meer. Helaas had Pablo niets gedaan, ofschoon dat wel aan hem gevraagd was. De koelkast was ook nog vol met etenswaren, dus. alles maar weggegooid; zonde. Gelukkig had Henk thuis al de boodschappen doorgegeven, dus er kwam genoeg vers binnen. We zijn nog even naar de kerk geweest. Don Valentin was verheugd ons weer te zien. Ook Don Jesus zat weer op het altaar. Nog even broos, maar met pretoogjes vertelde hij dat hij al 94 jaar oud is. Geweldig.

Vrijdag 3 juli 2020

De eerste openingsdag... Al 49 reserveringen op deze eerste dag en aan het einde waren er 87 pelgrims. Bijna 'vol' dus. Veel fietsende Spanjaarden die blij zijn dat de provincielockdown over is

Dus veel Spanjaarden, maar ook wat Nederlanders, Duitsers, Fransen etc. Een Italiaanse familie, chaotisch, kostte ons kopzorgen. Maar geen Koreanen deze keer. Scheelt wel in de spraakverwarring. Annemieke had pioenrozen meegegeven voor Don Bibiano en Marisol, die gretig in ontvangst werden genomen. Zelfs Edurne hebben we nog even gezien, maar niet gesproken.

De pijlen, die we aangebracht hadden werkten niet. De pelgrims liepen gewoon heen en weer, dus toch maar besloten dat zo te laten en morgen weer via het oude systeem te werken. Via de gang en de

achtertrap naar boven. Geeft wel rust in de Mostrador En ze zijn dat nu gewend en komen ook via deze trap weer naar beneden.

Zaterdag 4 juli 2020

Vandaag iets minder pelgrims, namelijk 71. Het valt wel op dat 80 % Spanjaarden zijn. 10 % Italianen en de overige 10% zijn Belgen, Fransen, Duitsers, Nederlanders, Ieren en een Pool. Toch nog 2 Koreanen, maar die wonen in Spanje. Voor het eerst twee man met paarden aangekomen, die hun tocht naar Santiago op film laten vastleggen. Deze film komt op Outdoor-TV! Voor een aantal pelgrims was het bij Casa Sabina zo gezellig, dat ze na tien uur pas in de herberg aankwamen. Een Spaanse dame belde zelfs dat ze nog in het restaurant zat en na tien uur terug zou komen!!! Kennelijk had ze Don Bibiano gesproken, want toen deze vrouw na tien uur in de herberg kwam en daarna de buitendeur dicht ging stond daar ineens onze Don voor ons. Hij informeerde of iedereen binnen was! Tot zijn geruststelling was dat inderdaad zo!

Zondag 5 juli 2020

Noortje en Henk hebben inmiddels het hoofdbestuur van het NGSJ geadviseerd toestemming te geven Hospitaleros naar Roncesvalles te laten gaan. Ook is het concept 'aanpassingen handboek' naar de collega's van de WHR gestuurd. Er is al 'op geschoten'.

We hebben prachtig zomerweer; volop zon! De pelgrims komen geleidelijk aan binnen, alles verloopt zeer Tranquilo. Met respect voor elkaar worden de veiligheidsregels in acht genomen. Slechts 2 machinewasjes en alles bij elkaar 40 pelgrims. Weer een zonnige dag. Bijzonderheden????? Het loopt een beetje terug. 3 slapers op 2 en 37 op verdieping 1. Begrijpelijk heel gauw klaar morgen.

Het maximumaantal reserveringen is losgelaten. Omdat er bijna overal gereserveerd moet worden, laat de Albergue in Roncesvalles ook reserveringen oplopen. Het lijkt erop dat er in de nabije toekomst altijd gereserveerd zal moeten gaan worden. In Galicië neemt men nu een proef met een reserverings-app. Wanneer de proef goed uitpakt, zal die op de gehele Camino Frances worden ingevoerd. Toch nog een schrik, gisteren en vandaag. Rond Lleida in Spanje en Porto en Lissabon is weer een totale lockdown ingevoerd i.v.m. oplopend aantal Corona gevallen.

Vandaag kwam daar nog een stuk bij ten noorden van Lugo, Camino Primitivo en Camino del Norte. België heeft zelfs Spanje weer code oranje gegeven. Laten we echt hopen dat het hierbij blijft.

Weer een zonnige dag.

Maandag 6 juli 2020

Helaas een regenachtige dag. Maar morgen wordt het weer beter. Pablo gevraagd om de tent een beetje vast te zetten. Met wat wind stijgt hij op naar de hemel. Maar er staat nu een tafeltje en een paar stoelen bij. Lekker om in de schaduw te zitten, als er zon is. Veel Fransen en Italianen in huis vandaag. De

Spanjaarden zitten weer in de bus die van Pamplona komt, zo rond kwart over vijf. Ze hebben vaak gereserveerd.

Wij, de hospitaleros, vinden de 'wegwerplakens en -slopen een uitkomst; Marisol ook. Ze wil ze ook graag na de coronatijd blijven gebruiken. Het lijkt erop dat de 'schuierjaren' voorbij zijn.

Als dan de mondkapjes ook maar verdwenen zijn. Het is warm, je bril beslaat, maar vooral, je kunt de pelgrims slecht verstaan.

's-Middags komt er een Duitse dame binnen die op de berg gevallen is. Een zgn. 'gevallen' vrouw! Haar bril was gebroken en ze probeert ons met luide stem duidelijk te maken dat ze een nieuwe bril uit Duitsland wil laten opsturen! Maar waar naar toe? Uiteindelijk hebben wij samen, in goede harmonie, besloten dat ze in twee dagen naar Pamplona gaat lopen en de nieuwe bril naar een Albergue daar laat sturen. Helaas zijn een aantal herbergen vanwege het feest van San Fermin op 7 en 8 juli gesloten. Probleem dus nog niet opgelost! Uiteindelijk heeft ze, via haar zoon in Duitsland, een plek voor drie dagen kunnen reserveren in Zabaldika. Daar zal ze de bril naar toe laten sturen! Voorlopig is dit probleem dus opgelost!

Een Belgische moeder met haar twee zoons van 13 en 15 jaar komen binnen en onderwerpen zich aan de eerste regels van de herberg: mondkapjes op, inschrijven, Credentials en Identiteitskaart of paspoort. Gedisciplineerd volgen de jongens de aanwijzingen op. Voor zeven uur hebben ze al gegeten en gaan daarna vroeg naar bed. Een van de twee jongens gaat 15 juli weer terug naar Turnhout en de ander 24 juli. Moeder loopt nog door tot Santiago en vliegt daarna weer terug. Heel bijzonder!

Dinsdag 7 juli 2020

Jos en Noortje gaan na de schoonmaak naar St. Jean om de zoveelste baret te kopen. In het vertrouwde winkeltje aan het eind van de straat. Daarna een bezoekje aan het Franse pelgrimsbureau, waar ze heerlijke koffie aangeboden kregen. De dag verliep rustig, het weer was goed en aan het einde van de dag maakten twee late fietsers (een Duitse vader en zoon die Nederlands spraken en net over de grens bij Doetinchem woonden) de hele eerste etage vol. Ze waren precies op tijd binnen. De klok sloeg 10 uur. Marisol schrijft de eerste kampeerder in, een jonge Duitser. Henk schrijft daarna nog twee kampeerders in, een kranige Duitse jongedame en een Roemeense fietser.

Dan zegt Marisol dat ze aan Eburne gaat vragen of er nog wel gekampeerd mag worden. Zij denkt van niet. Twee Françaises willen, nadat ze gezien hebben dat er gekampeerd kan worden, hun bed ticket inruilen voor een tentticket. Dat wordt door Marisol geweigerd! Wij zoeken in onze mailbox naar de e-mail waarin Eburne schrijft dat wij het maar moeten beslissen of er gekampeerd kan worden. We vinden dat bericht, maar intussen zit de werktijd van Marisol erop en is ze naar huis. Wij zullen haar dit bericht morgen laten lezen.

Woensdag 8 juli 2020

Een verdieping schoonmaken met 4 hospitaleros, dat is een fluitje van een cent. Maar vandaag zijn er weer meer reserveringen en gaan we ongetwijfeld ook de deuren van de 2^e etage open moeten maken. Het is prachtig weer. Wanneer wij terugkomen van de overheerlijke maaltijd in Casa Sabina wachten er slechts een viertal Peregrinos; zij kunnen alvast onder de douche! Druppelsgewijs komen de pelgrims binnen; logisch want het uitzicht op de berg moet schitterend zijn en dan wil je nog niet aan die helse afdaling beginnen. Een Nederlandse dame die op Tenerife woont, heeft geen werk (Corona?). Zij heeft dan maar besloten om voor de derde keer de Camino te gaan lopen. En verder ... vooral veel Spanjaarden, jonge mensen die er ongetwijfeld weer eens uit willen na een lange lange lock down!!

We hebben het met Marisol over kamperen gehad en haar gezegd dat Eburne ons eerder meldde dat wij maar moeten beslissen of we kampeeders toelaten. Afgesproken dat ze welkom zijn, maar dat er niet meer 'geruild' kan worden wanneer men eenmaal een bed heeft (via internetreservering of aan de Mostrador).

Veel Italianen in Aterpea vandaag. Onder de tent zijn door Pablo een tafeltje en vier terrasstoeltjes gezet. Morgen gaan we die stoeltjes toch maar naar binnen halen, want pelgrims schuiven ze bij elkaar en maken er een terrasfeestje van. Afstand wordt daar niet bewaard en mondkapjes blijven ... ergens, maar niet over mond en neus ... En was die tent niet bedoeld voor ... juist!

Donderdag 9 juli 2020

De bedden gestofzuigd en ontsmet. Ook de lockers ontsmet. De vloeren gezwabberd, gemopt op P2 en gepledged op P1. Onze appartementjes gemopt en alvast wat opgeruimd. Klaar om vanmiddag weer pelgrims en de drie opvolgers te ontvangen. Morgenochtend de laatste werkzaamheden voor ons en dan zaterdagochtend weer op reis – huiswaarts.

Om 12:00 uur had Don Valentin ons in het klooster uitgenodigd voor een glaasje Patxarán en een Galeta. Even gezellig onderuit en een gesprekje over Vacas y Terneros.

Even leek het erop dat alleen P1 gebruikt zou gaan worden, maar wat verder in de middag kwamen er toch nog verschillende pelgrims de berg over. Om 18.30 uur een groep van 10 Franse jongelui; een enkeling een mondkapje, geen Credentials en in de verwachting dat zij zelf hun eten wel zouden kunnen gaan klaarmaken in de keuken. Gaan eten in het restaurant was te duur! De magnetrons kunnen gebruikt worden ...

Hans, Toine en Jos brachten heerlijke aardbeien en kersen mee. Zij konden zich meteen in de resterende slaapkamers op P1 en P2 installeren.

Vrijdag 10 juli 2020

Nog een laatste keer om 06:00 uur de pelgrims uitzwaaien, ontbijten (nu met 7 hospitaleros), de bedden en vloeren schoonmaken. En dan de overdracht, kort en bondig in de huiskamer op P1. Daarna koffiedrinken bij Casa Sabina. En dat alles zonder onze senior Hospitalero. Hij was zo duizelig dat hij nauwelijks op zijn benen kon staan. Dus dan maar 'even' naar het Centro de Salut. Na een grondig onderzoek een prik en pillen voor drie dagen kon hij gelukkig weer terug naar de Albergue. Morgen rijdt zijn eega de eerste etappe tot Tours.

Een gezamenlijke warme maaltijd in La Posada sloot onze hospitaleerperiode van 8 ½ dag af.

Nu maar hopen dat deze 2^e fase tot het einde van het seizoen kan worden voortgezet! Succes en blijf gezond collega-hospitaleros!

2 e Fase

Periode 0

Hospitaleros:

Aantal pelgrims:

Vrijdag 10 juli t/m Vrijdag 24 juli 2020

Hans Perik, Toine van Moorsel, Jos Kox

855

v.l.n.r. Hans Perik, Marisol, Toine van Moorsel en Jos Kox

Dinsdag 8 t/m donderdag 10 juli

Hans, Jos en Toine wilden samen in de transporter van Hans rijden. Maar een paar dagen voor vertrek hoorden we, dat in Frankrijk in een auto geen 3 personen naast elkaar mochten zitten vanwege de corona. En op advies gingen we met de auto, want voor Spanje was erg onzeker tav lockdowns (en we wilden in geval van nood wel snel terug kunnen). Dus toen op dinsdag 8 juli verzamelen in Heerlen bij Jos, overnachten en om ca 7.00 uur in de auto van Jos via Reims naar iets voorbij Limoges. In het begin regen, aan het einde van de dag zelf erg warm. De 2^e dag – daarom waren we zo ver doorgereden- naar Oradour sur Glane, het dorp dat in WO II volledig was verwoest en alle inwoners vermoord waren. Best indrukwekkend. Donderdag avond in Roncesvalles. Hele dag wel warm geweest maar tegen de avond wel minder. Lekker gegeten in het Restaurant en met Henk, Mieke, Jos en Noortje nog even gezellig bij elkaar

gezet. Jos Kox voelde zich niet goed en is de volgende morgen nog even naar de dokterspost geweest voor een controle.

Vrijdag 11 juli

Allen samen eten, 's middags nog hulp gehad van de "oude" groep. Die wilde de volgende dag al vroeg vertrekken. Uitgezwaaid en daarna met ons drieën aan de gang. Vrijdag, zaterdag en zondag groepen van 20 tot 30 personen: maar toch schommelt het aantal pelgrims maar tussen de 60 en 80. Fransen lopen nu ook i.v.m. 14 Juli. Gisteren nog een Zwitserse dame ontmoet, die uit Santiago aan het teruglopen was naar Zwitserland met 2 ezels.

Zondag 12 juli

Met mondkapjes toch maar vreemd en onwennig werken, zeker als je een bril op moet in de Mostrador. Heel de tijd beslaan de glazen!

Vandaag 96 pelgrims waarvan 34 scouts uit Nantes. Ze kwamen in groepen en hier mistte ze er 4! De laatste 2 kwamen pas tegen 19.30 uur. De rest was er zo rond 18.00 uur, wel een hele zorg voor de leider. 's Avonds laat rond 23.00 uur nog 2 fietsers. Trein had vertraging, daardoor bus gemist en pas laat op de fiets. Ze waren al bezig buiten hun tentje op te zetten, wel op een plek waar iedereen door moest. Dus nog binnengelaten waar ze erg blij om waren

Maandag 13 juli

Bijzonderheid van vandaag. De scoutinggroep werd ca 11.00 uur opgehaald met de bus

Dinsdag 14 juli

Feerstdag in Frankrijk, niet bijzonder veel Franse pelgrims meer. Wel veel motorrijders. Blijkt ongeveer de helft van de pelgrims reserveert, de rest komt zo. Aan de Mostrador nog altijd veel vragen over covid, ook telefonisch. Overigens wel uitdrukkelijk vragen of de pelgrim gereserveerd heeft, anders ben je al halfweg met inschrijven en moet het toch anders. Nogal een keer de bel na 22.00 uur in de avond (en niet alleen cafégängers) Gisteravond weer rond 23.0 uur, 2 meisjes. Ik verdenk ze ervan dat ze 's middags een stempel gehaald hebben om zo 's avonds gratis binnen te komen. Och ja.

Woensdag 15 juli.

Mieke Trimbach jarig. Henk belde voor het gebruikelijke woensdag contact. Niets apart, wel is het zo dat je met de ½ van de bezoekers toch evenveel werk hebt. Alleen geen lakens en slopen wassen. Er kwamen vandaag relatief meer Italianen, andere dagen zijn ze ook wel goed vertegenwoordigd. Altijd wel een pelgrim met uitzonderingen.

Gisteren een Spaanse dame, bed gereserveerd, maar naast haar lag een man. Oh, oh heel de middag liep ze te zeuren. Tot overmaat van ramp kwam ze ook in de wasserij. Daar realiseerde een man zich dat al zijn kleren gewassen kunnen worden: dus hup, ook de broek uit! Ze wist niet waar ze kijken moest want het

gebeurde voor haar ogen. Uiteindelijk besloot Marisol de dame na 19.00 uur een ander bed te geven. Ze vreesde toch slecht commentaar van de dame in de websites.

Om kwart over 10 staat er nog 1 Oostenrijker in de Mostrador, hij was om 2 uur vertrokken uit Saint Jean-Pied- de -Port en wilde nog graag 1 slaappleats, we hebben hem in de laatste cel geplaatst, dicht bij de douche zodat de andere pelgrims geen last van hem zouden krijgen, onderweg naar zijn slaappleats vraagt hij of hij spulletjes naar huis kon sturen. De rugzak van 30 kilo was toch wel een beetje zwaar.

Donderdag 16 juli.

Om 7 uur komt een Duitse jongedame naar Hans toe en vraagt of ze wat spulletjes mocht achterlaten, helaas voor haar en de andere pelgrims is de weggeef tafel niet aanwezig, maar ze wil toch haar rugzak lichter maken en besluit haar dingen op een bank te leggen, 1 behaasje, 1 slipje, 2 shirtjes, wat douche schuim en een zakje met condooms, even later komt 1 Belgische dame naar buiten en vraagt of ze de spulletjes mag mee nemen, wie zijn wij om nee te zeggen dus krijgt ze een ja, en wat haalt ze eruit, ja hoor, de condooms gaan bij haar in de tas, de dame is dus wat anders van plan op de Camino maar is wel goed voorbereid. Onze preutse dame verdwijnt heel snel en er kan nauwelijks een goeiendag af, wat zal zij het nog moeilijk krijgen op de Camino wanneer ze dit blijft volhouden.

Het schoonmaken gaat weer voorspoedig, Toine doet de keuken en de prullenbakken, Hans en Jos beginnen op de 2^e verdieping de bedden te zuigen, daarna de vloer te schuieren en al het hout wat aangeraakt kan worden te ontsmetten, Toine komt snel helpen en zo is het klusje snel geklaard, om half 10 alles klaar, Jos en Hans besluiten nog even te gaan Geo-cachen in de buurt van Espinal.

Tja, wat moet ik verder nog over deze dag vertellen, we hebben 10 reserveringen, en ca 23 pelgrims die op de bonnefooi aan komen lopen en fietsen, van de reserveringen komen er 2 niet opdagen dus totaal 31 personen waarvan 4 kinderen. Deze kinderen vragen wel heel veel aandacht en we krijgen dan ook meerdere keren te horen van de pelgrims dat deze kinderen behoorlijk luidruchtig waren, ze zijn in de leeftijd van 4 t/m 10 en van 2 gezinnen die met elkaar lopen uit Frankrijk. De jongste mag lopen maar zit ook in een draagzak. De verveling slaat toe in de avond, met 3 mannen is dit heel goed te doen want er is niets te doen.

Vrijdag 17 juli

Om 7 uur, ja je leest het goed, om 7 uur is iedereen buiten, helaas komen er 5 terug om hun bagage weer op te halen en die blijven treuzelen, de 2 fietsers presteren het zelfs om na 8 uur pas te vertrekken maar dat hebben wij niet gezien, wij zaten al aan ons uitgebreid ontbijt. Ja, ons ontbijt is behoorlijk uitgebreid, Toine is er een

meester in, we hebben elke morgen versgeperste Jus, een vers gekookt eitje, verse koffie en de bakjes met yoghurt staan ook al klaar bij de muesli, uiteraard wordt er niet gesproken want we eten, wel wordt er geauwehoerd maar dat hoort erbij. Om 9 uur is alles klaar, de bedden gezogen, de vloer schoon gemaakt en al het hout en leuninggen zijn gedesinfecteerd, onze lakens liggen al in de droger zodat we vanavond schone bedden hebben, ja hoor, we zijn thuis goed opgevoed en alles is er goed in gepropt, zo goed dat we hier in Roncesvalles zelf luisteren naar moeder de vrouw.

Zondag 19 juli

Best redelijk op tijd weer zijn alle pelgrims betrokken. Gisteravond wel een paar lastige mannen gehad, Paula zei nog tegen ons pas maar op. Ook moest er weer stennis gemaakt worden door "toeristen" die binnen waren en cola uit de automaat wilden. Ze wisten dat die binnen stonden en hadden dat voorheen ook "altijd" gedaan. Maar eenvoudig: toeristen komen niet binnen, dan moeten ze maar naar een van de 2 bars Vandaag leuk begin ook doordat we in de Silo de Carlomagno binnen mochten kijken naar het werk van een groep archeologen. Die onderzoeken in opdracht van klooster en Gobierno de beenderen die daar in de loop van de eeuwen in gegooid zijn. Heel interessant! Maar wat een engelengeduld! Heel de dag tot 's avonds 10 op de knieën!

Maandag 20 juli

Vanmorgen weer heel snel alles gereed voor vandaag, Om half 10 zijn de bedden stof gezogen, de vloer gezogen, gesopt en gewaxt, de leuningen en houten delen gesprayd en ons zelf ook nog gewassen. Jos en Hans besluiten om naar de Ibaneta te gaan wandelen, Toine blijft in de huiskamer om andere dingen te doen. Boven gekomen bij de Ibaneta besluiten ze om over de weg naar Lepoeder te wandelen, voor Hans geen probleem maar Jos krijgt steeds meer pijntjes en voelt spieren die hij niet wist dat hij ze had, maar boven aangekomen en 1 appeltje gegeten toch verder door het bos, ja, het bos waar iedereen

over praat omdat het z'n zware afdaling is. In het begin gaat het redelijk met Jos, in het middelste gedeelte gaat het helemaal niet meer met Jos en op het laatste gedeelte moet Jos op karakter naar beneden, zelf heeft hij geen benul meer hoe hij z'n voeten naast elkaar moest zetten dus hij gaat voetje voor voetje naar beneden. Om half twee komen ze bij Casa Sabina aan, maar Jos is te moe om te eten, zijn salade blijft voor de helft staan en alleen de postres worden opgegeten, Hans die eigenlijk tot 3 uur vrij mag zijn doet de ingang, Toine in de Mostrador en Jos wordt naar de douche gestuurd, om 4 uur is hij nog niet terug, en ja hoor na kwart over 4 komt een afgepeigerde man naar beneden om in de wasserij waar niets te doen is verder zijn spieren rust te geven.

Verder gaat alles goed hier, we vermaken ons, mede door het mooie weer, lekker buiten door te kletsen met de pelgrims, in de Mostrador komen alleen toeristen die het liefst door de slaapzalen willen lopen maar hier echt geen kans voor krijgen, sommigen lopen boos weg en er zijn er zelf een paar die de draaispiraal van Marisol van de tent afrukken, oh oh, waar gaan we naar toe.

Dinsdag 21 juli

Op het laatste moment toch nog de 2^e verdieping open, 2 dames uit resp. Oekraïne en Duitsland. Betekent dat we de hele vloer morgen moeten dweilen en waxen. Maar allee er zijn ergere dingen. Voor de rest een hele rustige dag, wat moet je dan ook met maar 38 pelgrims binnen. S 'avonds een heerlijk tomatensoepje van Jos waar we wel 3 dagen van kunnen eten.

Woensdag 22 juli

Met Marisol op de foto, het moet er toch een keer van komen, 1 rondleiding van Don Valentine die eindigt met P....., het hoogste punt is wel dat wij precies om 12 uur in de klokkentoren waren en

de harde slagen niet konden missen, even later ook nog het Angelus erachteraan dus het kon niet beter.

Helaas hadden wij geen oordopjes bij ons die heel erg nodig waren.

Toine begint aan de soep te wennen, heeft nog steeds veel last van zijn mond maar gelukkig kan hij nog wel praten, hij zit dan ook met veel plezier in de Mostrador en het liefst neemt hij de telefoontjes aan van de mensen die vragen of de Albergue open is en of ze moeten reserveren, hij doet dat met verve in alle talen, SJAPO! De archeologen worden door ons verwent, de soep die Jos gisteren heeft gemaakt wordt naar de kelder gebracht en smakelijk opgegeten, om 10 uur zitten ze bij ons in de huiskamer om eens anders te zijn dan alleen in de kelder, ook hier hebben we een wijntje of fris of Patxarán klaar staan. Don, van de volgende groep is ook binnengekomen, de 1^e van de 4 nieuwe Hospitaleros, hij was behoorlijk vermoeid en moest nog eten, hopelijk heeft een "menu de Peregrino" hem goed gedaan. Vandaag 68 pelgrims waaronder vele jonge Spanjaarden die wel geluid meebrengen, maar het is wel gezellig in de kantine en buiten waar ook wij van genieten.

Donderdag 23 juli

De pelgrims weer snel de deur uit, een ontbijtje met elkaar en nu even met z'n vieren. Don is nl. gisteren binnengewandeld uit Saint Jean-Pied-de-Port. Hij draait meteen mee met de schoonmaak en we zijn dan ook snel klaar. Wij hebben grote verhalen over de Silo en willen er nogmaals binnen kijken, maar helaas ze hebben vandaag een vrije gekregen. Wij krijgen wel twee grote wassen van ze binnen en die doen we dan maar, ze zijn wel zo vriendelijk om er 2 x € 4,- in te leggen.

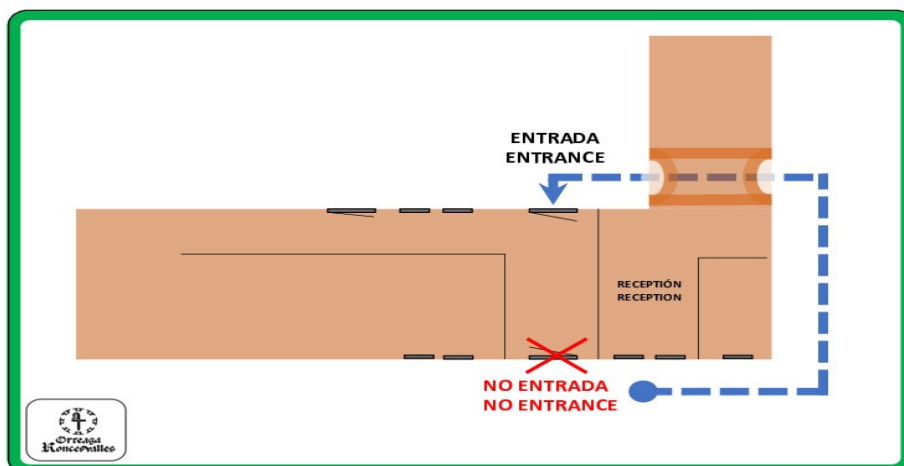
In de middag komen Donald en Gonny binnenwandelen uit Orisson en even later ook Steve uit Saint Jean-Pied-de-Port, de nieuwe ploeg is compleet.

Verder is het rustig, dus niet veel meegemaakt. Groep 0 besluit om zaterdag weg te gaan en niet zondag.

We moeten de nieuwe groep inwerken op vrijdag maar willen niet constant op hun vingers kijken. Wanneer we één dag later weggaan moeten ze het ook zelf doen.

Wij hebben met z'n drieën twee goede weken gehad. We hebben hard gewerkt, helemaal niet veel gekletst met elkaar, maar elkaar wel geholpen daar waar nodig en daar gaat het om. We hebben leuke en minder leuke pelgrims gehad, mooie verhalen van ze gehoord en gedeeld en plezier gemaakt. We hebben er allemaal een goed gevoel aan over gehouden om het de pelgrims gemakkelijker te maken en hen te helpen. De samenwerking was weer als vanouds met de mensen hier, maar toch voel je wel een coronaspansing, hopelijk wordt alles weer snel normaal.

Affiche op de achterdeur.

2 e Fase

Periode 1

vrijdag 24 juli t/m vrijdag 7 augustus 2020

Hospitaleros:

Steve Weatherell, Don Gabriel, Donald Ajibola, Gonny Dubbink Ajibola

Aantal pelgrims: 881

v.l.n.r. Marisol, Gonny, Don, Donald en Steve

Vrijdag 24 juli

Steve: Vandaag de wissel van de wacht. Wij hebben met z'n zevenen de schoonmaak verricht in 60 minuten en wij nieuwelingen (3 van de 4) hebben veel geleerd van Equipo Cero. Wij zijn ook begonnen met onze eigen systemen te bedenken en onderling te bespreken (in overleg met Marisol uiteraard). Ik vond het een lange dag maar ook heel boeiend: het uitzwaaien, ontvangen, vragen beantwoorden, maar ook veel zitten wachten, want we hebben alleen maar één slaapzaal gevuld met pelgrims op Corona afstanden, dus 40. Wij vonden de lunch verrukkelijk en hebben 's avonds een kleine maaltijd gegeten. We mochten ook de put bezoeken waar de archeologen de botten van vermoedelijk 12 eeuwen aan het opgraven zijn.

Nadat de pelgrims in bed waren, begonnen wij onze taakverdeling te bespreken. We kwamen een eind en besloten om het morgen verder uit te werken. Het was laat geworden en we moesten slapen.

Zaterdag 25 juli

Steve: Rond 7 uur was de oude Equipo al vertrokken richting Nederland en wij werden de verantwoordelijken. Marisol en Paula kwamen allebei werken vandaag om ons in te werken. Het was een dag van veel meer pelgrims en allerlei uitzonderlijke gevallen die wij samen met hen mochten oplossen. Een van mijn eerste ervaringen in de Mostrador was een Koreaans stel, wonend in Frankrijk, die alleen hun eigen taal beheerste. En ze hadden apart gereserveerd (achteraf gezien, misschien was het geen stel, maar dat kwam door de taal). Wij zijn nog aan het leren en zoeken steeds nieuwe taken om alles te weten te komen. Gelukkig duurde de schoonmaak niet

te lang, omdat maar één slaapzaal was gebruikt. Maar we weten dat morgen alle 3 slaapzalen worden gebruikt. Meer pelgrims betekent ook meer wangedrag. Velen kwamen op het nippertje binnen om 22 uur. 15 minuten later werd er aangebeld door twee Italiaanse vrouwen die de schuld gaven aan het restaurant. Wij maakten een rondje om een paar mensen te herinneren dat anderen al sliepen. Onze avondbespreking duurde tot bijna middernacht, omdat we moe waren en nog een hoop te plannen hadden.

Zondag 26 juli

Gonny: Vanwege de 'grote' drukte (87 pelgrims) moest de derde verdieping ook schoongemaakt worden. Dit, samen met het ontsmettingsprotocol, maakte dat we pas na 12 uur klaar waren. Voortaan zal Marisol 'haar' mensen inschakelen voor de badkamer op de derde als die gebruikt wordt.

's Middags arriveerde een Italiaanse moeder met haar 2 dochters. Ze brachten eerst fietsen met nagenoeg ongebruikte banden, daarna liepen ze een paar keer de binnenplaats over met koffers, beautycase, rugzakken en tassen. We keken belangstellend toe. Gaan zij echt de Camino doen? Hoe komen ze hier met al die spullen? Moeder spreekt alleen Italiaans, ze blijft rustig doorpraten, ook al begrijpen we haar niet. De oudste dochter, 11 of 12 jaar, spreekt een paar woorden Engels, en zij is de boodschapper. De vader heeft hen gebracht met de auto (uit Italië?) en ze gaan fietsen naar Santiago. We zijn heel benieuwd hoe ze dat morgen gaan doen met de bagage....

Er komen niet al te veel pelgrims. Als een pelgrim zegt dat hij uit Barcelona komt, zijn we een beetje huiverig, vanwege de coronasituatie. Dit blijft op de achtergrond wel een dingetje, dat coronagedoe, telkens je mondkapje op, dat het hier en daar weer aanwakkert, dat er gedacht wordt aan het sluiten van de grens, etc. Maar meestal is het gewoon gezellig, onderling en met de pelgrims.

Maandag 27 juli

Gonny: Onze ploeg bestaat uit een internationaal gezelschap en dat vinden we erg leuk. Een Engelsman, een man uit Indonesië, een Nigeriaan en een Tukker (dat ben ik,) allen met een NL-paspoort. Donald, Nigeriaan, is de enige met jarenlange ervaring in Roncesvalles. Gelukkig kunnen we op zijn ervaring terugvallen. We zijn allen ook in meerdere of mindere mate perfectionistisch en eigenwijs, ha ha. Dat blijkt bij het schoonmaken, maar ook bij het ontwerpen van het rooster. Na diverse probeersels van roosters, is ons idee verfijnd door Steve (de Engelsman) en in een Google Sheet gegoten, waarvan we de meest actuele versie op de telefoon kunnen aflezen. Een echte aanrader, die op het bureaublad voor elk equipo te gebruiken is. Door deze weldoordachte planning hebben we ook om beurten een uurtje vrij.

De Italiaanse moeder is met haar dochters van 7 tot 10 uur bezig geweest om alle bagage op de fietsen te binden. Chapeau voor haar doorzettingsvermogen! We hielden het stiekem in de gaten, en zagen haar uiteindelijk wegfietsen. Hun Camino was van korte duur (denken wij). Ze fietsten achterlangs richting La Posada. De moeder had zelfs de koffers op haar rug bovenop de rugzak. Don die het menu ophaalde zag dat ze gevallen was bij La Posada. Even later zag hij haar bellen....

Dinsdag 28 juli

Gonny: Het ritme van wie-doet-wanneer-wat gaat steeds beter. Twee van ons hebben om 6 uur uitzwaaidienst, waarna de keukendienst en zaalronde een uurtje later kan beginnen. Dit doen we om en om.

Om 11 uur staat Don Valentin klaar voor de rondleiding. In het Engels vertelt hij ons liefdevol en met ingehouden trots over de kerk en het klooster en alle mooie, bijzondere dingen die we kunnen zien. Hij is blij met onze interesse en de kennis die vooral Steve en Don hebben over de geschiedenis van deze streek.

Hij weet ons op tijd in de klokkentoren te krijgen. Met de vingers in de oren wiegt hij mee op de slagen die ons in de oren galmen. Het bijzondere van dit 'nieuwe normaal' met de mondkapjes is dat als het mondkapje afgaat om iets te drinken bijvoorbeeld, je verbaasd bent over het 'onbekende' gezicht, terwijl je al zolang naar diegene hebt geluisterd. We zijn zeer onder de indruk van alles wat we gezien en meegemaakt hebben.

Woensdag 29 juli

Gonny: We zijn direct na het ontbijt begonnen met het keren van de matrassen op de eerste verdieping en het eronder schoonmaken. Een pittig sjor- en sjouwwerk. Omdat we het voor het eerst doen, doen we er best lang over. We zitten pas om 12 uur aan de koffie en we blijven er maar zitten tot de lunch, te moe om heen en weer te lopen.

's Middags komt er een moeder met een gigantische rugzak (18 kg) een dochter van een jaar of 13 en een hondje. Ze zijn teleurgesteld dat ze niet mogen blijven met de hond. Ze rusten uit, het is erg warm. Ze is Pools, maar woont met haar gezin in UK na de wereld te hebben rondgereisd. Ze hebben een derde Credential voor haar man, die zelf niet de Camino kan lopen. Ze zegt de reden niet, maar moet er wel om huilen. Ze blijken een tent te hebben en mogen van Marisol blijven kamperen. Door de coronatoestand is dat niet meer 'normaal'. Ze zijn blij. Nog blijer worden ze van het idee dat ze morgen die zware rugzak met de Correos mee kunnen sturen. Paula zoekt voor ze uit waar ze morgen zouden kunnen kamperen. Don vertelt haar dat haar tas daarvoor om 8 uur klaar moet staan voor de Correos. De avond verloopt verder rustig.

Donderdag 30 juli

Gonny: Vandaag is dweildag. Ken je die mop van die schoonmaaksters? Die was veel breder dan die van de Hospitaleros!

Helaas is onze Poolse niet op tijd opgestaan en heeft ze de Correos gemist.

We doen onze gebruikelijke ronde met schoonmaken. Het is leuk te merken dat routine vruchten afwerpt. Het gaat sneller. We zijn een fijn team, we werken soepel (en hard) samen tot het af is.

Omdat het 's avonds na negenen heel rustig is in de Mostrador, besluiten we ons dag-evaluatie-rondje daar te houden. Dat werkt prima. Het zorgt ervoor dat we na tien nog even wat drinken en dan op tijd naar bed kunnen. De lange dagen en het voortdurend bezig zijn is best vermoeiend.

Vrijdag 31 juli

Steve: We hadden vanochtend drie rugzakken aangenomen van pelgrims die over twee dagen pas gaan lopen. De zakken staan zonder kaartje in de Correos ruimte. We kwamen er te laat achter dat dat echt niet mag. Dit valt niet onder een verzekering en is daarom heel onwenselijk.

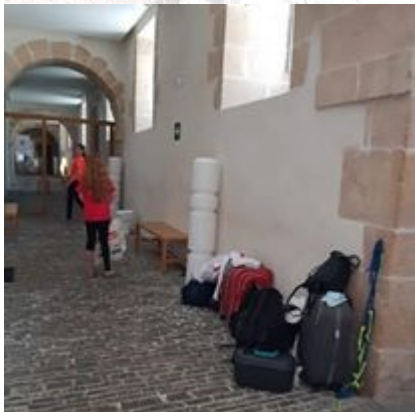
Vandaag en morgen zouden de drukste dagen van het jaar worden, in niet-coronatijd. De teller is op 55 blijven steken. Dus alleen één gang op de tweede verdieping.

Er komen veel pelgrims uit de bus, dat is even heel druk in de hal en lastig om 1,5 m afstand te houden.

Zaterdag 1 augustus

Steve: Vandaag was de drukste dag die wij hebben meegemaakt, zoals voorspeld door Marisol. Maar toen ik het als 'druk' aan haar beschreef, zei ze: "Het is pas druk als de rij mensen tot aan de kerk strekt en wij

mensen moeten wegsturen. Nu is het saai". Het toegestane maximum is 90 pelgrims hoewel er meer bedden zijn die op een gezonde afstand van elkaar staan. En het was ook regenachtig. De pelgrims kwamen nat binnen dus we verwachtten een drukke dag in de wasserij en het was ook zo. Een pelgrim vertelde mij dat Duitse mensen niet meer verzekerd zijn in Navarra vanwege de code oranje die uitgeroepen is. Aan het einde van de dag waren we 'vol' en wij ontvingen ook berichten dat er nog een paar verdwaalde pelgrims uit de bergen zouden komen struikelen, maar we hebben ze niet gezien. Geen paniek dus.

Zondag 2 augustus

Steve: Omdat mijn verjaardag in de zomer is, ben ik altijd op vakantie en hoef ik er verder geen aandacht aan te besteden. Ik zei dus niks, maar Marion, mijn vrouw kent Donald en gaf het nieuws desondanks door. Gevierd dus. Waarom mocht ik het ontbijt niet klaarmaken zoals ingepland? Omdat Gonny voor ons heerlijke pannenkoeken bakte (mijn favoriete ontbijt). 's Avonds de Mis in de kerk bezocht, mondkapjes moesten steeds aan en uit voor de hostie en de wijn. Er zijn ook andere dingen gebeurd: het was een drukke dag, bijna even veel pelgrims als gisteren. We hebben weer de derde verdieping bijna gevuld (Corona-tijd record).

Gonny: Toen ik deze ochtend om 11 uur de vuilniszakken wegbracht kwamen er drie mannen met

schotse rokken het pad aflopen. Ze liepen van Saint Jean naar Pamplona in één dag! Geld ophalen voor kinderen met kanker. De rok was een 'uniform' van hun organisatie voor hulp aan gehandicapten. Op hun rokken waren hun eigen namen geborduurd. Met trots wijzen ze erop dat ze BeerMenZ heten. De mannen zien er stralend en gezond uit, ze huppelen de heuvel af naar La Posada.

Toen we daar later het menu gingen halen, hadden ze net hun ontbijt op en dronken daar inderdaad een glas bier bij en buiten zagen we ze staan roken! Ongelofelijk, roken en bierdrinken en dan zo'n conditie hebben dat ze in één dag van

Saint Jean naar Pamplona kunnen lopen.

Maandag 3 augustus

Steve: Vandaag leerde ik hoe later mensen aankomen, hoe groter de problemen zij zullen veroorzaken voor ons met ongewone verzoeken ("ik wil mijn merino sokken apart laten wassen") of omstandigheden ("wij zijn hierheen gewandeld uit Saint Jean met onze 3 kinderen van 10, 8 en 1 jaar en mijn vrouw gaat nu terug liften in het donker om onze auto te halen. Heeft u misschien melk voor de huilende baby?"). Uitgerekend op de avond dat wij allemaal een sterke behoefte hadden om vroeg naar bed te mogen gaan. Verder went het uitstekend. Wij zijn in een mooie routine gekomen met volle dagen, maar hebben ook tijd om onze eigen dingen te kunnen doen: wandelen, shoppen etc. Don en ik zagen dat de deur van het

museum open was en glipten naar binnen om een prachtige Vlaamse triptiek en wat mooi goud te bewonderen.

Dinsdag 4 augustus

Gonny: Vanochtend stond de Guardia Civil aan de deur, Spaanssprekend. Ze informeerden of er problemen waren met pelgrims. Nee hoor, gelukkig geen problemen. Ze gaan alle herbergen langs de Camino af. Fijn dat ze belangstelling hebben en niet wachten totdat er echte problemen zijn voordat ze komen.

Woensdag 5 augustus

Gonny: We maken de anderhalve verdieping snel schoon, met dweilen en al, om op tijd bij Don Valentin te zijn. We krijgen een rondleiding in het museum en de bibliotheek. Mooie oude dingen zien we, schilderijen, boeken met zilveren kaften. Ook een soort schaakbord van vakjes met

daarin relikwieën, zelfs van Jezus en de maagd Maria. Als we Don Valentin tenminste goed hebben begrepen. We merken op dat de jaartallen in de vitrines niet helemaal kloppen, net als de nummers bij de verschillende objecten. Misschien dat de relikwieën in de overlevering sinds de 13^e eeuw ook wat zijn verward. De bibliotheek van het klooster imponeert door de grote hoeveelheid heel oude boeken. Onder andere een kleurenkopie van Het Roelantslied. Ook een kast vol met immens grote boeken met in leer gebonden bladen, die we niet eens kunnen optillen zo zwaar. Een fotogeniek inkijkje in de middeleeuwen, waarin ze deze boeken maakten en lazen.

Donderdag 6 augustus

Steve: Het einde is in zicht. Wij worden nog steeds efficiënter met de schoonmaak: Sonvoorstelbaar dat we eerder in de periode pas tegen 12 uur klaar waren. Gonny en ik konden de tijd vinden om een wandeling te maken in de buurt van een plaats die Paradiso heet. Het was inderdaad heel mooi. Het weer wordt warmer en wij verwachten dat de pelgrims vermoeider aan zullen komen. Vandaag kwamen de eerste twee leden van de nieuwe ploeg: Margreet en Annemarie. De andere twee leden komen zaterdag pas aan vanwege de afzegging van de ingeplande Hospitaleros. Morgen komt Ria als tijdelijke aanvulling en Don en ik werken een dag langer door (een soort Equipo 1.5 als tussenfase naar Equipo 2).

2 e Fase

Periode 2 vrijdag 7 augustus t/m vrijdag 21 augustus 2020

Hospitaleros: Annemarie Hens-Weenink, Margreet de Vries, Ineke van Hattem, Maarte van Hattem, Ria Bindels , (eerste dagen)

Aantal pelgrims 868 (ongeveer)

V.l.n.r. Maarte, Ineke, Margreet en Ria

v.l.n.r. Maarte, Ineke ,Annemarie, Marisol en Margreet

Vrijdag 7 augustus

Het eerste groepje van Equipo 2 is inmiddels gearriveerd. Margreet en Annemarie vielen meteen met hun neus in de boter: Een enorme lekkage in een waterleidingbuis. Het water kwam uit stopcontacten en lampen en was niet te stelpen! Gelukkig zijn er ook in het schone Baskenland loodgieters! Na enige uren is het probleem verholpen. Maar de schade was enorm! De hele middag hebben er zakjes met weggooilakens op banken en muurtjes buiten liggen drogen. Aan het eind van de dag was Marisol versleten en hadden wij het gevoel dat we deze doop goed doorstaan hadden.

Avonds om kwart over 11 werd er gebeld: Een Portugees stel smeekte om onderdak! We hebben ze een bed gegeven en streng toegesproken. In het donker, dwars door een luid snurkconcert zijn ze naar hun bedden begeleid..... Hun dankbaarheid was groot!

Zaterdag 8 augustus

Onze Hospitalero Don is vanochtend als pelgrim vertrokken. Steve die ons nog een dag langer geassisteerd heeft, is vanmiddag vertrokken. Ria is gisterochtend vanuit Los Arcos hier aangekomen en zal tot dinsdag blijven. Inmiddels zijn Ineke en Maarte uit Nederland gearriveerd en hebben we volwaardig team samen met Margreet en Annemarie. De chaos van de enorme lekkage in de computerkamer en inschrijfruimte vanuit de badkamer van de Hospitaleros op de eerste etage is weggeëbd. Marisol was gistermiddag zo opgelucht dat de stroom, de waterschade, de elektriciteit precies op tijd gerepareerd was, zodat de pelgrims weer ingeschreven konden worden. De natte dozen met de enorme voorraad weggooilakens zijn inmiddels allemaal in de papiercontainer gegooid. De lakens zitten in plastic kratten. Er zijn elke dag wel enkele pelgrims die vergeten of na laten om de wegwerplakens om hun matras te spannen. Ze zullen dit nog iets nadrukkelijker tegen hen zeggen.

Er waren gisteren 77 pelgrims waaronder veel fietsers, met ook twee jonge Italianen met een tentje. Kamperen mag eigenlijk nog niet, na overleg met Eburne was het mogelijk. Ze werden door de Hospitaleros een beetje in de watten gelegd. Steeds moesten ze nog iets anders van hun fiets afhalen die inmiddels al in het fietsenhok stond en gingen wij weer met hun mee. De fietsen waren stevig op slot gezet met extra sloten en kabels. Vanochtend bij het ontbijt werd er gebeld, de jonge Italianen met hun tentje wilde vertrekken, hun fietsen stonden nog in het hok. Ze wisten de cijfercode niet meer en Maarte moest eraan te pas komen met zaag en tang om de kabel door te knippen. De eigenaar zeer verbaasd was, want het was toch zo'n duur slot!

Een Duitse pelgrim kwam bij ons klagen dat de kip niet helemaal gaar was bij La Posada. Nu was hij heel ongerust dat hij salmonella zou krijgen. Het thuisfront was al ingelicht dat hij op het punt stond ziek te worden en hij wilde weten hoe hij ons kon bereiken als hij vannacht ziek zou worden. Margreet kom hem gelukkig geruststellen en zeggen dat wij alles zouden doen om hem te helpen voor het geval dat. 's Middags in de wasserij had hij ook al veel extra hulp van ons nodig bij zijn handwasje. Wat moest hij doen als zijn kleding ingezeept was en daarna... en daarna. Toen alles eindelijk klaar was en buiten hing te drogen zijn wij vergeten te zeggen dat, als het eventueel zou gaan regenen, hij zijn was naar binnen moet halen. En ja hoor, de mooie warme zomerdag eindigde 's avonds met een regen en onweersbui en zijn was hing nog buiten. Sommige pelgrims zullen nog veel levenservaring opdoen tussen Roncesvalles en Santiago is te hopen. In totaal waren er 77 pelgrims.

Zondag 9 augustus

Een opgefreste wereld na het onweer van vannacht, wat wel een piepend alarm in de keuken tot gevolg had, maar na enige keren resetten heeft Maarte het probleem opgelost. Ook onze bezorgde Duitse pelgrim is niet ziek geworden en na enige opstart onduidelijkheden is ook hij vertrokken. Na het lekkere ontbijt aan de schoonmaak, wat ondanks de minder pelgrims toch een hele klus is omdat alle bedden gesopt moeten worden op plekken waarvan je denkt dat ze aangeraakt zijn. Vandaag beginnen we ook aan het schoonmaken onder de matrassen van de 1^e compartimenten, waarbij het ons streven is in deze periode

de ronde gedaan te hebben. Het is nog even uitvogelen hoe dat het best en het snelst kan. Na afloop denken we het gevonden te hebben en dit gaan we morgen uitproberen.

Na de koffie zijn Annemarie en Ria in de auto gestapt om in het dal na Burguete aan een riviertje te verpozen. Mooie rit en mooie omgeving. Wel de tijd in de gaten houden want om 1 uur aan tafel in la Posada, maar dat is gelukt. Lekker gegeten en dan snel weer aan de slag.

De taken zijn verdeeld en ieder doet z'n ding, het loopt prima. Door het warme weer komen de pelgrims wel wat later binnen de een wat meer uitgeput dan de ander, zoals de laatst binnen gekomen Fransman die wel aardig op z'n tandvlees liep en dan moest hij ook nog snel zijn om wat te kunnen eten. Maar het is gelukt, ook voor hem. Tijdens de nazit toch weer 2x naar beneden gemoeten voor pelgrims die de tijd vergeten, maar ook dat hoort erbij. Er zijn er vandaag 51 binnen.

Maandag 10 augustus

Na het uitzwaaien van de pelgrims, worden we verrast met een prachtig en met liefde door Ria aangekleed ontbijt. De getekende gezichtjes op de sinaasappels lachen ons toe. Wat een mooie start van de dag! Komt het daardoor dat de schoonmaak zo soepel verloopt? Of zijn we nu al een goed ingewerkt team geworden?

Er komen veel meer pelgrims aan dan gisteren; in totaal komen we 's avonds op 71 uit. Hadden we niet verwacht! Maar alles verloopt soepel. Mooi ook om te zien hoe pelgrims elkaar helpen. Bijvoorbeeld een Spaans meisje dat een Duits meisje overal meehelpt.... Een uur nadat Marisol naar huis is, staat opeens de Guardia Civil op de stoep. Ze willen een overzichtslijst van de pelgrims die hier vannacht verblijven. Die kunnen wij niet uit de computer toveren. Dus even later is Marisol er weer om dit op te lossen. En dat gaat probleemloos.

En dan is er nog een bed dat twee keer uitgegeven is. Een nieuw bonnetje en een nieuw laken: opgelost! Bij de nabespreking staan we even stil bij het naderende afscheid van Ria, die morgen weer teruggaat naar Los Arcos. Erg fijn dat ze hier was! We gaan haar missen.

Dinsdag 11 augustus

Vanmorgen hebben we hadden we eigenlijk te weinig tijd om de herberg in orde te brengen. De 1ste en tweede etage waren volledig bezet. Goed, we klaren de klus. We zijn mooi op tijd voor een lekker bakje koffie bij Casa Sabina.

Om 11 uur kregen we een rondleiding in de Silo. Welbekend bij de Hospitaleros. Een groep archeologen is daar bezig met in kaart brengen van alle overledenen, om zodoende een stuk aan toch al rijke geschiedenis van Roncesvalles toe te voegen. Ze hebben bijvoorbeeld geen idee hoe oud de Silo eigenlijk is. Ze hebben wel een vermoeden (8ste eeuw), maar dat moet wel wetenschappelijk bewezen worden. De afgelopen week hebben ze een aantal vermeldingswaardige vondsten gedaan: een het skelet van

een vijf jarig kind (kunnen ze bepalen door te kijken naar het gebit). Het kind heeft van de prior ook een naam gekregen: August. Ook vonden ze een aantal knopen van soldaten uit het 1ste en 111ste regiment van het Spaanse leger en ook knopen van het Franse leger.

Ze hebben nu ongeveer 1 meter afgegraven. Ze verwachten dat het ongeveer 8 meter diep is. Het is nog even scheppen...

Na de middag hebben we helaas afscheid moeten nemen van Ria. Wij staan dus nu met 4 Hospitaleros voor een geweldige klus. En het is druk vandaag!

In de middag komt er een groep van 3 families, met hun kinderen, aan. De oudste was +/- 12 en de jongste kon nog maar net lopen. Ze hadden het hele stuk vanaf Orisson gelopen. Een ongelooflijk knappe prestatie! De lijst van reserveringen was enorm: 71! Onder deze reserveringen zat een groep 30 jongeren! Ze slapen gelukkig van de pelgrims wel afgezonderd, op de derde etage. Bij binnenkomst werd erop geattendeerd om goed de handen te wassen. Dat deden ze keurig. Maar vervolgens gaven ze elkaar een Hug. Hoezo Corona? Om half zeven kwam er een Fransman binnen, die twijfelde of hij hier zou overnachten of liftend naar Saint Jean- Pied- de- Port terug zou gaan. Uiteindelijk toch besloten om te blijven. Vervolgens kwam hij met de vraag of wij een oplader hadden voor zijn telefoon. Deze hebben we uitgeleend. Daarna kwam hij met de vraag of we geen zeep voor hem hadden. Ook deze uit onze eigen voorraad (Ineke) gegeven. Tenslotte was hij verbaasd dat hij een landsgrens over was gegaan. Roncesvaux is toch immers Frankrijk? Hoe onvoorbereid kun je aan een pelgrimage beginnen. Om 10 uur zaten we tot het laatste bed toe vol.

Woensdag 12 augustus

We zijn nu nog maar met zijn vieren en er is VEEL schoonmaakwerk. Als er 90 bedden beslapen zijn moeten toch alle matrassen worden gezogen en wordt ook al het houtwerk afgenomen en worden alle compartimenten gezwabberd. We werken als paarden en merken dat we goed op elkaar afgestemd raken. Bij Casa Sabina wacht Don Valentin al op ons voor de rondleiding in de bibliotheek. Don Valentin heeft vandaag veel aan zijn hoofd: ook 4 familieleden vragen zijn aandacht. Bovendien zijn er de nodige telefoontjes. Zo wordt deze rondleiding een beetje een haastklusje. Na de bibliotheek brengen we nog een bliksembezoek aan het museum. Maar ook een snel rondje maakt je stil van respect en gedachten over het vroegere Roncesvalles. Na een grapje over Corona haast Don Valentin zich naar de gouden Corona's in het museum. Spraakverwarring kan zo grappig zijn! Na om de beurt onze handen geschrobd te hebben in het kloostertoilet, zijgen we om 10 voor 1 neer in de ontvangstruimte van Don Valentin voor het traditionele glaasje Patxarán. De familie van de Don doet mee door wel het koekje te eten.....

De middag verloopt rustig. Een Deense jongen met Viking uiterlijk vertelt iets over de beëindigde relatie met zijn vriendinnetje. Samen de Camino lopen is een krachtproef voor relaties. We wisten het ook eigenlijk al .....

Donderdag 13 augustus

Je kan merken dat het minder warm wordt, de mensen hebben 's morgens minder haast om te vertrekken. Maar de laatste pelgrim een Nederlandse jongen, die al aangegeven had moeite te hebben met vroeg opstaan, was toch netjes om 8 uur als laatste de deur uit. Ook onze jongerenafdeling is netjes georganiseerd en zijn om 8 uur weg voor hun opdrachten en het is opvallend hoe aangepast aan het pelgrimsleven ze zijn, na 10 uur is het rustig, of ze slapen is wat anders. Voor ons tijd om

te ontbijten en om 8.30 uur aan de slag met schoonmaken, onze taakverdeling is prima dus het loopt perfect en we hebben zelfs nog 3 compartimenten een extra beurt kunnen geven. De wegwerplakens baren ons wel zorgen, ze zijn dun, zitten er vaak halfbakken omheen zodat de blauwe overtrekken snel vuil worden. Je kan ze 1x keren maar iedere dag zitten er toch een stuk of 4 in de was omdat die echt niet meer kunnen. Soms krijg je ze al niet meer helemaal schoon. Het lukt ons om na de koffie wat vrije tijd te hebben tot de lunch. Vandaag onze laatste dag eten bij la Posada. Het wordt vandaag niet druk, maar 13 reserveringen en uiteindelijk 48 personen om te slapen, waarbij de laatste 2, 2 meisjes met fietsen higgend om 5 voor 10 aankwamen, dus al met al om 22.15 naar boven. Omdat er een koude mist was is niemand blijven hangen in de bar en hoefde we geen enkele keer naar beneden om de deur te openen.

Vrijdag 14 augustus

Na het ochtendritueel – bye bye pelgrims, ontbijt en poetsen, poetsen, poetsen – wandelen we naar Burguete. Prachtig weer, heerlijke wandeling. Bij aankomst in Burguete ontmoeten we twee Franse pelgrims met twee mooie Pyreneese berghonden. Ze zijn onderweg naar Roncesvalles. Na onze wandeling door het dorp en de koffie bij de bakker, lopen we terug. Ze zitten nog steeds op hetzelfde bankje aan de rand van Burguete.

Pas tegen een uur of vijf komen ze bij onze Albergue aan. Ze willen graag kamperen. Paula legt ze keurig uit dat dat standaard niet mag (Corona). Ze wil met Edurne overleggen. Maar de Fransman wordt meteen boos en begint te schelden en te schreeuwen. Paula blijft vriendelijk en probeert hem te kalmeren. Maar hij stormt al schreeuwend naar buiten. Wat later komt zijn vrouw naar binnen voor een stempel. De vraag om het formuliertje in te vullen, levert ook bij haar boosheid en geschreeuw op. De stempel krijgt ze, ook zonder formulier. Na 5 minuten wil Paula het gesprek buiten hervatten en de boel wat sussen (en toch een kampeerplek aanbieden). Maar voordat ze iets kan zeggen, wordt ze getrakteerd op een scheldpartij, waar de honden geen brood van lusten. De man blijkt ook een woordje Nederlands te spreken. En met een over het plein schallende “godverdomme” verdwijnt hij van het toneel.

Dan is de rust wedergekeerd. Het lijkt een rustige avond te worden. Maar er staat ons nog een verrassing te wachten... Rond half 10, ziet Margreet dat de automatenruimte blank staat. Waar komt dat water vandaan? Maarte, op z'n knieën op een vuilniszak, ziet dat er uit een van de frisdrankenautomaten water druppelt. We moppen de vloer en zetten een bakje onder de drup. Maar dat is na een kwartiertje al half vol. Zo kunnen we de nacht niet in. Toch maar Marisol bellen. Even over 10 staat er iemand die service verleent aan de automaten. Zij kan het probleem echter niet verhelpen. Morgen komt er een monteur. Voor nu gaat de automaat uit, en druppelt nog een tijdje na. En zo is het 11 uur geworden voordat we aan onze glaasje wijn beginnen.

Zaterdag 15 augustus

Naast corona (wantsen) hebben we ook nog gewone bedwantsen. Er lagen heel veel dode wantsen, maar er was ook nog een wants die wat bloed bij zich had. Voor de zekerheid hebben we toch maar het stoomapparaat gepakt en de wantsen gekild. Toen wij
richting Roncesvalles reden waren er een aantal landen die Navarra op code oranje hadden gezet. Nederland op dat moment nog niet. Je kon voorspellen dat Nederland zou gaan volgen. En inderdaad vandaag zette Nederland Navarra ook op oranje. Dat wil zeggen dat we wel kunnen blijven, maar dat wij bij terugkomst in Nederland 14 dagen in quarantaine moeten. Op dit moment is het onduidelijk of na ons nog een andere groep komt. Wordt vervolgd...
O ja, de automaten zijn gerepareerd.

Zondag 16 augustus

Gisteren (Maria-Hemelvaart) nog genoten van een mooi folkloristisch optreden van Baskische muzikanten en een danser, vandaag is de stemming mineur.... Hans Perik belt ons onder de maaltijd bij Sabina om ons te vertellen dat groep 3 definitief niet komt. De vraag is bovendien: wat gaan jullie doen? Wij hadden ons nog niet gerealiseerd dat er ook een andere keus zou zijn dan onze dienst afmaken tot vrijdag. Maar ook toen we ons dat wel realiseerden besloten we te blijven tot en met de maaltijd van vrijdagmiddag en dan allemaal te vertrekken. Hans Perik zal ons een lijstje met actiepunten sturen om de zaken hier zo goed mogelijk af te sluiten. Zelf maken we intussen ook een lijstje: geen bestellingen meer, koelkast leegmaken etc. Bij de gasten zijn regelmatig gezinnen met kleine kinderen die dan met popjes en kleurpotloden op de gang aan het spelen zijn: schattig! Alle bewondering voor ouders die dit aangaan met hun kinderen. Ook spotten we weer af en toe Koreanen, rechtstreeks uit Korea. Marisol geeft aan een beetje verdrietig te zijn over de gang van zaken. Ze begrijpt dat de Hospitaleros na ons niet zullen komen maar ze heeft grote zorgen over hoe het verder moet met de pelgrims en de Albergue. Via, via, bereikte ons het mailtje dat Janine aan de Equipo 3 t/m8 stuurde. Een mailtje waarin we voor het eerst duidelijk lezen dat het hospitaleren definitief afgelopen is voor de rest van dit jaar.

Maandag 17 augustus

Vandaag ontbijtdienst dus 'n uurtje "uitslapen" eerst koffie voor de vroege wekdienst. Om 8.15 met veel moeite een Italiaanse pelgrim naar buiten kunnen werken. Na ons ontbijt weer aan het schoonmaken en ondanks dat de 1^e en 2^e etage vol waren toch nog 3 cabines de broodnodige extra schoonmaakbeurt kunnen geven dus ook onder de bedbodems schoonmaken. Gelukkig geen bedwantsen meer gezien dus morgen kunnen de bedden weer vrijgegeven worden. Bij Casa Sabina worden we weer heerlijk verwend, dat maakt het harde werken helemaal goed. Bij terugkomst snel de gewassen hoezen weer om de matrassen. Hoezen wassen is nu vaak nodig, elke dag zijn er wel een aantal erg vuile blauwe hoezen. Het

systeem van de wegwerplakens vinden wij niet echt een succes, mensen doen ze er slordig omheen dus na n paar x omdraaien liggen ze ernaast, zetten de inhoud van hun rugzak uitgebreid op het lege bed en daarbij gaat van alles mis. Wat dat betreft zijn de witte hoezen efficiënter.

Vandaag een slechtiende Duitse pelgrim en 'n gevallen Franse mevrouw. Onze verzorgende taken kwamen goed aan bod, maar beide waren vol lof en waardering dus dat is ook wel eens leuk om te horen. Na het eten alvast begonnen met de lijst van afsluitende taken voor vrijdag en de spullen in de kast en de drankvoorraad uitsorteren en in kratten gedaan

om af te geven bij Marisol.

Dinsdag 18 augustus

Vandaag een dag met bijzondere gasten en bezoekers. Als we terugkomen van de lunch is er een Peruaanse priester aangekomen. En niet veel later arriveren er 4 Italiaanse priesters. Die laatste vragen erg veel aandacht. De Italiaanse vragen vliegen ons om de oren. We proberen ze te begrijpen en in een mix van Frans, Engels, Spaans en een vleugje Nederlands te antwoorden. Moeizaam... Ze vertrekken naar boven. Een uurtje later zijn ze weer terug, en willen ergens de mis doen. Maar dat kan niet zonder toestemming van don Bibiano of don Valentin. En die zijn vanmiddag niet thuis. Uiteindelijk gaan ze mee voor, in de mis van 20.00 uur; samen met onze lokale priesters en de Peruaanse priester. Het is druk op het altaar!

Een andere gast: Johny Walker. Via het genootschap was zijn komst al aangekondigd. En omdat hij een goede relatie van het genootschap is, én over de Camino schrijft, wilden wij graag een goede indruk bij hem achterlaten. Hij had aangegeven geïnteresseerd te zijn in hoe we omgaan met COVID. Dus de hele middag uitzonderlijk ons best gedaan om aan de maximaal-4-mensen-regel te voldoen. Maar hij kwam pas tegen 7 uur. En dan is het vaak sowieso erg rustig. Uiteindelijk werd het een geanimeerd gesprek met ons en Marisol, waarbij we een goed beeld van Roncesvalles/COVID konden schetsen. Voor ons gevoel ging hij tevreden en met een positieve indruk weer weg.

Woensdag 19 augustus

De rust is een beetje wedergekeerd. Het lokale team heeft al plannen gemaakt hoe ze onze taken gaan overnemen. Het is de bedoeling dat don Bibiano in onze Jefe slaapkamer gaat overnachten. Wij zijn benieuwd hoe het gaat met de pelgrims die na 22,00 uur voor de deur staan...

Op het eind van de avond is het vrij onrustig op de gangen. Er wordt gekaart en gekletst. Toch is na 10 uur rustig op de zalen.

Donderdag 20 augustus

De dag staat in het teken van het naderende afscheid. Omdat er na ons geen groep komt hospitaleren, werken we naast de gewone klussen het lijstje af wat Hans Perik ons zond: De computer mee, het geld

mee, de usb sticks mee, de wijn mee, de koelkast leeg enz. We ruimen alvast onze eigen spullen op en poetsen de badkamer, de keukenkastjes en de huiskamer. Een geweldige prestatie is geleverd door Maarte en Annemarie. Zij samen hebben kans gezien om stap voor stap alle bedbodems en -bakken schoon te maken en de matrassen te keren. Vandaag waren de laatste compartimenten aan de beurt. Daarmee vinden we dat we de zaken keurig achterlaten voor het team van het klooster.

Het was weer warm vandaag. Veel jonge mensen doen een stukje van de Camino. Ze lopen soms in groepjes en hebben veel plezier. Een probleem blijft dat ze niet kunnen pinnen. Er wordt vaak uit alle hoeken en gaten geld getoverd om hier toch te kunnen slapen!

Zij en wij vinden het maar moeilijk wennen aan die plakkerige zweterige mondkapjes.

Hospitaleros en pelgrims kunnen elkaar soms slecht verstaan omdat door de mondkapjes allerlei aspecten van communicatie onzichtbaar en onhoorbaar zijn. Op de valreep maken we nog mee dat om 5 voor 10 een groep van 7 ingecheckte Franse jongens het pand weer verlaat! Ze gaan elders slapen, delen ze aan de Hospitaleros mee. Ze vragen niet om geld. En de verbijsterde Hospitalero van dienst laat hen maar gaan.

We kijken uit naar de tijd dat alles weer gewoon is en we weer ontspannen en niet bang voor aanrakingen en andere nabijheid hoeven te zijn. Equipo 2 had het goed met elkaar. Het was verrassend hoe we op elkaars pad kwamen. Het werk was veel en niet altijd gemakkelijk, het evenwicht tussen het werk in de ochtend en het middagwerk was niet goed te vinden, maar we hebben ons er goed doorheen geslagen.

Met gemengde gevoelens nemen we afscheid. Een raar hospitaleerseizoen is voorbij.

Het corona jaar. Bepaald geen kroonjaar...

Morgen weer naar huis.

Hasta luego, tot betere tijden!

2021

Periode 8	Vrijdag 18 juni t/m 25 juni 2021
Opstartgroep	
Hospitaleros	Peter Stoks en Hans Perik
Aantal pelgrims	Op donderdag 24 juni op de eerste avond dat de herberg weer open ging waren er al 83 pelgrims!

Wij zijn begonnen, YES, eindelijk mogen we weer naar Roncesvalles om te hospitaleren. Maar voor het zover is, is er veel overleg geweest met de werkgroep, het klooster, het bestuur en natuurlijk ook met de Jefes van de periodes die klaar staan. Besloten is dat de Albergue op 24 juni weer opengaat, op 25 juni begint periode 9 met 6 personen die er allemaal heel veel zin in hebben.

Peter Stoks is op vrijdag 18 juni met het vliegtuig gekomen en Hans met z'n camper op zondag 20 juni. Peter is zaterdag al begonnen met het schoonmaken van de vloeren die bezaaid waren met vliegen, (waar komen die toch vandaan?) In de middag heeft hij geholpen in het kantoor waar Adriana aan het werk is en nu Marisol weer vervangt. Het was erg druk 74 pelgrims, zodat zelfs de winterherberg weer open moest. Ook op zondagmorgen nog vloeren schoonmaken in de winterherberg en helpen op kantoor. Omdat Peter 2 nachten in het hotel heeft geslapen en nu naar de Albergue gaat moet hij verhuizen. Hij had geen zin om alleen in die grote Albergue te slapen, maar nu met z'n 2 en is het prima. Ook vandaag is het weer druk met 43 pelgrims, maar we hebben er weinig mee te maken.

Maandag 21 juni

Na een stevig zelf gemaakt ontbijt gaan we aan de slag, Peter begint op de derde etage vliegen te vangen, Hans begint met klusjes (hoe kan het ook anders).

Ook wordt geprobeerd de TV in de huiskamer weer op te starten, wij hebben een andere provider Canal Digital en alles moet opnieuw worden geïnstalleerd, zelfs de schotel moet opnieuw worden gericht wat om 6 uur s 'avond eindelijk lukt, net op tijd kunnen we het Nederlands elftal zien winnen Er zijn maar weinig mensen die ik ken die zo een doorzetter zijn als "Der Hans". Een millimeter naar rechts, dan weer naar links, naar boven en dan alles weer opnieuw instellen. Weer op de trap klauteren en d'r weer vanaf, dan weer met gereedschap aan de weer, maar uiteindelijk is het hem gelukt. Ik heb nog nooit zo'n groen voetbalveld gezien, zulke felle oranje kleuren en een diepblauwe lucht, maar hij doet het en we kunnen uitermate genoegzaam zien hoe Holland weer wint. Wat een cluppie. Moe en voldaan sluiten wij deze langste dag van het jaar.

Dinsdag 22 juni

Peter begon vol energie al om zeven uur alle matrassen van de bedden te halen.

Niet voor de lol, maar omdat wij de dag daarvoor wel dozen zagen staan op elke etage, maar geen flauw benul hadden wat daarin zou zitten.

Een appje van Marisol gaf daarop een duidelijk antwoord. Er zitten nieuwe lakens in die allemaal verwisseld moeten worden met de oude die op de matrassen zitten. Deze nieuwe rubberachtige blauwe lakens kunnen snel en makkelijk worden gedesinfecteerd en in deze bijzondere Covid-periode wel zo handig. Dus weg met die oude blauwe lakens.

We hebben een handigheid ontwikkeld, waardoor we deze klus grondig en snel kunnen doen. Maar niettemin blijft dit een hele uitdaging. Tegelijkertijd stofzuigen wij de bovenbedden en zorgen dat alles er picobello bij staat. In de middag even een heen en weertje naar Burguete voor speciale tandpasta voor Hans. Uitverkocht, maar misschien morgen. Daarna weer terug, even Marisol geholpen en nu weer aan de slag met wat matrassen. Na de broodmaaltijd verdergegaan met het kuizen van de vertrekken. Hans kwam aanzeilen met vier pelgrims en met hen hebben we uitermate gezellig naar voetbal gekeken. Die gezelligheid was tevens informatief voor deze pelgrims die alles wilden weten van de volgende etappes. Hans heeft hen wegwijs gemaakt. Daarna toch snel naar bed.

Woensdag 23 juni

Het miezert buiten en gaandeweg druppelen de pelgrims weer naar binnen. Nog niet hier in de Albergue, maar in het Hotel, Casa Sabina en in La Posada. De mensen daar zijn het een beetje beu, omdat niet van tevoren vaststaat hoeveel pelgrims er nu wel of niet komen en omdat ze niet gewend zijn met grotere groepen de gevraagde service te geven. Daarbij ook nog "geplaagd" door de lastige Covid-maatregelen. Voor hen mag de Albergue liever nu dan de morgen open. Even over die maatregelen. Wij merken daar niets van. Ja die kapjes, maar daar blijft het ook bij. Geen afstand, geen eenbaans-richting, geen angst, niets. Gewoon vrolijke, jonge pelgrims die blij zijn hier te arriveren en arm in arm van Casa Sabina naar Posada lopen en omgekeerd. Covid????, Nooit van gehoord.

Maar goed, wij gaan onverstoort verder met de bedden. We hebben al 500 meter geritst en nog zijn we niet klaar.

Hans gaat verder met het oplossen van technische onvolkomenheden en Peter neemt poolshoogte in Burguete en danst met de lokale jeugd erop los. Gesloopt kwam hij terug en toch weer samen met Hans naar de derde etage om wederom verder te gaan met de bedden. Met Marisol contact gehad en jawel de Albergue gaat morgen wel degelijk open. Ook met haar wat afspraken gemaakt om zaken nog geregeld te krijgen. Contact gehad met leden van de eerste groep die hier komt hospitaleren. Ze zijn onderweg, zodat wij ruimte moeten maken en uit onze kamers gaan vertrekken. Na een broodmaaltijd en weer een aangename voetbalwedstrijd snel weer naar bed.

Donderdag 24 juni

Vroeg op, brood gehaald bij het hotel en na een snel ontbijt weer aan de slag. De laatste loodjes op de derde en ondertussen wat wasjes draaien. Alles loopt als een geoliede machine. De kamers voor de nieuwe groep schoongemaakt en Peter neemt weer zijn intrek in het hotel. Dit ook, omdat hij morgen vroeg op pad wenst te gaan om zo snel mogelijk over de berg naar Frankrijk te lopen.

Alle sleutels zijn weer gevonden, de gekleurde bordjes en zo ver wij nu kunnen zien staat alles als een huis en kan groep 9 gladjes en smooth beginnen aan haar schone taak en dat is de vermoeide pelgrims onderdak geven, een warme douche, wasjes doen en informatie geven. Maar vooral, warme en gepaste aandacht.

Wij hebben vanmiddag en vanavond al een voorproefje. Om 14.00 uur gaat de tent open en staan wij klaar de pelgrims te ontvangen.

Het is hard werken met 2 man, Peter zit in de Mostrador, Hans bij de deur en vliegende keep. Ondertussen komen de pelgrims om te wassen, maar dat kan pas na 3 uur, want dan is 1 van ons vrij om dat te doen. Piet en Janine komen om 3 uur binnen, daar zijn we blij mee, want deze "oude rotten" kunnen meteen aan de slag.

Ondertussen ontstaat 1 rij in de wasserij van pelgrims die hun schoenen willen wassen, nog nooit meegemaakt dat het er zoveel zijn.

En nu, ze willen allemaal schoenen in de droger, en dat gaat dus niet gebeuren, maar dat mag wel in de centrifuge, ha, dat is de oplossing en de Donativo stroomt binnen, en dat hebben wij als werkgroep hard nodig na bijna 1 jaar geen inkomsten te hebben gehad.

Om half 8 komen Wil Matti, Riek van Koeverdoren en Renée binnen om ook akte de pressant te geven, echter gaan ze met z'n allen eerst lekker naar het hotel om te vergaderen.

Peter en Hans blijven in de Mostrador waar het een komen en gaan is.

In de avond komt er een aanhanger met paarden, de paarden worden uitgeladen en achter de kerk "geparkeerd", en worden verzorgd, de eigenaren die binnen slapen hebben geen tijd om te eten en om 10 uur in de avond zijn de restaurants gesloten.

Natuurlijk zijn wij als Hospitaleros niet te beroerd om ons eten te delen, en daar wordt ook dankbaar gebruik van gemaakt.

Om 11 uur is het eten op en kan iedereen zijn rustplek opzoeken.

Onze opstart periode 8 is afgesloten, wij hebben lekker gewerkt en elkaar beter leren kennen en lol gehad. Peter vertrekt in omgekeerde richting naar St.-Jean-Pied-de-Port en Hans gaat met z'n camper naar de camping bij Espinal. (wil hij in de buurt blijven of kan hij geen afscheid nemen?)

Duidelijk het 1^e, want hij wil zondag het Nederlands elftal nog zien voetballen in de huiskamer- TV, daarna gaat hij naar Pamplona en Lourdes.

Alle volgende periodes heel veel succes en blijf allemaal gezond.

Periode 9

Vrijdag 25 juni t/m 9 juli 2021

Hospitaleros

**Wil Matti, Riek van Koevorden, Kittie Knipscheer, Renée Raes,
Janine Verhaaf en Piet Verhaaf**

Aantal pelgrims: 1.271

Staannd: v.l.n.r.: Piet Verhaaf, Wil Matti, Riek van Koevorden
Zittend v.l.n.r.: Renée Raes, Janine Verhaaf, Kittie Knipscheer

Donderdag 24 juni

Van de hospitaleros van P9 arriveren Piet en Janine al om drie uur, er was geen file bij Bordeaux, dus ze konden prima doorrijden. Peter en Hans zijn blij met hun komst, de Albergue is vandaag al opengegaan en ze zijn maar met zijn tweeën. Piet en Janine kunnen meteen een rood hesje aantrekken en aan de slag. Het is allemaal even wennen, de nieuwe routing, de mondkapjes, veel Spanjaarden en Fransen, dus lastig communiceren. Maar het went snel, zelfs na twee jaar afwezigheid, en al snel pakken ze de draad weer op. Het is goed te merken dat iedereen blij is ons weer te zien; in de eerste plaats Marisol, verder komt Don Valentin ons begroeten met een warme, totaal niet corona-bestendige knuffel, maar ach, we zijn allemaal gevaccineerd. Ook Paula komt even langs, wat een heerlijk weerzien met alle bekenden! Met zijn vieren buffelen we door; om 19.45 uur arriveert Wil met Riek en Renée, ze brengen snel hun bagage naar boven en ze gaan met elkaar eten in het hotel, Hans heeft op hun verzoek de ronde tafel gereserveerd. Even rustig elkaar leren kennen, even bespreken hoe en wat, en natuurlijk even van een goede maaltijd genieten na de lange autorit, terwijl Hans en Peter het fort bewaken. Na de sluiting drinken we met elkaar nog een glas, maar dan gaat iedereen toch bijtijds naar bed, het is een lange dag geweest. Kittie staat al een paar dagen met panne in Tours, hopelijk kan zij morgen vertrekken, dan is zij zaterdag hier.

Vrijdag 25 juni

Hans wil de vroege dienst waarnemen, maar na al hun gezwoeg van de afgelopen dagen besluiten Piet en Janine de vroege shift te doen. Hans mag nog even van zijn rust genieten. Alles loopt gesmeerd; het is erg rustig rondom de Mostrador, omdat bijna alle pelgrims de achtertrap gebruiken om naar beneden te komen. Toch is Hans niet te houden, na een uur komt hij er ook bij staan en hoort het verhaal van een Amerikaan aan die de nacht van zijn leven heeft gehad: middenin in de nacht

stapte er een wildvreemde dame zomaar bij hem in bed ... Hans vroeg nog of het een mooie dame was, en ja dat was ze zeker, voor zover de Amerikaan dat kon zien natuurlijk in de donkere slaapzaal. Wel is het de vraag wie er meer geschrokken is: de Amerikaan of de wildvreemde dame ...

Later op de ochtend is er nog een dame die hevig schrikt, een Spaanse dame: Marisol. Er blijkt een muis in de Mostrador te zitten. Maar gelukkig is daar de reddende engel in de gedaante van Wil, die de muis rustig oppakt en wegbrengt.

Ook het schoonmaken is even wennen; niet het beproefde schuieren, maar sprayen met desinfecterend middel en de matrassen, randen, trapje en de handgreep schoonpoetsen. Schuierborstels genoeg in de kasten maar eerst moeten we op zoek naar desinfectiemiddel en doekjes.

Na de ochtendschoonmaak houden we de overdracht in ons woonverblijf, Hans legt nog wat technische zaken uit. Na een gezamenlijke lunch in Casa Sabina vertrekt ook Hans met zijn camper naar een camping in Espinal; Peter is vanmorgen vroeg al vertrokken, hij loopt terug naar Saint-Jean-Pied-de-Port.

Terwijl Wil in de Mostrador zit belt Kittie vanuit Tours: haar busje was gerepareerd, ze wilde starten maar hij startte niet. Ze is zich nu aan het beraden wat ze zal doen: haar vrouwen om met een weigerend busje nog door te rijden naar Spanje is gezakt, ze laat ons nog weten wat ze gaat beslissen: doorrijden of terug naar Nederland.

Later belt Kittie nogmaals: ze is toch richting Spanje gaan rijden, ze rijdt vandaag door tot Bordeaux, overnacht daar en komt morgen naar Roncesvalles. Wij vinden dit heel stoer van haar, om het na een paar spannende dagen afwachten toch aan te durven naar Spanje te rijden met een camperbusje waarin haar vertrouwen behoorlijk gezakt is.

De rest van de middag is rustig; de pelgrims arriveren rustig en laten zich door ons als lammeren leiden: eerst buiten wachten tot ze met drie/vier tegelijk naar binnen mogen, dan briefje invullen, dan weer met drie/vier tegelijk bij de Mostrador en netjes via de achtertrap naar boven.

Er zijn heel veel pelgrims uit Frankrijk; tot ons geluk hebben wij Renée uit België in ons midden, zij spreekt vloeiend Frans en neemt alle Fransen onder haar deskundige hoede.

Ook de avond verloopt erg rustig; als wij om 22.00 uur een wijntje drinken en gezellig samenzitten gaat nog twee keer de buitenbel. Een Spaanse moeder met dochter melden zich, ze hadden gereserveerd en waren er zeker van dat ze nog moesten betalen. Dat is vreemd, want voor zover wij weten kun je alleen reserveren bij vooruitbetaling. Ook komt er een jong stel binnen, zij hebben kennelijk ergens wat gedronken.

Zaterdag 26 juni

De ochtendschoonmaak gaat alweer soepeler dan gisteren, de nieuwe werkmethode went snel. Als we koffiedrinken bij Casa Sabina belt Kittie: zij is aangekomen, en mooi op tijd voor de koffie en voor de bestelling van de lunch.

Bij controle van de brandblussers blijkt dat er sinds 2019 niets mee is gebeurd. Toen waren zeker vier brandblussers defect; nu zitten er keurige stickers op dat ze in 2020 zijn gecontroleerd, maar ze zijn ook allemaal nog steeds defect. Kennelijk bestaat Spaanse controle uit het plakken van een sticker en klaar. 's Middags arriveert een groep Slovenen; prima mensen, niks mis mee, maar druk, chaotisch, veel bagage, waaronder een paar gigantische koffers en ze spreken ongetwijfeld bijzonder goed Sloveens ... Helaas is dat nu juist niet ons sterkste punt. Het duurt een poosje voordat de hal leeg is en wij weer 'losse' pelgrims kunnen toelaten die al die tijd rustig buiten stonden te wachten.

Het blijft verder rustig; zuster Riek leeft zich nog even uit op een Nederlands meisje met een gekneusde enkel en een Italiaans meisje van 12 jaar met problemen met haar knie. Gelukkig ligt de vriezer vol met coldpacks, Riek maakt deze beide dames erg blij.

Omstreeks 18.00 uur breekt er een onweer los, kort maar hevig. En zoals te verwachten was: brandalarm door het hele gebouw. Alle deuren klappen dicht, pelgrims lopen verschrikt rond. Riek en Janine lopen een controlerondje over de slaapzalen, Piet en Wil blijven bij het schakelpaneel, de alarmcentrale in Bilbao belt twee keer, al snel kunnen we doorgeven dat er niets aan de hand is. Toch fijn, zo'n onschuldig brandalarm, we zijn weer even op scherp gezet en we weten weer hoe het ook alweer was.

Zondag 27 juni

De dag begint grauw en grijs, en dit zal de hele dag zo blijven. Het is rustig, heel rustig. Slechts 9 reserveringen, en ook niet bijzonder veel binnenkomende pelgrims; aan het eind van de dag hebben we 50 bedden bezet. De rust is echter maar schijn, want Marisol wordt tijdens het weekend vervangen door de immer goedlachse Adriana. Dat ze daarbij chaotisch is nemen we dan maar op de koop toe; er gaan pelgrims naar boven zonder wegwerplaken, en er komt zelfs een eerlijke Spaanse pelgrim melden dat hij wel ingecheckt is, dat hij ook een bed heeft, maar dat hij niet heeft betaald. Maar haar vrolijkheid en vooral haar klaterende lach maken veel goed.

Kittie krijgt van een Sloveense dame een grote zak paddestoelen, door haar geplukt in het bos. Ze noemt er ook de naam bij: užitni goban. We raken steeds meer ingevoerd in het Sloveens. Of we deze paddestoelen ook gaan verorberen? Daar moeten we ons even over beraden; het kan natuurlijk ook zo zijn dat deze dame een probate manier heeft gevonden om van die Nederlandse hospitaleros af te komen ...

Toch maakt Riek er een heerlijke paddestoelenragout van, maar niet voordat ze getest heeft of ze niet giftig zijn: ze kookt ze met een zilveren ring, als de ring zwart wordt zijn ze giftig. De ring wordt niet zwart. Als de ragout klaar is volgt de dubbelcheck: Riek eet eerst zelf wat van de paddestoelenragout. Aangezien ze niet dood neervalt, is de conclusie dat ook de andere hospitaleros veilig van de ragout kunnen genieten.

Vroeg in de avond meldt Emma, één van de archeologen zich; ze zijn gearriveerd en hebben het koud in de kelder. We brengen hen drie slaapzakken, ze is er erg blij mee.

Morgen arriveert de rest van de groep, in totaal 30 man/vrouw. Ze worden ondergebracht in de Sótano (jawel, diezelfde Sótano waar wij geen pelgrims meer mogen leggen op last van de brandweer ... kennelijk zijn wetenschappers hier minder belangrijk, die mogen rustig verbranden als dat zo uitkomt) en de rest gaat naar het Campamento (oh ja, daar mochten we toch ook geen pelgrims meer onderbrengen? Ach ja, dit is Spanje ...).

Ze zijn met de opgravingen nu gekomen tot eind 18^e eeuw, dus we gaan ervan uit dat de soldaten van Napoleon al door hun vingers zijn gegaan. De komende dagen gaan ze alles weer voorbereiden, en zodra ze weer helemaal op dreef zijn geeft Emma ons een rondleiding; daar kijken we zeker naar uit!

's Avonds is dan eindelijk het moment suprême aangebroken waar (bijna) iedereen reikhalzend naar heeft uitgekeken: Nederland tegen Tsjechië. Hans komt op zijn (elektrische) fiets van de camping in Espinal gereden om de wedstrijd hier te komen kijken, en wordt meteen verwend door Riek met een heerlijke kom tomatensoep. Helaas loopt deze wedstrijd niet zoals gehoopt, maar daar zullen we het verder niet meer over hebben ...

Om 21.00 uur breekt de wedstrijd België-Portugal aan. Onze Belgische Hospitalera Renée heeft zich terdege voorbereid en zit er helemaal klaar voor terwijl Riek heerlijke traktaties met Belgische vlaggetjes voorbereidt.

Als we om 10 uur de herberg sluiten hebben we de nazit tijdens de tweede helft, en natuurlijk juichen we met zijn allen voor België; *amai wij zijn fier op onze Belgische Hospitalera, zeker en vast!*

Maandag 28 juni

Een rustige dag; gelukkig is het weer goed opgeknapt. Er was weinig schoonmaakwerk vanmorgen, dus Riek, Renée en Kittie wandelen na de koffie naar Burguete en zijn bijtijds weer terug voor de lunch. 's Avonds om 21.45 uur komt er een 20-jarige Engelse jongen binnen. Hij komt aanrijden op een oude racefiets, en was vanmorgen vanuit Logroño weggereden. Hij heeft pikzwarte handen, zijn kleding ziet er zeer onfris uit, zijn Credential is een vochtig, scheurend vodge papier wat nauwelijks open te vouwen is zonder het te scheuren. Hij komt terug uit Finistère, daar heeft hij voor de laatste keer gedoucht, hij heeft ook al een aantal dagen geen bed meer gezien. Hij had daarvoor de Camino gelopen tot Finistère, heeft daar een oude racefiets gekocht en is vervolgens terug komen fietsen met als plan door te fietsen naar Engeland. Als je dan verwacht dat zo'n jonge knul die tocht onderneemt met een sportieve motivatie, maar neen, zijn motivatie was religieus.

Dinsdag 29 juni

De dag verloopt rustig, maar we weten dat er een groep van 60 en een groep van 15 komt. De groep van 15 komt al in de loop van de middag, tot zover geen probleem. De groep van 60 zijn jongens van 14 jaar uit Barcelona. Om 19.00 uur komt er een telefoontje: ze zijn om 09.00 uur uit Barcelona vertrokken, en om 15.00 uur vanaf de Spaans/Franse grens. Het is nog niet duidelijk of het er nu 60, 61, 62 of 63 zullen zijn en ze hebben nog niet betaald. Marisol vraagt of we haar willen bellen als de groep er is, als ze met een kaart willen betalen kan zij dat regelen via het winkeltje. Wij bereiden ons voor op een zeer late aankomst, en op een chaotische situatie. Het valt reuze mee, om 21.00 uur komt de eerste groep van 12 jongens binnen, en langzaam druppelen de andere jongens binnen. Het blijken goed gedisciplineerde jongens te zijn en ze spreken Engels. Als uiteindelijk om 22.00 uur Don Valentin komt met de priester die ook bij deze groep hoort, begint deze priester een gesprekje met ons. Hij vraagt of we Rooms Katholiek zijn; Renée kan dit beamen, maar Piet en Janine zijn niet Rooms Katholiek. De priester is verbaasd dat wij dit werk vrijwillig doen, dat wij werken voor katholieke mensen. We krijgen een warme omhelzing, morgenochtend om 9.30 uur draagt hij een mis op voor de scholieren in de kerk, en hij zal speciaal voor ons bidden.

Woensdag 30 juni

De dag waarop alles kapotgaat .... Het begint met de laptop; de afgelopen dagen vielen telkens de muis en de printer uit; dat probleem is inmiddels opgelost, maar vandaag was het een ander geval: de printer werkt, de muis werkt, maar het toetsenbord doet het niet. Na een Appje met Hans wordt de besturing van de laptop overgenomen door ene Jeroen uut Almelo, die vakkundig een en ander op afstand weer herstelt. Ofschoon de laptop nog steeds vreemde kuren heeft (een irritant muziekje en de muis valt nog regelmatig uit) is er nu in ieder geval mee te werken, hulde aan ene Jeroen uut Almelo.

Vervolgens blijken de centrifuges niet te functioneren; na enig speurwerk blijkt dat de schakelaars van de centrifuges in de wasserij - die wij absoluut niet uit mogen zetten, omdat er dan bij de archeologen die in de Sótano slapen iets fout gaat - bij ons problemen opleveren met de centrifuges; nadat we die toch maar uitzetten en vervolgens weer aanzetten kunnen de pelgrimswasjes toch weer in de 'droogzwier' worden gedraaid.

Ondertussen stopt de telefoon van Marisol in de Mostrador ermee; ze probeert nog even onze (niet functionerende) telefoon, maar dat is geen oplossing. Uiteindelijk krijgt ze toch de telefoon van de Mostrador weer aan de praat.

Wat is het dan goed te weten dat hospitaleros als altijd onverwoestbaar zijn; ze gaan gewoon door, gaan niet kapot, hebben geen schakelaar of USB-aansluiting nodig en doen onverstoort hun werk.

Bij de overdracht meldt Marisol op tamelijk geheimzinnige wijze dat we morgenochtend op last van de politie een lijst moeten inleveren wat de hospitaleros van uur tot uur doen, vanaf 6 uur in de ochtend tot 's

avonds laat. Dit is voor 'iets' wat tussen nu en de komende twee weken gaat gebeuren. Ze laat duidelijk merken dat zij wél weet wat er gaat gebeuren, maar dat ze dat niet mag vertellen. Wij speculeren erop los: een grote inval van de politie? Verwachten ze een terroristische aanslag? Enkele hospitaleros verheugen zich enorm op een gigantische inval van het volledige politiecorps van Navarra. We zullen zien ....

Donderdag 1 juli

Gisteren hadden we problemen, vandaag komt er zomaar ongevraagd een oplossing en zo zien we het graag.

Er komen twee liftmonteurs; het blijkt dat onze telefoon – die al jaren niet meer werkte – op de één of andere manier gekoppeld is aan de lift: de noodknop van de lift loopt via onze telefoonlijn. Hoe verzin je nou zoiets? Daar moet je Spanjaard voor zijn ... In ieder geval: vanmorgen is een en ander hersteld, en sinds lange tijd functioneert onze telefoon weer.

Vanmorgen was een Italiaan zijn schoenen kwijt, iemand anders had ze meegenomen. Aanvankelijk was hij erg boos, later kalmeerde hij en heeft het paar schoenen wat op zijn schoenen lijkt maar aangetrokken; hij was van plan hard te gaan lopen en bij iedereen onderweg te kijken of ze toevallig zijn schoenen aan hebben.

De bonnetjesverkoop voor het ontbijt is een drama; het ontbijt is alleen in La Posada en in het hotel vanaf 8 uur. Mensen die een bonnetje voor het ontbijt hebben, komen in de loop van de dag of de volgende ochtend naar ons toe om hun bonnetje in te leveren, omdat dat veel te laat is, waarna wij ze het geld teruggeven. Bijzonder onhandig, en het scheelt toch ook omzet lijkt me.

Marisol heeft ons vanmorgen in vertrouwen ingewijd in de spannende dingen die gaan komen; helaas is alles onder embargo dus wij kunnen hierover op dit moment niets zeggen .

's Avonds komt een grote Engelsman hevig verontwaardigd bij de Mostrador; hij heeft vier euro betaald voor wassen en drogen, en zijn was is 'drijfnaat' teruggebracht naar zijn bed. Kittie heeft zijn was afgehandeld, er waren kledingstukken van heel dik materiaal bij die niet droog te krijgen waren. Zijn was was lang in de droger geweest, maar het werd niet droog. Toen Kittie zijn was terugbracht heeft ze tegen hem gezegd dat hij beter kleding van dunner materiaal had kunnen meenemen. Kennelijk was dat zeer tegen zijn verkeerde been, want hij was niet te bedaren. Wil is met hem naar de wasserij gegaan om zijn was alsnog te drogen, maar ook dat blijkt niet mogelijk. De Engelsman briest; het ligt zeker niet aan zijn kleding. Uiteindelijk geven we hem zijn vier euro terug, zelfs daarna blijft hij nog enige tijd boos rondhangen dat het een schande is.

Vrijdag 2 juli

Een rustige dag. De nachtrust heeft de man van de 'natte' was goed gedaan, 's morgens bij zijn vertrek is hij gekalmeerd en bedankt Wil zelfs voor zijn goede zorgen.

Marisol meldt ons dat het ontbijt voor de pelgrims vanaf morgenochtend weer als vanouds vanaf 7 uur is; natuurlijk is ook dat tijdstip rijkelijk laat voor een pelgrim die vroeg wil vertrekken, maar het zal ons ongetwijfeld veel retourbonnetjes schelen.

Wat de nationaliteiten betreft: we zien voornamelijk pelgrims uit Spanje en Frankrijk; ook aardig wat Italianen, gisteravond een meisje uit Litouwen en er zijn opvallend veel Slovenen dit jaar en ook nogal wat Bulgaren. Totaal anders dan het bont gemêleerde gezelschap uit alle werelddelen wat we normaal gesproken ontvangen. Maar ondanks alle reisbependingen ontvangen we 's middags de eerste Koreaan: een jongeman die vanwege zijn werk (hij is verpleegkundige) al volledig is gevaccineerd en daarom naar Europa kan reizen.

Ook komt er in de loop van de middag een Poolse jongeman aanlopen met een enorm houten kruis op zijn rug. Als hij naar boven gaat laat hij dat kruis beneden in de gang staan; kennelijk heeft Marisol meteen Don Bibiano gebeld, want die komt al snel aansnellen om dat

kruis te zien. Don Bibiano is gaarne bereid te poseren met het kruis.

's Avonds breekt het grote moment aan dat België in de kwartfinale speelt tegen Italië. Wij zitten er, samen met Renée, weer helemaal klaar voor, allen met de Belgische vlag op onze wangen, Renée met haar sjaal om haar nek en onder het genot van olijven met Belgische vlaggetjes en toastjes zien we hoe het Belgische team helaas het onderspit moet delven tegen Italië, ze zijn eervol ten onder gegaan.

Zaterdag 3 juli

Al voor de derde nacht op rij hebben we de derde verdieping voor een groot deel gevuld; het is toch ongelooflijk hoeveel pelgrims er al op pad zijn, waaronder opvallend veel Fransen. Dat is opmerkelijk, want van Franse pelgrims horen we dat er in Frankrijk verhalen de ronde doen dat er hier maar 10 pelgrims per dag kunnen slapen en dat de Guardia Civil bij de ingang staat met PCR-testen. Deze afschrikwekkende verhalen weerhouden de Fransen er echter niet van om het avontuur aan te gaan.

Riek is een nacht niet de oudste in de herberg! 's Middags komt een 85-jarige Nederlander binnenstropelen. Hij maakt de indruk dat hij er behoorlijk doorheen zit, en nadat hij naar boven is geweest komt hij weer naar beneden: hij is zijn rugzak vergeten. Hij wijst de plek aan waar hij hem heeft neergezet, hij weet het zeker ... maar daar is geen rugzak. We kijken overal, de hele gang door, het schoenenhok: geen rugzak. Dan vertelt een meisje dat ze hem heeft zien lopen zonder rugzak, hij had hem met bagagetransport meegestuurd. Op dat moment twijfelen wij even aan zijn geestelijke vermogens, moet zo'n oude man, kennelijk in een voorstadium van Alzheimer, nou een Camino gaan lopen? Is dat wel verantwoord?

Echter, 's avonds meldt hij zich weer voor een dinerbonnetje, fris en fruitig, lekker gedoucht, lopend als een kievit en helemaal bij de pinken. Dit is zijn negende Camino, waarvan de tweede keer de Camino Francés, en vele keren de Camino del Norte, dus hij weet drommels goed waar hij mee bezig is. De oudjes doen het weer best!

Een Amerikaan in de Albergue – episode 1

De Amerikaan komt aan de Mostrador, heeft een reservering. 'Op welke naam?' Hij noemt zijn naam. Zijn naam staat niet op de lijst. 'Misschien wilt u zelf even kijken of uw naam erbij staat?'. Hij kijkt, neen, zijn naam staat er niet bij. 'Kijkt u alstublieft nog eens'. Neen, zijn naam staat er niet bij. Helaas, hij moet dan maar even wachten totdat Adriana terug is van haar lunchpauze, zij kan in het reserveringssysteem kijken. Vijf minuten later komt hij terug: hij had gereserveerd op naam van zijn vrouw. Tja, en herken je natuurlijk niet op zo'n lijst ... 'Mag ik uw paspoort alstublieft? En ook dat van uw vrouw?' 'Mijn vrouw zit buiten op een bankje'. 'Toch heb ik ook het paspoort van uw vrouw nodig'. Uiteindelijk is de man ingecheckt en kan naar boven.

Tien minuten later zijn ze weer beneden: hij heeft een verpleegster nodig, zijn vrouw heeft problemen met haar voet, zij kan nauwelijks lopen. Nou treft het dat wij een zeer deskundige en ervaren verpleegster in huis hebben, dus Riek wordt opgepiept. Riek neemt mevrouw mee naar de EHBO-ruimte, mevrouw blijkt een simpele blaar te hebben die Riek vakkundig doorprikt en er vervolgens een drukverbandje op aanlegt.

Zondag 4 juli

Een Amerikaan in de Albergue – episode 2

's Morgens komt het Amerikaanse stel naar beneden, ze vragen om de verpleegster, want mevrouw kan zo haar Camino niet vervolgen. 'De verpleegster slaapt nog' is ons antwoord. 'Wilt u haar dan wakker maken? Mijn vrouw kan zo absoluut niet lopen'. 'Het spijt me, we werken hier in shifts, en vandaag mag de verpleegster een uurtje langer slapen'. Meneer is boos en verontwaardigd, dat wij er niet voor zorgen dat er 's morgens medische bijstand is ... voor een simpele blaar ...

In de categorie 'mensen en fietsbellen' behoort dit stel ongetwijfeld tot de fietsbellen .

We komen tot de ontdekking dat niet alleen de tweede rugzakstofzuiger is verdwenen, inclusief alle toebehoren, slangen, mondstukken etc., maar ook is het bedwantsenstoomapparaat (deze gaat voor de hoofdprijs in de categorie mooie Wordfeudwoorden) nergens te vinden.

Maandag 5 juli

De Guardia Civil en de Franse politie zijn vandaag naar boven, naar de Col Lepoeder: er zijn 'grappenmakers' geweest die de gele pijlen hebben verplaatst, waardoor gisteren mensen in de mist zijn verdwaald.

Ook blijkt er in het verhaal over de PCR testen een grond van waarheid te zijn: de Guardia Civil en de Franse politie patrouilleren in de buurt en vragen pelgrims naar hun PCR test of vaccinatiebewijs. Marisol vertelt dat ze afgelopen zaterdag een Franse mevrouw die geen test kon overleggen terug hebben gezet over de Franse grens.

Het is een schitterende, zonnige dag; op de binnenplaats is het 's avonds nog lang warm en gezellig. Renée heeft een diepgaand gesprek met een Frans paar; hij is vanaf Vezelay aan het 'stappen' aldus Renée, zijn vrouw is nu vanaf Saint-Jean-Pied-de-Port met hem meegelopen. Zij is kapot, hij heeft vanzelfsprekend conditie; dit verschil leidde tot behoorlijke conflicten tussen die twee, waarbij ook oud zeer aan de oppervlakte komt. Renée heeft als een professionele relatietherapeut langdurig met het stel, en later met de vrouw alleen gesproken en haar een hart onder de riem gestoken: zij moet veel meer voor zichzelf opkomen. Ja, de Camino is voor iedereen een wijze les.

Dinsdag 6 juli

Het regent pijpenstelen. Vanaf 4 uur 's nachts zijn er de hele ochtend onophoudelijk stroomstoringen, met de daarmee gepaard gaande brandalarmen. Het is – zoals altijd - even zoeken hoe het brandalarm in de keuken van de pelgrims moet worden uitgeschakeld, en als Wil dat een paar keer heeft gedaan benoemen we hem tot 'specialista alarma de cocina'. We hebben geen warm water; een pelgrim blijkt op de derde verdieping de hoofdkraan van het warme water van de derde te hebben dichtgedraaid, een andere pelgrim heeft de schakelaar omgezet die aan de bovenkant van de verlichting tussen de bedden zit ...

Kortom: pelgrims zijn niet alleen op zoek geweest naar bezinning en spiritualiteit, maar ook naar licht en warm water, maar ja, als het er niet is, dan is het er niet.

Niet alleen pelgrims zoeken (en vinden) een warm onderkomen in de Albergue ... ook twee lijsters vonden het hier kennelijk erg aangenaam, vooral in de 'sas' (Vlaams voor gangetje) bij de herentoiletten op de tweede etage vonden zij een goed onderkomen. Kittie en Renée hebben deze indringers met enige moeite naar buiten gekregen met behulp van de trapjes en lange stokken.

Tijdens de koffie bij Casa Sabina is opeens het hele terras bezet met Guardia Civil en Franse politie. Nadat ze een koffie hebben gedronken gaan de heren en een enkele dame naar de eetzaal, er wordt ongetwijfeld overlegd in voorbereiding op de spannende dag die zeer binnenkort aanbreekt, waar iedereen vol van is en waarover wij niet mogen spreken ...

Renée en Janine overleggen intussen met elkaar wie van hen het strakste kontje heeft, want oelala, die knullen zien er zeer appetijtelijk uit ...

Woensdag 7 juli

Emma van de 'kluivenduikers' (Piet's aanduiding voor de archeologen) had ons al eerder beloofd dat ze een keer een rondleiding zou geven over het werk wat zij in de Silo aan het doen zijn, en vanmorgen is het zover. Eerst vertelt de Spaanse leider van de archeologen over de bouw van de Silo, en daarna is het moment daar dat we via een spannend trappetje naar beneden klimmen. Beneden tussen de botten wacht Emma ons op en vertelt ons over de opgravingen die ze tot dusver gedaan hebben, zo'n 130.000 botten zijn al naar boven gebracht, en ieder botje wordt boven uitvoerig bestudeerd en genoteerd.

Midden in de ruimte is een hoopje botten en schedels die nog moet worden onderzocht, maar waarvan zeker een deel van soldaten van Napoleon moeten zijn. Ook zijn er kogels gevonden, daarvan moet nog onderzocht worden of het kogels van het Napoleontische leger, of van de

Engelsen zijn.

Heel interessant om te zien hoe

zorgvuldig en

met hoeveel geduld dit minutieuze werk wordt volbracht, en ze zullen hier nog jaren en jaren mee bezig zijn, telkens zes weken gedurende de zomer. Desgevraagd melden de Spaanse leider en Emma dat de volgende groep – als ze dat willen – ook een rondleiding kunnen krijgen.

Donderdag 8 juli

De laatste volledige dag breekt aan; dat geeft altijd een dubbel gevoel: een beetje weemoedig, omdat het afgelopen is, omdat er aan een mooie hospitalierperiode een einde komt, aan de andere kant is het ook goed zo; we zijn best moe, twee weken is genoeg.

Alle slaapzalen worden extra gepoetst, gedweild en gepledged, we laten de herberg netjes achter voor de volgende Equipo.

De rest van de dag verloopt rustig, veel rustiger dan de laatste dagen het geval was. In de loop van de dag arriveren vijf hospitaleros van Equipo 10, de zesde zal morgen arriveren. Ze hebben geluk dat het zo rustig is, nu hebben ze de derde etage voor zich alleen en hoeven ze niet naar de overloop.

's Avonds belt Don Valentin; we hadden al gehoord dat hij ziek is, we hebben de befaamde rondleiding dan ook 'gemist' (?); hij verontschuldigt zich wel duizendmaal dat hij niet persoonlijk afscheid kan komen nemen.

Aan het eind van de mis tijdens de zegening van de pelgrims, vertelt Don Bibiano aan de aanwezigen dat hij het Salve Regina zal zingen, speciaal voor de hospitaleros. Hij legt uit dat iedere twee weken een nieuwe groep komt, dat wij morgen naar huis gaan en dat er morgen weer een nieuwe groep hospitaleros klaarstaat om de pelgrims te ontvangen. Wij voelen ons zeer vereerd.

Vrijdag 9 juli

De ochtendschoonmaak en de overdracht in de bibliotheek verlopen soepel. En dan breekt eindelijk – tijdens de overdracht – het grote moment aan dat wij het embargo mogen opheffen, omdat Equipo 10 hier volop mee te maken gaat krijgen.

Al de hele week waren er drukke werkzaamheden, onkruid is verwijderd, de kerk is gestofzuigd (met onze rugzakstofzuiger!) door Pablo, de hele week liep hier Guardia Civil rond, inmiddels wordt er van alles opgebouwd: podium, muziekinstallatie, verlichting, alles voor dat grote moment ...

Dit jaar is een Xacobeo-jaar, en maandag a.s. wordt de Camino geopend door koning Felipe en koningin Letizia. Zij landen ergens in de buurt met de helikopter in Espinal, worden naar de Col de Ibañeta gebracht en lopen vandaar naar Roncesvalles. Alles is in rep en roer, zelfs het toilet bij het schoenenhok moet bijzonder goed worden schoongemaakt en op slot gezet, opdat de koningin – mocht zij een koninklijk plasje willen doen – daar terecht kan.

Tot zover het verslag van Equipo 9; wij hebben een mooie tijd gehad, we zijn moe, maar zeer voldaan, en dragen de herberg graag over aan Equipo 10. Wij wensen hen veel succes en net zo'n plezierige tijd als wij hebben gehad!

Periode 10	Vrijdag 9 juli t/m 23 juli 2021
Hospitaleros	Stef Lankveld, Toon Klein Hemmink, Jan Kamphorst, Ronald Struys, Ria Bindels, Martien van Diesen
Aantal pelgrims	1.225

Woensdag 7 juli en donderdag 8 juli

Vanuit de verste uithoeken van Europa starten 5 eenzame cowboys en 1 cowgirl hun lange en lastige reis naar Roncesvalles. In de krochten van het Sauerland, de achterbuurten van het Twentse, het achtergebleven gebied van de Peel en de weidse olijvenplantages rond Valencia zijn covid-formulieren geprint, QR-codes gedownload en gele inentingsboekjes in de koffer gepleurd. Een dag later zal blijken dat niemand in Europa zich bekommert om vaccinaties, testen en ander medisch ongemak. Alleen de twee luchtvaartpassagiers mochten in Madrid al hun papieren weggooien en nieuwe formulieren invullen. Misschien zijn de internationale controles wel net zo onzichtbaar als het virus zelf. Kortom met de auto, met de motor, met het vliegtuig: een dag later was iedereen in de herberg. Oh nee, de Belgische grootmagnaat uit de oneindige olijvenplantages in Zuidoost Spanje kwam vrijdags, net op tijd voor de maaltijd. Zo word je slapend rijk.

Vrijdag 9 juli

De voorgaande groep, een uitstekend geleide groep, leidde ons rond elven binnen in de wereld van een covid gestuurde herberg. Een nieuwe situatie vroeg om een nieuwe aanpak. Het schuieren van de bedden was vervangen door het bespuiten ervan, de routing van de pelgrims gaat voortaan via het lifthuis en de hele dag moet een mondkapje gedragen worden. Er stond ons wat te wachten. Maar gelukkig eerst gezamenlijk op weg naar Casa Sabina voor de afscheidsmaaltijd. Helaas, de twee groepen Hospitaleros werden gescheiden van elkaar. Waarschijnlijk uit besmettingsangst. Of wilde Will en zijn groep niet in het openbaar gezien worden met het zootje ongeregeld van Stef. Het riefeltje Limburgse vlaai was misschien wel een voorteken.

De start was wat onwennig. Alle pelgrims bespuiten met gel, mondkapjes rechtekken, beslagen brillen af en weer op zetten. Geen hugs voor Ron, geen aura doorbrekende contacten van Jan. Alles op een heeal van afstand. Slechts vier pelgrims aan de balie en vier pelgrims aan de tafel in de hal om een formulier in te

vullen. De rest blijft buiten. Al gauw blijkt het systeem echter te werken. Binnen de kortste keren beschouwen we de nieuwe werkwijze als vanzelfsprekend, soepel als we zijn van lijf en geest. Opvallende pelgrims zijn er niet vandaag, al is het percentage Italianen wel extreem hoog. Zeker als we bedenken, dat Italië zondag in de finale van het EK staat.

In de avonduren verspert een flauw gevallen Franse mevrouw de ingang naar de toiletten. Al gauw staat vast, dat het iets zeer ernstigs moet zijn, zodat we besluiten de ambulance te bellen. Met enige vertraging en wat onhandigheden met brancard en rolstoel, slagen de ambulancemedewerkers erin de vrouw naar de huisartsenpost in Burguete te vervoeren. Tegen tien is ze weer terug in de herberg, waar ze liefdevol door de Jefe en diens adjunct wordt ontvangen. Zij en haar vriendin krijgen een apart plekje op de derde verdieping (wordt vervolgd).

Zaterdag 10 juli

Even een teaser. Will, de aimabele Jefe van de groep voor ons, had een nerveus makende surprise voor ons als groep tieners. Een verrassing die ons reikhalzend deed uitkijken naar komende maandag. Een hoge hoed die al gestalte kreeg in een Pablo die de weg omhoog naar de herberg van alle rommel ontdeed (en het afval in het riviertje dumppte). Die daarna het asfalt grondig stofzuigde (of is het stof zoog?). Jan en Ron zette het in ieder geval aan tot het stevig boenen van de wc. -bril in het schoenhok en het fantaseren van welhaast koninklijke taferelen.

In ieder geval werden Toon en Stef ook behoorlijk verrast, toen ze de zieke dame van de avond ervoor met rugzak en vriendin de herberg uit zagen stappen. Het waren toch nierstenen?

Na het vorstelijke ontbijt (door Ron en Jan gearrangeerd, waarbij Jans eieren (= de eieren die Jan gekookt had) zacht als snot waren) bleek het schoonmaken van de drie verdiepingen wel tijdrovender te zijn dan andere jaren, maar eigenlijk niet zo zwaar. Hoewel door het mondkapje, de plastic handsschoenen en het zuurstofapparaat het zweet me van de kop gutste.

Heel tevreden streken we neer op het terras van Casa Sabina, om daar vergast (van vergasten, niet van vergassen) te worden op koek en zopie, omdat Ria haar 63^e verjaardag verraadde door hardop haar felicitatieappjes te beantwoorden.

Over de maaltijd bij Casa Sabina kunnen we kort zijn: vurrukkulluk.

En dat gold ook voor de dames in de wasruimte, die voor de ogen van een steeds geëxalteerder rakende Jan hun handwasjes deden.

Bij vlagen vulden zich de drie verdiepingen totaal met pelgrims en Italianen. Twee pelgrims uit Helmond waren van huis uit vertrokken. Ze trokken beiden een "kaarske" met op elk dertig kilo aan goederen en voedsel (aardappelen, knolrapen, vlees). De deur werd uiteindelijk op slot gedaan door een Noor, die diep in de middag nog vanuit de trein in St. Jean-Pied-de-Port de tocht aanvatte naar Roncesvalles. Toen wij echter onder leiding van onze onvolprezen Jefe aan het tweede uur evaluatie begonnen, ging de bel. Drie rondtrekkende Afghanen wilden ons hun waren slijten blijikbaar. Bovendien vroegen ze om onderdak. De Jefe wees hen resoluut de poort, de uitgang, de exit. Heel aardig was het gesprek onder de Hospitaleros daarna. Wat, als dit blanken waren geweest? Hoe heb je (hangend uit het raam) vastgesteld dat ze kwade bedoelingen hadden? Voor het slapen gaan, constateerden we dat ze een slaapplek hadden gemaakt tegen de voordeur aan. Maar ieder van ons ging onbekommerd naar bed.

Zondag 11 juli

Nog één nachtje slapen. De maandag komt steeds dichterbij. De Jefe heeft zijn oranje shorts in de was gedaan. Onze Belg Ron is (vergeefs) op zoek gegaan naar fotorolletjes om hem en haar op de gevoelige plaat te kunnen vastleggen. We zullen (ze) zien, hopen we.

Omdat we liefst 136 bedden bezet hadden gisteravond, werd er vanochtend nogal wat liters ontsmettingsmiddel verstoven. Slechts de helft van de bedden wordt gebruikt (91), maar families of vriendengroepen mogen bij elkaar kruipen. En Piso drie wordt volledig gebruikt. Na ja.

Het was vandaag een rustige dag: slechts 66 bedden verhuurd. Maar verder stroomde er nauwelijks adrenaline door d'aderen. Met de rust van een 63-jarige stond Ria de radio te woord die kwam informeren naar de veranderingen in de herberg door de coronacrisis. Rust straalde ze uit en overzicht. Zoals alles die dag pais en vree was, geen spatje ergernis of stoornis. Of het moet de kortsluiting zijn geweest bij een der schoonmaaksters, die een prachtige buit aan wandelschoenen, die achtergebleven waren in het schoenenhok, plots weer terug moest geven (smijten) aan de rechtmatige eigenares.

's Avonds werd de avondklok wat soepel gehanteerd om voetballiefhebbers de kans te geven de finale van het EK te bekijken in het restaurant. Om 10 uur waren alle voetbalminnende pelgrims echter braaf binnen, om de wedstrijd in de eetzaal verder te kijken. De helft van de Hospitaleros zocht tijdens de match de rust op van het binnenplein: drankje, kaasje, sigaartje. De jongeren gilden zich de longen uit het lijf voor de tv.

Maandag 12 juli

De dag van de teleurstellingen? Het begin was in ieder geval niet goed. Met sierlijke mistlierten trokken kille regenbuien vanuit Frankrijk de Pyreneeën over. Vreemd genoeg verkochten we toch geen enkel regenjasje en/of – cape. Tijdens onze maaltijd stroomde een horde van de Guardia Civil het gebouw binnen, voortgetrokken door ijzige speurhonden. Was men iets kwijt? Hadden wij iets misdaan? Elke kamer en elke kast op de begane grond werd geïnspecteerd. Vermoedens van Nederlandse marihuana? “Maar ik ben een Belg”, fluisterde Ron bedeesd. De

achtergebleven was buiten op de rekken bij de achteruitgang werd maar snel door Jefe Stef verwijderd. Yolande verbood ons even later gebruik te maken van het schoenenhok en het toilet aldaar: gereserveerd. Had Don Bibiano last van diarree? Moest hij te allen tijde door de hoeven kunnen?

We vroegen ons af, of we wel onze koffie en cola konden nemen bij Casa Sabina, bezorgd als we waren, dat we niet meer de herberg in zouden mogen. Toon zat al achter de laptop om te zien of hij zijn vliegticket zou kunnen omboeken naar vandaag.

Tegen elven leek het klooster wel een belegerde burcht met Guardia Civil, Policia Rural en "men in black" eromheen. Politie te paard reed op en neer tussen Ibañeta en Roncesvalles.

Gemotoriseerde lieden dreven iedereen van de weg en het pad af. En dat mag ook wel als de koning en de koningin van Spanje een bezoek brengen aan de parel van de pelgrimsplaatsen. Vanaf Ibañeta liep het paar, begeleid door zo'n vijftig lieden, via het bergpad naar het klooster. Allen een splinternieuwe stok in de hand, aan sommige waarvan nog het prijskaartje hing. Jan, Ron en Yolanda hadden zich uitgesloofd op een sanitaire rustplaats voor koningin Letitia. Maar zij had geen behoefte en liep dus straal voorbij. Voor de hospitaleros was het een crime uit de herberg te komen, om het spektakel te zien. Stef, Toon en Ria werden prompt weer naar binnen gestuurd. Een andere weg zoekend werd Toon bijna in de boeien geslagen. Eerlijk gezegd vroeg hij er wel een beetje om. Het koninklijk gezelschap, inclusief bisschoppen, priores en Don Jesus, ging de kerk binnen om daar middels een groot aantal toespraken het Heilige Jacobsjaar te openen.

Rond drieën keerde de rust weer terug. Bij de Hospitaleros was er nog enige discussie wie van het gezelschap Felipe en Laetitia waren. Gelukkig had Ria via slinkse wegen zich tot vlakbij de kerk weten te wurmen en enkele foto's kunnen schieten. Daar moesten we het dan maar mee doen. Weer terug naar de harde werkelijkheid en de totale destructie in de wasserij. Vijf toestellen uit roulatie, een kortsluiting die de vlammen uit de meterkast joeg, en regen buiten. Nacht en dag regen.

Vanmorgen hing er nog een uitzonderlijke hoeveelheid was buiten aan de lijn. Door en door nat. Maar niemand eiste de spullen op. Gezien de coronatijd bewaren we niets; we hebben niet eens een tafel met alle achtergelaten spullen. Jan was zo kien alles te drogen en zelfs te weigeren het geheel weg te gooien, ondanks aandringen van zijn collega's. Er werd in het duister getast over zijn bedoelingen, die ongetwijfeld ook duister waren. Maar, en nu komput, rond vijf uur s 'middags kwamen twee dames per taxi vanuit Zubiri, op zoek naar zowat hun hele garderobe. Dolblij dat Jan alles bewaard had, spendeerden ze een fors bedrag in de Donativopot, en beloonden hem ook nog in natura.

Dinsdag 13 juli

Il pleure dans mon coeur, comme il pleut sur la ville (Paul Verlaine). Aarzelend gaan de pelgrims op weg in de regen. Een verwaaide knaap knoopt (uit wanhoop?) z'n afritsbroek niet eens dicht. Wij gebruiken onze ochtendlijke versnaperingen binnen bij Casa Sabina. We zijn de enige gasten. Bonjour Tristesse.

Vandaag twee reparateurs aan de deur: de man van het internet en de wasmachineknaap. De eerste verdween onder de grond, de tweede richtte zich bijna ten gronde toen een steekvlam uit de meterkast kwam. De IT'er vertrok na enig gerommel met de belofte: "Ik kom over een half uur terug". Het is nu middernacht, hij is nog steeds niet terug.

Jan en Ron konden hun vreugde niet op, toen bleek dat de wasmachineman half werk had geleverd: twee van de vijf kapotte machines werkten weer. Bijna twintig kratjes stonden aan het eind van de dag te blinken op de gang. Bovendien hadden ze een buit van 13 sokken en 7 slipjes uit de centrifuges weten te peuteren tussen trommel en buitenwand. De sokken zijn bij de rechtmatige eigenaars terecht gekomen.

Woensdag 14 juli

In een klein ochtendlijk uur zijn we door de poncho's heen, die Marisol notabene gisteren nog aangevuld heeft. Het regent dus. En niet zo'n beetje. Probeert Spanje zo zijn donkerrode covid-kleur af te spoelen? Enkele regio's hebben de avondklok weer ingesteld. Ron vraagt zich af of hij Valencia, zijn thuisbasis, nog zal kunnen bereiken.

Om 10 uur krijgen we plotsklap een alarmmelding: ontruiming, spuitoefening en reanimatie. Zonder pelgrims lijkt ons dat een fluitje van een cent. Helaas, de Jefe stelt hoge eisen aan onze snelheid, accuraatheid en straalgerichtheid. Alles moet wel drie keer opnieuw, telkens onderbroken door theoretische citaten uit het handboek. Zou hij wraak willen nemen voor de kritische opmerkingen gisteravond tijdens het tweede uur van de evaluatie? Door Ria werd toen een nieuw, meer uitgebreid werkschema afgedwongen.

De dag verloopt gladjes, de drie verdiepingen raken nagenoeg vol. In de avonduren verzorgt een viertal Duitsers een prachtige samenzang in de hal bij de ingang. "Guter Mond, du schläfst so stille". Om half elf liggen alle Hospitaleros onder de wol.

Donderdag 15 juli

Het hoesten is al een paar dagen niet van de lucht. Ron, Stef en Jan vertonen de eerste symptomen van, ja wat? Is het een lichte verkoudheid door het posten bij de voordeur? Is het een voorbode van longontsteking door de koude wind en de hoge vochtigheidsgraad van de waskelder? Of zullen we de drie musketiers toch moeten doorsturen naar het Centro de Salud in Burguete voor een sneltest. Er wordt tot het laatste besloten als de heren zondagavond nog niet genezen zijn. Behalve wat folkloristische typen (een meisje uit Friesland, een dame uit China) lopen er tot een uur of vijf geen opvallende pelgrims binnen. Iedereen is lief en aardig, doet een handwasje, informeert staande onder de toren waar de kerk is en vraagt toestemming om te douchen.

Totdat Marisol een forse aanvaring krijgt met twee landgenoten van haar. En natuurlijk wint Marisol; de Spaansen druipen af naar een kamer in La Posada. Het betekent wel dat we twee bedden minder kunnen beleggen. Het totaal vandaag is maar 58 pelgrims.

Vrijdag 16 juli

Met enige moeite maar toch: de zon verdrijft de vochtige mistlierten die door de Fransen over de bergen worden gedrukt. De Spaanse zon wint. Het wordt vandaag 26 graden. Voor het eerst weer coca cola op het terras. En dus meteen maar een groepsfoto. Maar het is nog niet op. We zijn door Pedro El Impuro uitgenodigd voor een rondleiding in de opgraving onder de Silo de Carlomagno. Een groep van 23 jeugdigen, onder leiding van 6 personen staf, probeert de vele lagen begraafplaats die in de eeuwen op deze plek zijn neergelegd te ontbloten. Men is al afgedaald naar de periode van de Napoleontische oorlogen op de grens van de 17^e en de 18^e eeuw.

We worden ontvangen door een enthousiaste specialiste in historisch-betonderzoek. Door een klein gat kruipend dalen we tien meter af tussen schedels, ribben, vingerkootjes en knieschijven. Het meeste ligt slordig op een hoop gesmeten (de verslagen Fransen). De Spaanse soldaten hebben een nette rustplaats gekregen. Er is zelfs een knaap blootgelegd met een Jacobsschelp.

Over een jaar of tien hoopt men de laag bereikt te hebben waar de soldaten en pelgrims uit de tijd van Roeland begraven liggen. Roeland zal men er niet aantreffen; die heeft waarschijnlijk nooit bestaan.

Onze gids vertelt levendig en

beeldend waardoor we steeds meer bewondering krijgen voor het geduldige detectivewerk dat hier geleverd wordt. En nu weten we ook waarom we zoveel was krijgen van de archeologen.

Tevreden schuiven we 's-middags aan, aan de dis. Alleen Jan en Ria ontbreken. Er wordt gebeld. De slaapkamers worden doorzocht. Niemand.

Uiteindelijk, als de soep al koud is, komen ze binnenvallen. Wat blijkt? Ria heeft Jan ontvoerd naar het Centro de Salud. Zij heeft hem achter op

de fiets gedwongen en op haar elektrische Koga naar Burguete gebracht. De sneltest wijst echter uit dat Jan geen covid heeft. Een lichte bronchitis is alles. Een kinderaspirientje erin.

De portofoons worden veelvuldig en effectief gebruikt. Vooral door Toon, die grote hoogten bereikt als entertainer. Het "mayday, mayday" is niet van de lucht. De Eagle landt wel een keer of tien. De ambulance rijdt op en neer naar "Der Friedhof".

Zaterdag 17 juli

Eindelijk, eindelijk was het weer goed genoeg voor een wandeling na de ochtendkoffie. Jan, Ron en Martien baanden zich een nieuwe weg naar Burguete om daar op een terrasje getrakteerd te worden door Ria. Zij was op haar e-bike de drie musketiers achterna gefietst, om eindelijk, na drie dagen proberen, bij de Tabacos een (=1) postzegel te bemachtigen.

Op de Camino bloeit de liefde, maar wordt evenzeer het venijn toegediend dat leidt tot echtscheidingen na de Camino. Twee Italiaanse vrouwen werden onderweg van St. Jean -Pied-de-Port naar Roncesvalles in de

steek gelaten door hun mannen, die in hoog tempo zich van hen verwijderden. Drie uur na hun echtgenoten strompelden de vrouwen binnen en explodeerde hun woede in een ordinaire en zeer luidruchtige scheldpartij naar hun voormalige casanova's. Bij het sluiten van de herberg te 22.00 uur was er nog geen vrede gesloten.

Om twee uur, na de maaltijd van de Hospitaleros, stond het plein al vol met pelgrims. Voor het eerst moesten we rond zes uur "Completo" verkopen. Waar op andere dagen na zessen nog diverse pelgrims aanklopten, was dat er vandaag gelukkig nog maar eentje. Het Hongaarse meisje bleek een tent bij zich te hebben.

De deurklink van de hospitaleroskeuken leidt al dagenlang een eigen leven. Dan weer sta je met dat onding in de hand aan een gesloten deur. Dan weer vliegt de ijzerklomp de keuken in en komt terecht in de tonijnsalade die Ron met zorg en liefde heeft klaargemaakt. Vriendelijke verzoeken aan de manus van de herberg, ene Pablo, heeft geen enkel effect. Dringende verzoeken al evenmin. In rollenspellen proberen we onze Jefe te brengen tot het niveau van "dwingende eisen". Ria suggereert het een probleem te laten voor de volgende Jefe.

Zondag 18 juli

En este lugar
De dos mil veintiuno,
Fastuoso de Felipe de Borbon y Grecia,
Padre del año santo de Santiago,
Letitia Ortiz Rocasolano

El dia dieciocho de julio
Durante el reinado
Y esposo de la gran Reina
NO PASA NADA

Maandag 19 juli

Helemaal waar is het verslag van gisteren niet, maar: se non è vero, è ben trovato. Als het niet waar is, dan is het toch mooi gevonden.

Gisteravond al na negenen kwam een zwaar getatoeëerde en diep vermoeide Duitser binnen. Hij was in de mist voetje voor voetje de berg overgestoken, zijn bastones gebruikend als peilstokken. Hij liep ook bijzonder moeizaam, doordat hij na een met succes overwonnen kanker mismaakte heupen had overgehouden. Om de Here te danken voor de genezing liep hij naar Santiago. Later op de avond bleek dat hij niet alleen moeilijk liep door de heupen. Hij kwam schoorvoetend naar Toon in de kist met de vraag om een paar potten vaseline. Zijn bovenbenen, billen en ballen waren volledig doorgeschuurd. Nadat hij de vaseline betaald had, bood Toon hem aan de gekwetste delen in te wrijven. Toen de arme man op het genereuze aanbod dreigde in te gaan, trok Toon ijlings zijn keutel in.

Vanmorgen kwam de Duitser opgefrist en opgewekt naar beneden, groette Toon minzaam en vervolgde, weliswaar strompelend, maar met een goed humeur, zijn Camino.

Dinsdag 20 juli

We besluiten het diner te laten voor wat het is en in plaats daarvan bij Casa Sabina een lunchpakket te vragen. Gewapend met ieder een klein felgroen zakje, waarin een flesje, een blikje, een appel, een energiereep en een dubbele Bocado stappen we in de auto op weg naar Oroz-Betelu alwaar Ria een idyllische waterpartij heeft ontdekt. Jan, Ria, Toon en Stef gaan sputterend en spartelend te water, het koude water, terwijl Ron en Martien genoeg nemen met deze zomerse aanblik. Even los uit de daagse sleur van poetsen, wassen en stempelen. Twee uur kinderlijk genot. Alleen kinderen fotograferen mag niet, Toon.

Onze terugweg ronden we het uitstapje af met een bezoek aan de Mirador de Ariztokia. Een stevige klim en een prachtig uitzicht. Wat wil een mens, een Hospitalero nog meer? Een aanrader voor de groepen die na ons komen.

Ruim op tijd vervoegen we ons weer bij Marisol in de herberg. De middag verloopt soepel en geruisloos, dankzij de opnieuw opgedane energie. Het aantal pelgrims blijft onder de maat.

Wat echter ver boven peil stijgt is de vochtigheidsgraad in het gebouw. De vloeren op de begane grond en de daarvan uitgaande trappen blinken van de nattigheid. Was het gisteren een mistig vlies dat op de vloeren lag, vandaag is het een glibberige laag water, die zich steeds verder het gebouw in drin(k)gt. Marisol heeft een meteorologische verklaring voor dit verschijnsel. Wind uit het Noorden (Frankrijk) maakt nat, wind uit het Zuiden (Spanje) droog. Maar voor alle Hospitaleros (gezamenlijk 48 dienstinzetten) is dit een totaal nieuw verschijnsel. Tegen de avond stroomt het water door het schoenenhok. Tijdens de avondlijke wc-rolronde krijgt Toon een geniaal idee. Twee dagen geleden is de elektriciteit een aantal keren uitgevallen. Zou het ventilatiesysteem toen niet permanent uitgeschakeld zijn? Inspectie op verdieping drie bevestigt deze theorie. Opstarten maar en afwachten tot morgenvroeg. Toon wacht waarschijnlijk de Nobelprijs.

Woensdag 21 juli

De ochtend bracht een grote verrassing: al het vocht was verdwenen van de muren en trappen. Toon werd op het schild gehesen. Maar niet voor lang, want al gauw kleurden de vloeren en trappen van de Planta Baja weer donkernat. De koude lucht van de bergen condenseerde wanneer die het gebouw binnendrong. Toons oplossing vertraagde het probleem, maar loste het niet op. Misschien dat een volgende groep verder aan het natte ongemak wil sleutelen.

Op weg naar Casa Sabina voor de lunch waren we (weer) getuige van Camino toerisme. 50 ouderen werden de bus uit en de Camino op gedreven. Een gids liep twintig meter vooruit. Waarschijnlijk om alle ongerechtigheden van het pad te vegen. Een gids liep achteraan. Waarschijnlijk om alle ongerechtigheden van het pad te vegen.

12 dagen na de eerste keer stond er vandaag weer een Ambulancia voor de deur. En alweer was er een vrouw ter aarde gestort in het damestoilet. Maar het kan altijd erger: ook haar vriendin bezweek ter plekke. Dehydratie?

Voedselvergiftiging? Copycat? In ieder geval werden beide dames de ambulance ingereden op een brancard zonder vering, zonder luchtbanden en zonder erg. Jan mocht van de

Jefe de vloer van het toilet reinigen van orale uitwerpselen. Hulde aan een van de grotere Nijkerkers. Drie uur later waren beide Peregrinos weer terug, opgepept en wel. Het Centro de Salud in Burguete verricht wonderen. Amfetaminen?

Donderdag 22 juli

We hebben de Ambulancia niet eens meer nodig. Ook vandaag stortten een drietal pelgrims totaal in. Stef en Ria zorgden voor cola en chips. Toon nam, al dan niet rectaal, de temperatuur op en Jan ruimde de orale uitwerpselen weer snel en vriendelijk op. Alle drie de pelgrims overleefden. Hulde aan het medisch team van groep 10.

Rond vier uur meldde de voorzitter van de werkgroep zich in eigen persoon bij de herberg. Stef schoot snel naar boven om zijn gala korte broek aan te trekken en een shirtje waarop alle kruisen van verdienste gespeld konden worden. Helaas Henk kwam slechts in hoedanigheid van Jefe zijn opwachting maken. Hij en zijn twee vrouwelijke paranimfen hadden geluk: verdieping drie was bij hoge uitzondering helemaal leeg. Daar mocht groep 11 gebruik van maken op voorwaarde van een totale kuising achteraf.

En daarmee, lieve lezertjes, besluiten we dit verslag. Als er morgen nog iets gebeurt zult u er altijd nuchter van blijven, want wij houden ons aan het verzoek van de redactie: slechts vijf pagina's verslag. En daar willen we niet boven gaan.

Periode 11   **Vrijdag 23 juli t/m 6 augustus 2021**

Hospitaleros   **Henk Trimbach, Mieke Trimbach, Jeanet Scholten-Kok, Gerard Veldhuis, Marietje Veldhuis, Leo van Eechoud, Tiny Gijsbers.**

Aantal pelgrims   **1.469**

v.l.n.r: Henk Trimbach, Gerard Veldhuis, Jeanet Scholten-Kok, Tinie Gijsbers, Mieke Trimbach, Marisol, Marietje Veldhuis, Leo van Eechhout

Vrijdag 23 juli

Na een goede nacht op de derde verdieping (geen pelgrims) en een lekker ontbijt bij Casa Sabina was de overdracht, geleid door Jefe Stef van Equipo 10, in een gezellige sfeer. Koffie, thee, koek, sleuteloverdracht en enkele aandachtspunten voor wat betreft het ontvangen van de pelgrims en zaken die gerepareerd waren of nog gerepareerd zouden moeten worden. De middagmaaltijden zijn zonder tegenbericht steeds in Casa Sabina.

Om 14.00 uur hebben we allemaal ons stekje gevonden en gaat het lieve Spaanse leven beginnen. Het weer slaat in de loop van de middag om van broeierig warm naar vallende mist. Kletsnat – van binnen en van buiten zoals hijzelf zegt – komt pelgrim Henk uit Drenthe aan. Hij is op een degelijke Gazellefiets met lederen zadel en drie versnellingen. Een volgepropt kratje voorop en twee, gelukkig waterdichte,

fietstassen aan de bagagedrager. Henk zijn gehoorapparaat is nat geworden en functioneert niet meer. Hij is

doof aan een oor en nu dus ook nagenoeg doof aan het andere. Wij roepen (op veel minder dan anderhalve meter afstand) hard in zijn enigszins 'goede' oor. Wat een aimabele boer van 54! Zijn jonge zoon wil de boerderij te zijner tijd van Henk overnemen en draait nu proef!

Zaterdag 24 juli

De pelgrims wekken met Gregoriaanse gezangen is Leo zijn ding. Maar ... op de USB-stick wordt het vrome gezang plots onderbroken door Twentse 'Rock'. Oei ... dan maar snel terug naar de monniken ... of ... daar is onze eigen troubadour: Gerard gaat zingend rond en met een heldere stem wekt hij de Peregrinos. Ze waarderen zijn optreden enorm!

De vanwege Corona aangepaste manier van schoonmaken went al snel.

Heerlijk wandelweer voor onze vrienden de Peregrinos. Ze komen opgewekt, opgelucht, blij dat ze de bergen hebben 'bedwongen' binnen. En dan ... valt het ene slachtoffer na het andere. Achter de Albergue, in het toilet bij het schoenenhok, zelfs op het pad nog honderd meter voor de herberg zitten en liggen jonge mensen met hevige buikkrampen en bleke gezichten. De dokter wordt gebeld en het duurt even voordat de ambulance arriveert. Inmiddels zijn er 5 pelgrims hevig ziek. De ambulance kan de twee dames meenemen en voor de drie Italiaanse jongens moesten we een taxi bellen.

Zondag 25 juli

Naamdag van Santiago

In de vroege ochtend zijn Leo en Jeanet beneden om de pelgrims uit te zwaaien, dit keer met een speciaal Jacobsdagcadeautje: een steentje met een mooie Buen-Camino-wens en een snoepje. Dat wordt zeer gewaardeerd door de pelgrims. Ook Marietje heeft steentjes, die ze uitdeelt in de wasruimte. Er wordt melding gemaakt van een zieke jonge vrouw. Wij horen de klachten aan en die lijken verdacht veel op de klachten die we gisteren hoorden. Zou het dan opnieuw de kaas zijn? Van een worden het er twee, drie ... nog meer. Twee jongemannen hebben lichte klachten. Wij raden hen aan te rusten, te drinken (cola) en te snoepen. Dat blijkt te helpen, maar twee jongedames, een Duitse en een Italiaanse liggen in een foetushouding op bed en zijn zo ziek als ...

Adriana belt de arts en zij moeten naar het Centro de Salud komen. We wachten niet op een taxi, Henk rijdt. De arts kan niet uitsluiten dat de kaas de oorzaak is van deze ellende. De Italiaanse gaat voor twee uurtjes aan het infuus en de Duitse blijkt toch vooral te weinig gegeten te hebben en wordt met bananen opgelapt. Al bij al kunnen Leo en Henk pas in de vroege avond beginnen aan de heerlijke nasi die Jeanet heeft bereid.

Maandag 26 juli

We gaan pelgrims die vandaag ONVERHOOPT ziek worden, vragen naar kaas en naar te koud bronwater!

Er komen twee Nederlandse jongemannen op de fiets binnen. Ze melden ons dat hun ouders nog komen. De jongens checken alvast in, ze hebben gereserveerd. Het duurt nog even voordat de ouders arriveren; uitgeput! De zoons zijn vanuit Saint Jean-Pied-de-Port over de weg via Valcarlos naar onze mooie herberg gereden, hun ouders hebben 'voor de uitdaging' het bospad genomen op hun semi-mountainbikes! Een zieke Fransman van 64. En jawel had kaas gegeten op de berg! Overgeven, rillen, maar met rust, een extra slaapzak van een wandelmaatje en een blikje cola op kamertemperatuur knapte de man gelukkig op.

Dinsdag 27 juli

Het belooft ook vandaag weer een rustige dag te worden. Het weer is goed tot 18.00 uur, dan trekken de wolken het dal in. Zuid-Europeanen komen bibberend naar de Hospitaleros en vragen om dekens. 'Waarom hebben jullie geen dekens?' Het antwoord kan heel uitgebreid zijn, maar in deze tijd ook heel kort: 'Vanwege Covid 19!' 'Ach ja, natuurlijk!' zegt de pelgrim dan en gaat weer zijns weegs. Leo heeft nog twee jongedames 'gered' van een 'wisse dood'. Zij durfden niet langs de koeien op het pad naar de

Albergue. Leo, moedig als hij is, sprak op vriendelijke toon de koebeesten toe die gedwee plaats maakten voor de dames.

Vanmorgen een prachtige excursie in de silo gehad! (voor verslag: zie vorige equipes)

Woensdag 28 juli

Vanwege Corona in de vroege ochtenduren geen dank-je-wel-hugs en warme handdrukken. Mikoel (spreek uit Miegwel), een vrolijke Braziliaanse bediende bij Casa Sabina, wordt vandaag 37 en wij hebben hem een 'Lang zal hij leven' toegezongen op het terras. Mikoel danst, niet alleen van blijdschap maar vooral 'van nature'. Hij laat ons op zijn telefoon een opname zien van een Braziliaans datingprogramma op TV. Hij ontmoet er een man. Als Henk hem vraagt: "Y despues? (En daarna?), dan antwoordt hij "Todavía soy celibe" (Ik ben nog celibatair!). En Mikoel danst verder over het terras. Een gezelschap van, naar wij aanvankelijk vermoeden, 7 pelgrims, houdt Marisol en de Hospitaleros zo ongeveer de gehele middag bezig. Een 'leidster' komt met 2 stokoude dames binnen; het lijken religieuzen. De 'leidster' wil maar meteen voor de hele groep, die er nog bij lange na niet is, een GRATIS onderkomen reserveren en liefst ook nog een GRATIS maaltijd! "Eerst de groep compleet en dan gaan we 'handelen'," zegt Marisol. Er is natuurlijk geen sprake van handelen. In een chaotische sfeer (wel eten, geen eten, al wel een Credential, nog geen Credential, enzovoorts, enzovoorts ...) wordt de groep van 7 nonnen (?) en twee mannen (broeders misschien?) naar boven gedirigeerd. En

dan ontwaren we een beeld van OLV van Fatima van minstens een meter hoog in de hal. Ze is op een rugzakdraagstel gemonteerd en een van de mannen draagt haar op zijn rug mee! Gerard maakt een foto van het tafereel en krijgt prompt een medaille aangereikt.

Twee 'paradijsvogels' zetten een tentje op en beloven 's avonds een dansvoorstelling te geven. Maar dan zakken de wolken in de Plaza de los Infantes en verdwijnt ook het tentje met zijn bewoners uit het zicht.

Gerard en Henk maken de avondronde en ontwaren een slapende man in slaapzak op een slaapmatje in diepe rust onder een tafel in de eetzaal! Met enige moeite krijgen we hem wakker en verwijzen we de vermoeide zwerver (zonder bed ticket en naar zijn zeggen zonder geld, maar wel in het bezit van een mobiele telefoon) naar buiten. Hij slaapt verder voor de deur van het fietsenhok.

Donderdag 29 juli

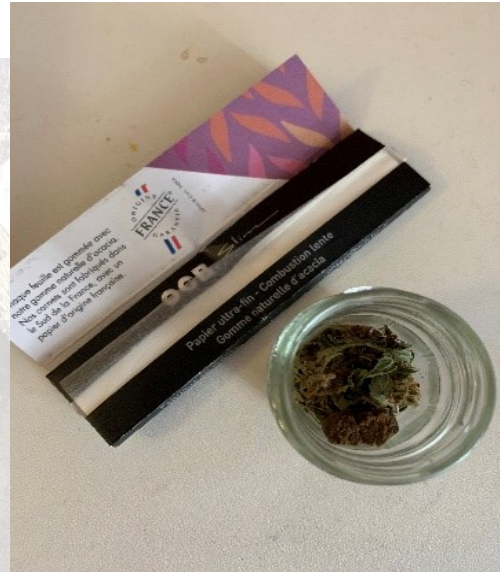
De vermoeide zwerver blijft 's morgens in- en uitlopen; hij haalt notabene een maaltijd uit de automaat (geen geld?) en maakt die warm in de magnetron. En dan ... wordt hij geroepen ... door de man die het beeld van OLV van Fatima op zijn rug draagt!! Nemen ze hem nu op in hun broederschap of is hij de nummer 8 die al langer bij hen hoort?

Heel mondjesmaat komen de pelgrims binnen, sommigen vermoeid, anderen nog redelijk fris, maar allen voldaan; de etappe over de Pyreneeën, misschien wel de zwaarste van de hele Camino, zit erop!

Vrijdag 30 juli

De Spanjaarden krijgen vandaag vakantie (uitgezonderd Marisol). Voor de komende dagen/weken waarschijnlijk volle 'corona'bak. Er zijn pelgrims die in de bergen een paar keer de weg kwijtraken vanwege die laaghangende bewolking. Of hij, de passant, twee stempels kan krijgen, een in zijn Credential en een in zijn herinneringsboek. In 2011 liep hij de Camino Frances en nu wilde hij, na 10 jaar nog eens op pad, maar hij kreeg Corona. Hij heeft nog niet voldoende energie om de Camino te lopen; wel kleine stukjes en dan een stuk met zijn vrouw in de auto. Twee stempels dus, met respect! (en een donatie van 5 Euro!). De Chinese heeft het zo koud ... Er is een fleecebroek blijven liggen; Marietje heeft 'm gewassen en gedroogd en voordat de Chinese pelgrim 'm aantrekt, maakt Marietje de broek nog even lekker warm in de droger!

Zaterdag 31 juli

Vanwege het slechte weer pauzeren de pelgrims niet op de berg; ze komen dus vanaf 14:00 uur gestaag binnen. Veel jongelui uit Italië en Spanje, minder Fransen vandaag. Marisol komt Adriana bijstaan wanneer de bus komt. Omdat het regent is het line-up in de gang. Anderhalve meter? Forget it. Mondmaskers vaak onder de neus en kletsen maar. We proberen corrigerend op te treden, maar achter onze rug is het weer hetzelfde liedje. Er gaan 20 pelgrims in de winterherberg en vervolgens 'verkopen' we lleno, VOL! Het hotel heeft nog een zespersoos kamer beschikbaar, pelgrims moeten vervolgens zelf of verder lopen/fietsen of een taxi bestellen. Je kunt nu maar beter reserveren, ook voor de herbergen na Roncesvalles. Het 'noodbed' op de derde verdieping wordt vlak voor tien uur ook nog uitgegeven aan een jongeman.

Zondag 1 augustus

Twee Spanjaarden maken stampij in de hal en bij de Mostrador. Ze zeggen wel twee uur hebben moeten wachten, te maken hebben gehad met Hospitaleros die geen Spaans spreken (Leo heeft ze echt in het Spaans te woord gestaan; Henk was op dat moment in de winterherberg en ze hebben echt geen twee uur, zelfs geen uur hoeven wachten) en dan is de herberg vol; tenminste dat krijgen die twee van Adriana te horen! Adriana is niet gediend van de beledigende woorden die de Spanjaarden over de Nederlandse Hospitaleros rondstrooien. Er zijn nog twee bedden in de winterherberg; nu zijn die voor een Fransman en een Française, beiden op leeftijd! Vijf pelgrims zonder reservering moeten verder naar Espinal. Er is geen enkele taxichauffeur beschikbaar. Een Peregrina, wil de 6 kilometer lopen en Henk brengt de andere vier (waaronder een zwangere jonge vrouw) naar de Albergue/Hostal Haizea in Espinal.

Maandag 2 augustus

Heerlijk weer! Een van onze Hospitaleros moet naar de dokter. Die constateert een blessure aan een Achillespees. Ze moet rust houden; zittend werk mag gedaan worden en dat wordt in dit geval de was opvouwen in de wasserij. We hebben bijna dagelijks de was erbij van maar liefst 30 (assistent)archeologen. Maar volgens onze wasserij collega's is dat allemaal best te doen.

Je vindt 's morgens nog wel het een en ander op en onder de bedden, maar dit hebben we nog nooit eerder gevonden.

Na vier uur gaan we naar de winterherberg en die is binnen een uur ook vol (20 bedden). Er zijn nog enkele bedden in het hotel en in La Posada en ook deze dag 'verkopen' we weer 'lleno'.

Dinsdag 3 augustus

Don Valentin heeft ons om 11:00 uur uitgenodigd op de borrel; Patxarán natuurlijk. De goede man is zo graag gastvrij voor ons, Hospitaleros. Hoewel er vandaag wat minder reserveringen zijn, verwachten we toch een 'vol huis' en het wordt weer een vol huis. We moeten pelgrims die geen plaats meer hebben uitleggen dat er weliswaar nog bedden onbeslagen zijn, maar dat we vanwege Covid-19 de herberg niet vol mogen leggen. Begrip en onbegrip wisselen elkaar af.

Woensdag 4 augustus

Tegen middernacht brachten de Bomberos nog een Spanjaard die verdwaald en gevallen was in de bergen. Er waren geen bedden meer beschikbaar. We hebben toen een matras in de ruimte tegenover het Hospitalero appartement op p1 gelegd. De man heeft daar geslapen en is 's morgens met de taxi naar Espinal gegaan om daar in een Hostal een dag of drie te kunnen herstellen. De dag begon met flink wat regen maar al vrij snel klaarde het op en werd het een aangename wandeldag – voor de pelgrims althans, want wij togen aan het werk. Henk en Leo reden 's middags naar Saint Jean- Pied- de- Port en toen zij terugkwamen waren er nog maar enkele bedden vergeven. In tegenstelling tot de voorgaande dagen bleef de winterherberg leeg en werden slechts dertien bedden op p3 beslagen.

Donderdag 5 augustus

Je gaat het toch elke keer weer voelen, zodra je aan het einde van je periode bent. Je beseft dat je knieën hebt die kraken, wat stijfheid in de heupen en een rug die nu en dan goed gestrekt moet worden... Maar ach, niet klagen, het zal ook gewoon bij onze leeftijd horen. Vandaag wordt er op de drie etages weer gemopt. Sommigen vinden dat het leukste schoonmaakkarweitje, anderen verfoeien het. Het aantal reserveringen is ongeveer even groot als gisteren: 61. We reserveren ook 6 plaatsen op de derde verdieping voor de komende Hospitaleros. We hadden ze liever een plekje gegeven in het hotel of in La Posada, maar daar waren alle bedden bezet. In de loop van de middag komen drie van de zes collega's aan; de andere drie blijken camperpech te hebben in de buurt van Bayonne. De Franse wegenwacht heeft ze weer op weg geholpen.

De Jefe probeert een bonte avond te organiseren, maar hij vindt geen artiesten bereid om op te gaan treden.

Periode 12   Vrijdag 6 augustus t/m 20 augustus 2021

Hospitaleros   Herman Knape, Arie van Seters, Margreet van Seters, Berry Lammertink, Theo Wasmus, Willy Hoogesteijn-Knoppert

Aantal pelgrims   ongeveer 1.691

Vrijdag 6 augustus

Vandaag zijn we begonnen aan onze nieuwe periode. Met z'n zessen. Herman en Ellie zijn er helaas niet bij. Verder is het dezelfde club als 2 jaar geleden. We zijn verbaasd over het aantal mensen dat, ondanks covid 19, er toch op uit trekt om de Camino te ondernemen.

Om 11 uur hebben we de overdracht gedaan. Er zijn nogal wat wijzigingen vanwege de pandemie. Maar goed, we zullen er een hele klus aan krijgen met het kleine groepje.

Het is er wel weer even inkomen als je het twee jaar niet gedaan hebt. En het extra schoonmaakwerk zoals het desinfecteren van alle punten die veel aangeraakt worden, brengt ook extra werk met zich mee.

De voertaal is nu wel helemaal Spaans. Verreweg het merendeel van de pelgrims is Spaans. Verder zijn de Fransen nog aardig vertegenwoordigd. Maar mensen van overzee hebben we nauwelijks. Toch wel verbazingwekkend hoeveel mensen toch nog de tocht naar Santiago ondernemen ondanks het gezondheidsrisico. Maar het is ook mooi om te zien dat iedereen zich aan de regels houdt en rekening houdt met elkaar. We hebben daarin nog niet echt streng hoeven op te treden.

Ons koortje dat we vorig jaar hadden om de pelgrims te wekken, hebben we helaas maar in de koelkast gezet vanwege corona. Wie weet, volgend jaar weer beter.

Zaterdag 7 augustus

Onze eerste volle werkdag zit er ook op. Het poetsen van de 3^e verdieping is door alle extra's toch wel een hele klus. Zeker als hij helemaal in gebruik is. We vonden er een locker die half vol zat met kleding, een deken en nog wat dingen waar een pelgrim moeilijk buiten kan lijken ons. Maar toch, niemand heeft zich er voor gemeld. Waarschijnlijk een pelgrim die na het beklimmen van de Pyreneeën er achter is gekomen dat hij of zij wat teveel bij zich had.

We hadden vandaag ook een Fransman die zeer slecht ziend was. Hij was zijn tocht begonnen in noord Frankrijk twee maanden geleden. We hebben hem ondersteuning geboden voor het vinden van zijn bed en het hotel voor het diner.

Ook was er 's morgens een pakketje bezorgd met medicijnen van een jonge vrouw die onderweg was. Ze moesten gekoeld bewaard worden. Dus maar bij ons in de keuken in de koelkast gelegd en de icepacks in de diepvries. 's Middags kwam ze zich melden en heeft ze de benodigde medicatie opgehaald.

Er zwierf een wat verlopen man rond de herberg. Hij wilde naar binnen maar wilde niet blijven slapen. Dus we hebben hem de toegang geweigerd. 's Avonds om half elf stonden er nog een paar leren aan de deur die te laat waren. Zij hadden wel een bed. Toen probeerde dat zwerverstype ook mee naar binnen te piepen. Gelukkig was onze Jefe zo alert om hem naar zijn ticket van het bed te vragen. Dat kon hij natuurlijk niet laten zien. Hij vroeg nog of hij dan niet in de gang mocht slapen maar ja, daar kunnen we niet aan beginnen. Het was trouwens wel druk met 135 bezette bedden.

Zondag 8 augustus

Vanmorgen stond er tot onze verbazing een tentje op het gras. Het was van de man die gisteren probeerde naar binnen te glippen. Hij was dus maar illegaal gaan kamperen.

Om 8 uur stond iedereen buiten, de laatsten hadden wel wat extra aansporing nodig.

Het bleek maar weer vandaag dat het voor veel mensen een hele inspanning is om de berg over te komen. Slecht voorbereid, weinig kilometers getraind, veel te veel bagage of ongeschikt schoeisel. Er kwamen rond half 10 nog twee Italiaanse mannen binnen die nog nauwelijks op hun benen konden staan. Ze hadden gelukkig gereserveerd dus dat was in orde. Maar ze waren behoorlijk gedesoriënteerd. Ze hadden nog

gereserveerd voor het diner, maar daar waren ze dus te laat voor. Na een magnetronmaaltijd zijn ze maar richting hun bed gestrompeld met het idee dat ze na een goede nachtrust morgen wel weer fit genoeg zouden zijn om verder te trekken. In de wasruimte was het behoorlijk druk gisteren. Nu niet alle wasmachines en drogers goed werken, betekent dat wel overuren voor de Hospitalero die de was doet. Zeker ook omdat veel pelgrims pas tegen zessen hun was komen inleveren voor de machines.

's Avonds kwam Don Valentin nog even langs met een jonge Poolse pater die ook in het klooster

verblijft. Don Valentino nodigde ons weer uit voor een rondleiding en een borrel.

We hebben over het algemeen prettig gewerkt vandaag en weinig problemen gehad.

Maandag 9 augustus

Ook voor vandaag waren er weer veel reserveringen. Het lijkt wel of de meeste mensen het zekere voor het onzekere nemen en daarom maar reserveren. We horen wel dat andere herbergen snel vol zitten of soms helemaal niet open zijn. We hebben tot nu toe nog geen nee hoeven te verkopen alhoewel we er vandaag dicht tegenaan zaten. De winterherberg was ook redelijk bezet.

We hadden vandaag een Franse familie, vader, moeder en twee kleine kinderen, die wel met een bijzondere fiets aan kwamen zetten. Het was een tandem van een flinke lengte en daarachter hing nog een aanhangwagen waar de kinderen in zaten. De oudste van de twee kon ook nog meetrappen. Met enige moeite werd het hele gevaarte in het fietsenhok opgeborgen.

Het was de eerste dag dat er volop zon was. De wind was nog wel wat fris, maar we hebben heerlijk 's morgens in de zon bij La Posada koffie zitten drinken. Daarna kregen we een heel enthousiaste archeoloog. Hij vertelde ons dat ze ondertussen aan het wroeten waren in het einde van de 17^e eeuw. We mochten ook nog afdalen tot bij de afgravingen. Het is onvoorstelbaar wat zij allemaal weten te analyseren uit de botten en geraamtes die ze opgraven. Heel bijzonder en jammer dat er een einde komt aan het project. Het geld is op. Liefst zou hij nog een meter of 4 verder graven omdat hij dan in de middeleeuwen zit en nog voor de tijd dat het klooster er stond.

Dinsdag 10 augustus

De dag begon mooi. Strak blauwe lucht en een lekkere temperatuur om te lopen. Bij de deur moesten we als gewoonlijk wat mensen terugroepen die hun bagage wilden laten staan tot na het ontbijt. Om acht uur was de herberg weer leeg. Na ons ontbijt weer begonnen met de schoonmaakwerkzaamheden. Herman en Arie wilden de helft van de bedden op de derde verdieping stofzuigen. Bij inspectie bleek dat een van de batterijen leeg was en niet meer wilde opladen. Dus maar met één stofzuiger aan de slag. Het was echt terrasweer voor de koffie bij Casa Sabrina. In de zon was het zelfs al te warm. Na het middagmaal weer hard aan de slag om de stroom pelgrims voor vandaag op te vangen. Ook kwamen er veel mensen voor een Sello Solo (alleen een stempel). Nadat de eerste stroom weggewerkt was, ging het de rest van de middag rustig aan door. Als de bus uit Pamplona aankomt, krijgen de beginnende pelgrims eerst een toespraak van Marisol. Daardoor loopt het allemaal wat vlotter aan de deur en krijgen wij wat minder vragen te verwerken.

's Avonds kwam de mist van de berg naar beneden. In heel korte tijd werd het zicht heel erg beperkt. Het gevolg was wel dat er tot laat op de avond nog mensen binnen kwamen druppelen. Ook een fraai uitgedoste Italiaan op een fiets. Hij was wat warrig en sprak geen woord Engels. Uiteindelijk hebben we met behulp van een andere Italiaan hem toch zijn bed kunnen geven en hem duidelijk kunnen maken hoe hij nog een magnetronmaaltijd kon bereiden. Om tien uur waren in de herberg alle coronaproof bedden in de herberg vol en lagen er ook nog 7 mensen in de winterherberg.

Woensdag 11 augustus

Vandaag begon de dag weer zonnig. De pelgrims hadden er duidelijk zin in want om 7.45 uur was de hele herberg al weer leeg. Dus voor ons betekende dat dat we vroeg aan ons ontbijt zaten. Na het poetsen lekker aan de koffie gezeten bij Casa Sabina.

Vanaf 14 uur kwamen de pelgrims weer binnen. We hadden vandaag twee reserveringen van 12 personen. Met de eerste groep was van alles aan de hand. Ze hadden aanvankelijk gereserveerd voor morgen, maar dat was voor vandaag bedoeld. Verder was er een deel van de groep die weer ergens anders ging slapen en was er ook maar één die de hele reservering wilde afhandelen. We hebben haar toch maar gevraagd even te wachten tot Marisol weer terug was. Uiteindelijk zijn zij er wel uitgekomen.

De tweede groep van 12 kwam pas na drieën. Een paar Franse gezinnen die samen liepen. Daarvan bleek dat de kinderen geen I.D. kaart hadden. Maar ook dat is uiteindelijk opgelost.

We hadden vandaag een Nederlandse vrouw die vanuit Pieterburen kwam lopen. Zij had een mooi verhaal over het overnachten in de periode dat zij in Nederland liep. Ze had via sociale media een oproep gedaan voor overnachtingen met avondeten en ontbijt. Als tegenprestatie mochten de mensen waar ze mocht overnachten, een nacht bij haar komen overnachten met avondeten en ontbijt. Ze had 16 reacties gehad waarvan ze er 9 kon gebruiken. Een prima idee voor ruileconomie. Het was verder een rustige dag en we waren redelijk vol.

Donderdag 12 augustus

Het was vandaag een rustige dag. De tweede verdieping was zelfs niet helemaal vol. Het was dus tijd om wat extra dingen te gaan doen. Onze Jefe Arie had gisteren al aan Marisol gevraagd of de kapel 's morgens weer open kon. Ze zou het overleggen en vandaag kregen we al te horen dat het weer kon. We kregen een sleutel en hebben voor de lunch bekeken hoe de kapel er aan toe was.

Er stonden nog kaarsjes bij de beelden, maar alles was wel erg vuil. We hebben afgesproken dat we de kapel 's morgens om 6 uur openen en de kaarsjes aansteken. Ook gaat het licht aan en blijft de deur uitnodigend open staan. Marisol sluit de kapel weer als ze 's morgens naar haar werk komt. We zijn benieuwd wat het effect van de opening zal zijn.

Omdat het niet zo druk was bij het ontvangen van de pelgrims zijn twee van de hospitaleros aan de slag gegaan met de fietsengarage. Al het karton opgeruimd, er kwam nog een rat tussenuit, de fiets van de hospitaleros weer rechtop gezet en de vloer geveegd. Ook maar even met een stoffer de spinnenwebben voor de ramen weggehaald. Het hok is nu weer veel toonbaarder en het is nu makkelijker om de fietsen op te bergen.

De fietspomp gaf geen lucht meer. Herman heeft nog wel geprobeerd om hem aan de praat te krijgen, maar helaas is het bij de poging gebleven. Het apparaat heeft echt de ziel gegeven. Hij is in de kliko verdwenen. Een nieuwe pomp zou zeer welkom zijn.

Over de pelgrims is niets bijzonder te melden. Ze gedragen zich voorbeeldig en hebben weinig moeite om zich aan te passen aan de coronaregels.

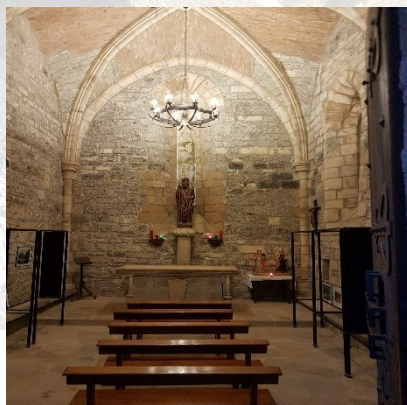
Vrijdag 13 augustus

Vandaag nog net wat eerder opgestaan om de Jacobuskapel te openen voor de pelgrims die er behoefte aan hebben om nog even een stiltemoment te hebben voor ze aan de tocht van die dag beginnen.

Omdat we ook nog even alles moesten ontdekken in de kapel, waren we wat eerder.

Hospitalero Theo mocht de opening verrichten. In het donker viel hij al bijna van het trapje meteen achter de deur. We hebben even gezocht naar de lichtknop en toen het licht eenmaal brandde, was het allemaal wat beter te onderscheiden. waren vergeten om vuur me te nemen om de kaarsjes aan te steken. Dus maar weer terug naar de herberg. Het is wel een extra taak voor de Hospitaleros, maar het is ook iets speciaals om de kapel te mogen openen en de kaarsjes aan te kunnen steken.

En zowaar: op de eerste dag werd er ook al gebruik van gemaakt door de pelgrims.

Met Marisol is de afspraak gemaakt dat zij de kapel weer sluit als ze naar haar werk komt. In het weekend sluiten wij hem zelf weer rond 9 uur.

Het werd een warme dag. Dat was ook wel te merken aan de pelgrims die vermoeid van de berg kwamen en soms geïrriteerd konden reageren. Het liep ook tot laat door. Het laatste half uur voor de sluiting kregen we nog 7 pelgrims binnen voor een bed.

Verder zijn de archeologen vandaag ook vertrokken. De Sótano is weer leeg. We zijn begonnen om hem leeg te ruimen en schoon te maken zodat bij de wissel van de perioden de nieuwe of de oude hospitaleros er weer hun onderkomen kunnen hebben.

Zaterdag 14 augustus

We hebben met meerderheid van stemmen besloten om in Casa Sabina te blijven eten. Het menu bevalt ons goed daar en het is heel smakelijk. Vandaag hebben we de Sótano schoongemaakt en er schone lakens neergelegd voor de groep die ons komt aflossen.

Het was zo heet vandaag dat we 's middags voor de wachtende pelgrims de kleine deur geopend hebben zodat ze niet in de zengende hitte buiten hoeven wachten. Voor de meesten is dat een verademing. Ze komen bijna allemaal moe en half uitgedroogd van de berg. Ze zijn blij dat ze even in de koelte van het gebouw op adem kunnen komen. Ook vandaag zien we weer dat er nog mensen laat aankomen. Tegen 23 uur wordt er nog gebeld en staat er een uitgeputte Pool voor de deur of hij er alsjeblieft nog in mag. Hij is de hele dag onderweg geweest en heeft echt geleden onder de hitte. Het was ook nog een heel avontuur om beneden te komen want ondertussen is het erg mistig geworden en dan in het donker naar beneden is gevaarlijk. We hebben hem toch maar op de 3^e in het vrije noodbed gelegd.

Zondag 15 augustus

Vandaag is het Maria ten Hemelopneming, dus een feestdag in Spanje. In Roncesvalles lijkt het vooral een manifestatie van nationalisme voor de onafhankelijkheid van Navarra. Veel vlagvertoon, folkloremuziek en -dans en allerlei stickers, sleutelhangers en andere prullaria.

Het trok nogal wat toeristen. We hadden ook aardig wat pelgrims. Het was erg mistig op de berg dus ze kwamen redelijk gespreid van de berg af. We hadden op 4 bedden na het hoofdgebouw vol. Alles bij elkaar was het een rustige dag en liep alles gesmeerd.

Maandag 16 augustus

Het was vandaag de drukste dag tot nu toe. Maar liefst 143 pelgrims gingen over de drempel. En dan te bedenken dat voor deze coronatijd de verwachting was dat er zo'n 70 pelgrims zouden komen. Vooral veel Spanjaarden en Fransen hebben blijkbaar toch de gok gemaakt om te gaan lopen. Er ontstaan daardoor wel problemen met overnachten. Veel herbergen zitten vol dus soms reizen mensen maar door om het verderop nog eens te proberen. De vraag is alleen of dat helpt.

Vandaag en morgen is Ariane er in plaats van Marisol. Zij heeft een paar vrije dagen.

Sommige pelgrims laten hun QR-code zien in de corona-app. Maar omdat we geen software hebben om die te controleren, kunnen wij daar weinig mee.

De eerste twee hospitaleros van periode 13, Aafke en Ben, zijn vandaag al gearriveerd. Ze gaan nog een paar dagen wandelen om voor vrijdag weer terug te keren voor de wisseling van de groepen. Ze slapen in de Sótano die nu weer vrij is omdat de archeologen vertrokken zijn.

Er zijn ook eerlijke mensen op de aarde. Twee Spaanse meisjes kwamen in de Mostrador een pakketje waardepapieren in een plastic zakje afgeven dat ze hadden gevonden. Er zat een ID kaart in, een portemonnee met meer dan 300 €, bankpassen en een Credential. Gelukkig zat er ook een bed kaartje in, zodat wij het slachtoffer snel konden achterhalen. Ik gaf Herman het pakketje mee om terug te brengen.

Ondertussen stond het slachtoffer al bij mij aan de balie. Gelukkig kon ik hem geruststellen.

's Avonds na 10 uur belde Marisol nog of er bij ons een dronken Duitser in de herberg zat. Hij was handtastelijk geweest naar een serveerster in Casa Sabina. Maar wij hadden niets gezien. Later stonden er

drie mensen van de Guardia Civil voor de deur met hetzelfde verhaal. Maar ook hen konden wij niet wijzer maken, helaas. Rond 11 uur stond er nog een in het zwart geklede man aan de bel die naar binnen wilde omdat er een vriend van hem bij ons zou logeren. Daar zijn wij maar niet op in gegaan en toen is hij weer vertrokken.

Dinsdag 17 augustus

Vanmorgen hadden de pelgrims niet zoveel zin om hun bed uit te komen. Het was dan ook nat, koud en donker buiten. Er was zelfs een vrouw die we tot 3x toe opnieuw wakker moesten maken voordat ze eindelijk haar bed uitkwam. En toen was het haasten natuurlijk om op tijd buiten te staan.

Vanmorgen kwamen er opnieuw twee leden van de Guardia Civil langs, deze keer in uniform. Ze wilden het systeem bekijken om naar de Duitser te zoeken. Ze laten de zaak dus niet zomaar rusten en proberen de man te pakken. De veiligheid op de Camino is en groot goed en wordt serieus genomen.

's Middags zagen we dat Ariane iemand naar het winkeltje stuurde om daar te laten pinnen. Die mogelijkheid was voor ons nieuw. Dus als iemand geen cash geld bij zich heeft, kan hij/zij het benodigde bedrag laten pinnen en met het bonnetje naar de balie komen als bewijs. Daardoor kunnen mensen toch met de pinpas betalen. Het winkeltje is wel pas om 4 uur open.

We vroegen ons af, ook naar aanleiding van het verhaal van de dronken Duitser, of de Dependencia 's avonds na tien niet op slot moest. Nu kan iedereen er zo maar in- en uitlopen. Arie zal daarover overleggen met Henk van de werkgroep.

We hadden vandaag een familie met 9 kinderen. Zij kwamen voor een stempel. Eén van de kinderen werd ingeschakeld om te helpen stempelen. En dat was natuurlijk een taak waar je trots op kunt zijn! Het was dan ook een prachtig gezicht met welke passie er gestempeld werd.

Om kwart voor elf 's avonds stond er nog een pelgrim voor de deur. Hij was al bij ons geweest want hij had al een kaartje voor vannacht. Zijn moeder kwam hem brengen met de auto vanuit St. Jean-Pied-de-Port en hij was totaal de tijd vergeten. Waarom hij nu weer terug gegaan is naar St. Jean-Pied-de-Port is voor ons een raadsel.

Woensdag 18 augustus

Het weer begint iets op te knappen. Voorzichtig komt er zo af en toe een zonnetje tevoorschijn. Maar de temperatuur op het terras bij Sabina valt toch wel tegen.

We zijn bij Don Valentin op bezoek gegaan. We hadden hem gevraagd of we nog een keer een bezoek aan de bibliotheek konden brengen. Dat was natuurlijk mogelijk. Hij heeft ons nog een paar bijzondere boeken uit de collectie laten zien. En daarna moesten we traditioneel een glaasje Patxarán blijven drinken.

We hebben vandaag een blinde pelgrim in huis. Hij loopt met een maat die hij voortdurend bij de schouder vasthoudt. Knap dat ze met z'n tweeën zo de berg zijn overgekomen. Daar is toch wel enige moed en behendigheid voor nodig.

Op de derde verdieping heeft zich een complete Franse familie genesteld. De jongste krijgt nog borstvoeding en slaapt bij de oudste dochter in bed. We hopen maar dat de baby vannacht niet al te veel honger krijgt en de hele verdieping wakker huilt. Wat een onderneming om zo op de Camino te gaan.

Donderdag 19 augustus

Onze laatste volle werkdag hier. Morgen is de overdracht al weer. Vannacht enige consternatie gehad. Rond 4 uur ging de bel. Een ambulance stond voor de deur. Ze kwamen een man halen die het erg benauwd had. Zijn vriend had 112 gebeld. Hij lag op de derde verdieping. Onze Jefe naar boven, maar ondertussen waren de twee mannen met de lift al naar beneden gegaan. Met spoed werden ze naar Burguete gebracht. Na een tijdje, de hospitaleros lagen al weer in bed, ging de bel opnieuw. Weer de ziekenauto. De vriend van de patiënt kwam de ID kaarten halen want hij moest naar het ziekenhuis in Pamplona gebracht worden. Via Marisol hebben we gehoord dat hij geholpen was en gelukkig niet meer

benauwd was. Het bleek een verkeerde reactie te zijn op nieuwe medicijnen die hij sinds twee dagen slikte. Gelukkig geen corona want stel je voor...met z'n allen in quarantaine.

Overigens zijn de twee mannen vanmiddag met de bus teruggekeerd uit Pamplona en gaan ze morgen gewoon hun Camino vervolgen.

Verder hebben we vanmiddag nog een moment gevonden om deze "boevenfoto" te maken. Hopelijk kan het de volgende keer weer zonder mondkapje.

We hebben onze dag toch nog minder prettig afgesloten. Een groep van zeven Italianen wenste zich niet te houden aan de

regels van de herberg. Om 10 uur zaten ze nog luidruchtig aan de wijn in de eetkamer. Nadat we ze gezegd hadden naar bed

te gaan, bleken ze bij een ronde door het gebouw hun party verder voort te zetten buiten achter de herberg. Toen ze niet van plan waren binnen te komen en naar bed te gaan, hebben we de deur afgesloten. Na een tijdje stonden ze op de deur te bonken. Ze zijn door iemand weer binnengelaten. Het feestje ging vervolgens weer door op de 1^e verdieping. Wij hebben Marisol ingeschakeld die er snel was. Ook zij heeft ze nog een keer toegesproken en daarna is het gelukkig rustig gebleven. Morgen is het nog eens poetsen en dan weer de overdracht met groep 13. We wensen ze veel succes.

Periode 13   **Vrijdag 20 augustus t/m 3 september 2021**

Hospitaleros: **Sjaak Sies, Maud van Rooijen, Martin van Rooijen,
Ben Bunink, Aafke Wagenaar, Diana Quanjer, Willy Sies-Visser**

Aantal pelgrims   **1.794**

Onze belevenissen in de eerste week (20 augustus – 27 augustus)

Daar zijn we dan weer en wat zijn we blij dat we weer mogen. Groep 12 had in de Sótano een heerlijk overlevingspakket voor de eerste avond/nacht neergezet. We hebben een goede overdracht gekregen waarin vooral de schoonmaak- en ontsmettingsaanwijzingen goed uit de doeken zijn gedaan. Na nog even wat aandachtspuntjes te hebben gehoord, hebben we van slaapplekken geruild. Tot slot nog een gezellige gezamenlijke maaltijd en hup, wij kunnen aan de slag!!!!

Het was weer effe wennen maar nu, de derde dag, loopt het bijna weer als vanouds.

Wat ons vooral opviel is dat de pelgrims vriendelijk en blij zijn (op een enkele uitzondering na natuurlijk) dat ze weer op de Camino terecht kunnen.

Het systeem dat er max vier pelgrims tegelijk in de hal mogen inschrijven en er ook max vier pelgrims bij de Mostrador mogen, geeft geen problemen.

Dit werkt uitstekend en is zeker een werkwijze om in de toekomst te handhaven.

Veel fietsers doen de herberg voor een nachtje aan.

Van het bagagevervoer wordt minder dan andere jaren gebruik gemaakt.

Veel Amerikanen hebben de weg gevonden, altijd gemakkelijk communiceren. Daarentegen weinig mensen uit Zuid Korea. Tot nu toe twee.

Maandag 23 augustus kwamen er 2 mensen zonder mondkapje. Eén keurig met doktersverklaring en zelfs een tent om zo nodig buiten te slapen, zodat hij andere pelgrims niet tot last zou zijn. De andere had geen doktersverklaring. Beiden hebben in de herberg geslapen. De richtlijnen zijn door Marisol nagegaan.

Dinsdag hoorden we dat pelgrims die een mondkapje weigeren, de toegang tot de herberg ontzegd kunnen worden. Dit ter bescherming van anderen. Marisol onderstreepte het weigeren met een kick out schop! In overleg met Don Valentin mocht een Peregrino op de bank gaan slapen in de Dependientia.

Twee Franse vrienden zijn vanuit Bretagne al zes weken onderweg. Ze gaven met hun handen aan dat ze al, sinds ze uit de zwangere buik van hun moeder kwamen, vrienden zijn.

Zoeken in lijst met reserveringen kost veel tijd. We zoeken naar een constructievere manier.

Een Amerikaan die zelf een hotel had, vond ons zeer georganiseerd. Dikke complimenten en die horen we natuurlijk heel graag.

Een jonge dame zoekt balsem voor haar spieren. Na de aankoop van Arnica-gel willen de Hospitaleros van de mannelijke kunne haar graag masseren. Annemieke de Jongh vergast ons op een bezoek. Ze slaapt in het klooster (???) en vertrekt morgen naar Santiago de Compostela. Om ca. 23:30 werd Sjaak gebeld door Annemieke die meldde dat er op het voetpad naar Casa Sabina een pelgrim stond die naar de herberg zocht en die niet kon vinden. Sjaak is toen de man gaan ophalen en heeft hem een bed kunnen geven.

Het is hier deze week de wereld in het klein. Europa doet mee met pelgrims uit Ierland, Schotland, Italië, Duitsland, Zwitserland, Engeland, Frankrijk, Polen, Kroatië, Slovenië, Bulgarije, Tsjechië, Zweden, Denemarken, België, Portugal en natuurlijk Spanje! Verder pelgrims uit Zuid-Afrika, Argentinië, Paraguay, Uruguay, Amerika enz. Een Amerikaan vertelde dat voor velen de film The Way uit 2010 nog steeds een aanleiding is om de Camino te gaan lopen. Kortom met elkaar vormt het

een mooie gemeenschap.

Tot slot: we hebben ook nog een dame uit Oeganda ontvangen. Zij kwam weliswaar alleen voor een stempel want ze ging overnachten in Burguete, maar heeft de Albergue dus wel gevonden. De communicatie blijft een leuke uitdaging. Enerzijds omdat wij niet allemaal alle talen redelijk spreken maar ook omdat de pelgrim soms bang is dat wij hem/haar niet zullen begrijpen. Kan ook wel een kwestie zijn van oververmoeidheid. Het leidt tot hilariteit en begrip. Zo zei een Fransman een keer op een Spaanse vraag / begroeting, op wat barse toon: "Parlez vous francais?" waarop je dan met een (helaas onzichtbare) glimlach kunt antwoorden dat hij in Spanje is. Of een Spanjaard die er zich wat bozig over verwondert dat hij in een Spaanse herberg niet onmiddellijk begrepen wordt. Als je uitlegt hoe het zit en weer met een (helaas onzichtbare) glimlach (in het Engels) oppert of hij vrijwilliger wil worden, dan krijg je een schouderklopje, "gracias" en de volgende dag een welgemeend compliment.

We hebben alle leeftijden langs zien komen, van ca 4 jaar tot twee mannen van 87! En die dienen ons natuurlijk als uitdagend voorbeeld! Ook fietsers en kampeerders wisten de Albergue te vinden. Begin van een avond kwam er een telefoontje dat er een groep fietsers/kampeerders onderweg was en ja hoor 21:55 kwamen ze aan. 't Was al pikkedonker, geen verlichting maar m.b.v. autolichten konden ze de tentjes opzetten. Individuele kampeerders en ook weer een meisje dat gezellig met haar hondje op stap is. Een aantal van ons heeft lekker het stempelen kunnen oefenen want de dagjesmensen komen ook graag langs om zo'n mooie afdruk in hun Credential te krijgen. Wel na het invullen van het formuliertje voor de statistiek.

De wasserij deze week: het aantal wasjes liep van rond de 5 tot 20 niet heel veel dus maar wel heel veel handwasjes waarbij niet werd vergeten een bijdrage in de Donativopot te stoppen.

De vier Hospitaleros zaten 's avonds lekker samen op het bankje op de binnenplaats koffie te drinken toen een pelgrim gebaarde dat dit een foto waard was. Hij voegde de daad bij het woord en nam er eentje met een toestel van één van ons. Blijkbaar vond hij het zo'n leuk plaatje want hij kwam even later weer naar buiten om met z'n eigen toestel er ook eentje te maken. Alle vier waren we waren flink gecharmeerd!

Twee meisjes hebben op het muurtje met hun brandertje een maaltijd gekookt onder toezicht van geïnteresseerde Hospitaleros.

Een pelgrim die zei 100.000 Amerikaanse dollars bij zich te hebben. Marisol nam het niet aan. Hij werd geholpen door een medepelgrim die achter hem stond. Deze pelgrim klampte eenieder aan om zijn geld te wisselen.

De eerste week is omgevlogen. Wat gaat de tweede ons allemaal brengen? (28 augustus – 3 september)

Zaterdag was topdrukte en we moesten helaas twee pelgrims teleurstellen want we zaten vol. Pelgrim nummer 3 was boos en teleurgesteld want dit was nu al de tweede keer dat de herberg vol zat maar ze had gelukkig een tentje bij zich en nadat ze zich had geïnstalleerd kalmeerde ze. De twee anderen hebben zelf een oplossing gevonden.

Bij het oplezen van de nationaliteiten in de kerk dachten wij Vietnam te horen. De volgende morgen is dit bevestigd door, inderdaad, de Vietnamese mevrouw.

De Jefe heeft van de groep de gelegenheid gekregen om naar Saint-Jean-Pied-de-Port te lopen. Zes uur over gedaan. En zit hier nu met een rood hoofd en stijve benen.

Vier hospitaleros gaan meedoen in een tv-programma over kleine dorpen in Spanje. Woensdag zou de opname plaatsvinden. De hospitaleros werden voor deze opname op corona getest zodat ze zonder mondkapje mee konden doen. Alle vier gelukkig negatief getest. Helaas vond de opname niet plaats op woensdag want het goot van de regen. We hebben wel al kennisgemaakt met de uitgebreide cameraploeg.

Donderdagochtend om 10:30 uur zou de opname dan plaatsvinden. Nu is donderdag bij ons de Pledge dag en daar waren we dan ook druk mee bezig.

Om ca 9:30 uur moesten we echter opeens opdraven voor de lang verwachte opname. Onze rol was zeer beperkt: op een bankje zitten, zwaaien en “Buenos Dias” en “Buen Camino” roepen. De uitzending zal zijn op Channel 6. We hopen van Marisol te horen of en hoe we de uitzending kunnen zien.

De hele periode tot woensdagmorgen toe is het steeds mooi weer. Veel hospitaleros genieten en merken op het nog nooit zo mooi te hebben meegemaakt.

We hebben toch besloten om bij La Posada te gaan eten. Helaas viel ons de kwaliteit tegen in vergelijking met Casa Sabina. We konden echter niet terug. Wel konden we vrijdag de maaltijd samen met groep 14 in Casa Sabina gebruiken.

Opvallend in deze groep is dat bijna iedereen wel een keer gevallen is met koffie of zonder koffie. Op de trap of in de huiskamer. Gelukkig zonder kwalijke gevolgen.

Wij hebben in ons team gelukkig technische mensen en keukenprinsen en -prinsessen.

En zo kwam er weer een einde aan onze toch wel drukke periode. We hebben het weer met plezier gedaan en zijn blij dat we de pelgrims weer ten dienste zijn geweest.

Sjaak, Willy en Diana nemen de bus en trein naar Bayonne om zaterdag naar huis te reizen. De andere vier blijven nog een nachtje in de Sótano.

Maud en Martin rijden dan zaterdag naar huis, Ben en Aafke rijden zuidwaarts om nog te gaan genieten van een weekje vakantie.

In november zien we elkaar weer in Holten.

Beste onliners tot nu toe:

Een Amerikaan, die kort na zijn aankomst meldt: “ I have e-mailed my wife. Now she knows, that I am not dead”.

Gevraagd aan een oudere Duitse pelgrim of hij een beetje uitgerust was: antwoordde met: "my bed is like a light touch from heaven".

Een oververmoeide oude Amerikaan met een hele zware rugzak zat in zak en as en zei dat hij z'n vrouw gebeld had met de mededeling: "I am the loser of the Camino".

Periode 14

Vrijdag 3 september t/m 17 september 2021

Hospitaleros: Kees Ebbenhorst, Dick de Kler, Joke de Kler, Ineke van Hattem, Maarte van Hattem, Gabrielle Snijders-Kort.

Aantal Pelgrims: 2.011

V.l.n.r.: Kees Ebbenhorst – Gabrielle Snijders – Ineke van Hattem – Maarte van Hattem – Joke de Kler – Dick de Kler. En Marisol vooraan

Vrijdag 3 september

Hebben we er zin in ? Ja, dat is zeker!

Normaal zijn we als Groep 14 met acht of negen personen, dit keer met zes.

Maar dat moet ook lukken. De overdracht gaat vlotjes en na uitleg van Sjaak en zijn groep weten we wat ons te wachten staat. Op naar Casa Sabina voor de gezamenlijke lunch.

Van Marisol horen we dat er 104 reserveringen zijn en er vanuit St Jean Pied-de-Port meer dan 200 pelgrims “over de berg komen”.

In de middag blijkt dat de pelgrims geleidelijk binnenkomen. Hooguit 15 pelgrims staan buiten in de rij te wachten. Niemand maakt zich druk.

Maar om ongeveer 5 uur zitten we vol. De toewijzing van bednummers is even wennen. De overloop raakt ook vol met 20 bedden in totaal. Het uitgeven daarvan zorgt wel voor enige misverstanden. Met 20 bedkaartjes en de mededeling dat men zelf een bed mag uitkiezen is OK, maar als iemand zijn spullen op een 2^e bed legt gaat 't niet altijd lekker. We gaan er nog over nadenken. We zijn blij als we 's avonds aan de nazit de dag kunnen doorspreken. En een vooruitblik op wat ons morgen te wachten staat.

Tja, en wat was die Duitser blij met het laatste bed 339. Hij kon geen stap meer verzetten, maar toen hij eenmaal was bijgekomen op z'n bed maakte hij wel de opmerking: “Zo, nu eerst een biertje”. Hij strompelde naar Casa Sabina... De volgende morgen bedankte hij ons uitgebreid.

Een Pelgrima met een enorme muggensteek werd door Joke voorzien van een zalfje en met de mededeling dat ze morgen misschien eerst langs Centro de Salud moet gaan.

Zaterdag 4 september

Zesenvijftig jaar getrouwd zijn ze vandaag! Tegen de 80 jaar oud en ze lopen al 25 jaar op de Camino.

Voor het eerst laten ze hun rugzakken vervoeren door Correos. Ze schamen zich er een beetje voor... We

trakteren ze op appeltaart en vergezeld van allerlei Spaanse en Hollandse uitdrukkingen gaan ze op pad richting Santiago. Nog maar 790 kilometer roepen we ze na. Ze knikken.

Het 56 jaar-stel

De wasruimte blijft problemen geven. Vandaag sneuvelde de grote wasmachine. En natuurlijk net op de dag dat er flink wat wasjes worden aangeleverd. Van de vijf machines zijn er nu nog twee in roulatie. Het wordt een latertje in de wasruimte. We maken in de nazit afspraken hoe om te gaan met het desinfecteren van allerlei zaken. We hebben een plan. Nu kijken of 't gladjes werkt. En dan om 23 uur, net als eerder op de dag, gaat de alarminstallatie af. We lopen de etages af en

ontdekken niets. Uit met dat alarm.

Het is echter de voorbode van een onrustige nacht. Om 2 uur weer alarm. Nee, he...

Wat wel kwalijk is dat we gewekt worden door een pelgrim. Op de slaapzalen klinkt 't geloei veel harder dan in de slaapkamers van de hospitaleros. Ondanks dat we tussendeuren bewust open laten staan.

Weinig slaap voor ons vannacht dus. Op naar een nieuwe frisse dag!

Zondag 5 en Maandag 6 september

Zon en 26 graden vandaag en morgen ook! Het wordt voor arriverende pelgrims te warm om buiten te wachten op de inschrijving. We laten ze binnen via de middelste deur en ze vormen daar een wachtrij voor de glazen tussendeur. Daarna steeds 4 mensen inschrijven en 4 mensen in de Mostrador. Gaat goed. Spitsuur is nu iets later door het mooie weer.

Don Valentin komt om 22 uur met een vermoeide pelgrim binnen. Oeps, we zitten vol. De Sótano brengt voor noodgevallen uitkomst. Iedereen blij.

En nu snel naar de nazit en hopen dat er vannacht geen alarm afgaat.

Dat was gelukkig niet het geval.

Het komt in elke periode wel een keer voor. Iemand die zijn schoenen kwijt is. Maandagmiddag om 5 uur al. Maar dit keer gaat de eigenaar volledig uit z'n dak. De Spanjaard maakt duidelijk, dat hij zijn schoenen op die bewuste plaats heeft neergezet. Hij benadrukt dat wel 1000 keer! Het kost ons veel tijd en zoek. De oplossing komt via Marisol. Zij heeft nog schoenen in voorraad.

De Spanjaard wordt niet veel rustiger. Maar... het was te verwachten, in de loop van de avond stonden zijn schoenen er natuurlijk weer. Pffffff. Hij blijft mopperen.

En dan nog die Amerikaan, Jim uit Boston, met twee peuters van nog geen jaar oud. Een enorme kindergewagen, geen moeder te bekennen en een zeer luide productie van kindergeluiden. Vanuit St Jean Pied -de-Port met kindergewagen over de berg! Een prestatie, maar waar begint zo iemand aan. En waar slapen ze vannacht? Want de herberg is vol. Alleen maar een tentzeil bij zich. Kampeerkaartje dus.

Maar 's avonds laat blijkt hij ongezien de 1^e etage opgezocht te hebben. Er blijven immers niet gebruikte bedden over. Al het kindergekrioel en gekrijs in het looppad valt echter wel op. Consternatie alom. De rust keert weer, nadat het stel de Sótano krijgt toegewezen.

We hebben weer veel te bespreken na 10 uur. Onder 't genot van...

Dinsdag 7 t/m Vrijdag 10 september

Een aantal relaxte dagen. Alles loopt gesmeerd. Natuurlijk gebeuren er nog wel onverwachte dingen. Bijvoorbeeld twee Spanjaarden, die heel amicaal komen vragen of hun beide wasjes in één kratje konden. Nou, vooruit dan maar.

Ze komen een half uurtje later met in de ene hand de was in een netje.

Kratje bijna vol. Maar de lachende Spanjaard had ook nog een partij vuile was in zijn andere hand achter zijn rug... Slim, maar sympathiek? Nee!

Vandaag komt Hospitalero Joop van Essen (Groep 14 in andere jaren) na een lange wandeltocht van 96 dagen aan in Rome. We leven met hem mee, praten over de verschillen tussen Rome en Santiago. We maken een foto van ons team als felicitatie.

Er zijn opmerkelijk veel Franse en Belgische pelgrims dit keer. Amerikanen ook. Af en toe een Koreaan. Koreanen zorgen altijd voor veel bagagevervoer. Dit jaar beperkt het Correos-vervoer zich dagelijks tot een rugzak of tien.

Laat op de avond een gesprek met een Nederlander, die de Camino loopt met in zijn rugzak de as van zijn overleden vrouw. De associatie met de film The Way gaat op. Hij wil exact hetzelfde parcours lopen als in 2016, toen hij met zijn vrouw liep en zij enkele maanden na de Camino overleed. Ook de toenmalige gelopen omweggetjes. Hij vertelt uitvoerig zijn verhaal aan ons. We luisteren aandachtig toe en leven met hem mee. Tot aan de kerkklok van 10 uur.

En dan nog de Duitse man met bierbuik. Hij ploft neer op de bank buiten. Bekaf is hij. Maarte ziet het leed aan en biedt de man een biertje aan. Lekker! Na nog een biertje doet hij 10 euro in de Donativo. OK, dank... nou, nog maar een biertje dan? Ja graag!

De volgende morgen is hij weer uitgerust en loopt hij tevreden richting Zubiri. Mooi moment voor dit sfeerplaatje.

Pelgrims gaan op pad in de vroege morgen

Hoera! De grote wasmachine is gerepareerd. Een servicebureau is er zo'n 3 uur mee bezig. Nu kan de rij aan waskratjes sneller worden weggewerkt. Het is zo'n beetje het hoogtepunt van de woensdag. Geen gekke dingen meegemaakt, hoewel je bij sommige pelgrims je afvraagt of ze niet zelf een vraag stellen aan ons kunnen voorkomen. Zoals 't bekende: Waar is het centrum, waar is de supermarkt of waar is de kerk. Of iemand van bed 172 aan de balie: Waar zijn de toiletten en douches...

En dan is het vrijdag en gaan we met Don Valentin op stap. Interessant om alle details weer aan te horen. Vooral het Claustro bezochten we uitgebreid. De keuze daarna: Willen jullie nog meer zien of zullen we afsluiten?

Afsluiten betekent: Patxarán. Het besluit is snel genomen... We gaan volgende week nog met Don Valentin nog het Museum bezoeken.

Een Duitse Pelgrima vraagt ons of ze het Ave Maria mag zingen in de kerk. Dat mag. Ze zingt tijdens en na de mis. Enkele van ons wonen de kerkdienst bij. Fantastisch mooi. Kippenvel!

O ja, nog te vermelden valt dat we donderdagmorgen al om

07.50 uur aan het ontbijt zitten. De pelgrims hebben er zin in!

Zaterdag 11 t/m Dinsdag 14 september

Onze tweede week is begonnen. Een pelgrim op de fiets. En niet zomaar een fiets. Een splinternieuwe oranje elektrische fiets. Gisteren vanuit Nederland met de auto naar St Jean Pied-de Port en vandaag over de berg. Accu vol. Hup de berg over. Na 20 km laat de accu het echter afweten. Het is zijn eerste rit op deze fiets en hij heeft geen flauw idee hoe alles werkt. Accu opladen bij La Posada en terugplaatsen kost veel tijd. De man blijft opgewekt. We zijn benieuwd hoe ver hij komt. De volgende morgen zijn we nog steeds een tijdje bezig met de man en zijn fiets. We wensen hem uiteindelijk een Buen Camino en hij rijdt opgewekt richting Santiago.

's Avonds in de nazit houden we een pub-quiz. Maar dan wel eentje met het aanhoren van een tiental geluidsopnames op de telefoon van Maarte. Wie herkent het eerste bijvoorbeeld het geluid van een draaiende centrifuge. Of het geluid van het openmaken van de fietsenberging? Nog leuker: het vallen van de deurklink in de Hospitalero-kamer. Hm.... een kleine hint naar betrokkenen om te zorgen voor spoedig herstel.

Zondagavond nog weinig plaatsen over in de Albergue. Maar na acht uur toch nog een aantal laatkomers. Als laatste vandaag een Hongaars meisje. Om 7 uur vertrokken vanuit St Jean. Na 9 uur binnen. Ze heeft het één na laatste bed.

En je zal toch maar je was van de waslijn halen en je onderbroek missen... Toch echt gebeurd. Gelukkig lag ie ergens in een hoek. Weggewaaid.

Vandaag de tweede rondleiding met Don Valentin. Museum en boekenarchief uitvoerig bekeken. Interessant allemaal. Ook de gebruikelijke Patxarán-zit was weer erg gezellig.

Veel wind boven op de Col de Lepoeder. Menig pelgrim heeft 't moeilijk zich staande te houden. En dan ook nog een beetje regen. We horen de verhalen van de binnenkomers aan en velen zijn blij dat ze een slaapplek hebben. De Albergue is weer vol, maar er zijn geen slapers in de Overloop.

Vandaag komt Herman Holtmaat even sfeer proeven. Actief lid van 't Genootschap en schrijver van 't boek "De gids voor de pelgrim". We praten met hem over van alles en nog wat. Een ervaren ex-Hospitalero.

's Avonds laat, als de meeste pelgrims al hun bed opzoeken of nog wat drinken in La Posada of Casa Sabina, hebben wij ons zogeheten hanguurtje. Het rustigste moment van de dag. We kijken naar de maan. Is het nou eerste of laatste kwartier?

We luisteren naar geluiden uit de verte. "Uilen", zegt Maarte. Iedere avond om p.m. 21.30 uur horen we ze. Mooi. We missen wel de poesjes, die hier altijd rondzwerven. Ze zijn verdwenen. Maar een salamander langs de muur ophoog zien kruipen is ook mooi! Om dan maar te zwijgen over de rondculerende roofvogels op grote hoogte. Maar dat is voor overdag. Nu is het bijna sluitingstijd. Wachten op de kerkklok van 10 uur precies. Deur dicht en lichten uit. Op naar de nazit...

Eerste kwartier!

Woensdag 15 t/m Vrijdag 17 september

Marisol is vandaag 22 jaar werkzaam in Roncesvalles. Geen reden voor een jubileum, maar we stoppen toch een kaartje (met oranje (!) slinger en een tekening van een lieveheersbeestje (haar favoriete beestje) in de Mostrador. Ze vindt 't leuk. Wij ook.

Woensdag is Aterpea weer vol met pelgrims. Ook de overloop loopt over...

We gaan onze laatste dagen tegemoet. We gaan samen bespreken hoe de overdracht naar Groep 15 er uit moet gaan zien. Vanavond om 10 uur onder 't genot van...

Donderdag is de dag van de grote schoonmaak. We maken zoveel mogelijk schoon voor de start van Groep 15. Alles weer spic-en-span. Maar ja, 't regent vandaag pijpenstelen, pelgrims komen drijfnat binnen. Dus of 't morgen nog zo mooi schoon is?

Tijd voor de Groepsfoto. In de regen? Nee, toch maar bij de ingang. "Iets naar achteren, nog ietsje a.u.b...."

Woensdag de drukste dag van periode 14 met 171 bedden bezet. Donderdag is de rustigste dag met slechts 120 pelgrims. Vreemd...

We bespreken donderdagavond nog even de overdracht naar Groep 15.

Wat rest ons nog? Het uitzwaaien van de pelgrims van 6 tot 8 uur. Daarna aan de schoonmaak en het gereedmaken van de overdracht.

Het was een geslaagde periode dit jaar. Drukke momenten en rustige wisselden elkaar af. Maar we hadden er lol in. En dat is het voornaamste.

We wensen Groep 15 veel succes!

Periode 15	Vrijdag 17 september t/m 1 oktober 2021
Hospitaleros	Gerard van der Werf, Inge Egmond, Thea van Dijk, Rem Jonker, Jos Kox
Aantal pelgrims	1.669

Vrijdag 17 september

Vandaag start van de nieuwe groep. Rem en Jos waren er gisteren al, Gerard, Inge en Thea hebben in Burguete geslapen. Na de aflossing zijn we voorspoedig gestart en het voelde voor iedereen weer als vanouds. Nog met de vorige groep gezellig samen gegeten en daarna om 14 uur weer begonnen met het ontvangen van de pelgrims. Alles liep voorspoedig al waren sommige pelgrims toch wel lichtjes bevangen door de warmte en hadden wellicht ook te weinig drinken mee. Uiteindelijk nog 3 Spaanse dames in de overloop moeten laten slapen. We hadden 141 gasten deze eerste dag.

Zaterdag 18 september

Het begin was een beetje moeilijk om alle poetsmiddelen te bestuderen en aan te maken, de sprayflacons te vullen en de instructies nog eens door te nemen. Hierdoor misten we de eerste koffie bij Sabina. Ook vanwege de regen hebben we maar in onze huiskamer koffie gezet. De nieuwe werkwijze valt toch wel tegen, het kost gewoon meer tijd en ook moeite om zelfs de verste rand van het matras te kunnen bereiken. Misschien gaat het morgen beter als je er aan gewend bent geraakt. We hadden 28 wassen te verwerken, en 123 pelgrims een bed kunnen geven.

Zondag 19 september

Het zijn regenachtige dagen, met zelfs af en toe een klap onweer. Het is nooit saai, elke dag brengt weer kleurrijke mensen. Zoals de Canadees van 78 jaar, die de Camino wilde lopen voor hij het loodje zou leggen, een flinke rugzak en op zijn buik een klein rugzakje als contragewicht met voeding. De eerste dag gestart in St J P en over de berg gekomen. Hij was zo moe dat hij dacht dat zijn eerste Caminodag ook zijn laatste zou zijn. Maar na een nacht goed slapen voelde hij zich weer als herboren. Zo vonden Inge en Thea hem op de derde, zijn hoofd verscheen boven de scheidingswand terwijl wij de ronde deden, het was iets over 8. Hij zocht zijn hoorapparaat op de vloer en stootte zijn fles drinkwater om. We hebben hem

geholpen om beneden te komen inclusief het gehoorapparaat. Hij praatte honderd uit en prees ons alle hemelen in die er konden bestaan. En zo ook het klooster. Zijn schoenen waren de laatste in ons schoenen centrum en die waren nog even nat als de avond ervoor!!

Terwijl hij zijn natte schoenen aandeed vertelde hij dat zijn vrouw was overleden, anders hadden ze dit samen gedaan, dat hij "a rich man" was en dat hij deze herberg in zijn testament zou zetten. Het legaat moest dan gebruikt worden voor een verwarmde schoenenruimte, met goede verluchting. Hij had het reeds genoteerd in zijn boekje.. Zijn kinderen hadden zelf geld dus dit was een goede oplossing. Wij hesen hem in zijn rugzak en knoopte het buikzakje daaraan vast, dat laatste was eigen uitvinding.. Daarna spreidde hij zijn armen en vroeg Inge ten dans. Zover is het helaas niet gekomen want de plicht riep ons. Het was inmiddels ruim kwart over 8 maar het was het

dubbel en dwars waard. Een hele aardige gezellige man. Het wachten is nu op het legaat!! Maar we hopen ook dat hij nog lang mag leven.

Er kwam op zondag in de regen een Belg in korte broek, blote armen, sandalen en in elke hand een plastic zak. Geen rugzak. Onderweg had een men aangeboden zijn rugzak mee te nemen naar de herberg, omdat onze Belg meer dood dan levend langs de weg liep. Hij had op de fiets willen komen maar die was nog niet in SJPP. Hij had geen geld maar wilde wel graag blijven want zijn rugzak zou ook hier zijn. Eerst hebben we hem 20 minuten laten bijkomen in onze enige stoel met een glaasje water en daarna zijn verblijf geregeld. Via de shop is het bedrag betaald met zijn pinpas en kreeg hij zijn bed, zijn diner en zijn ontbijt. De volgende ochtend liep hij in dezelfde outfit en weer in de regen maar nu met rugzak terug naar SJPP om zijn fiets op te halen! Veel reserveringen gisteren en eergisteren en alle bedden bezet, dus naar de overloop. Een zwerfhondje dat mee was gelopen met pelgrims, werd een

nacht verwend in de fietsruimte. Zelfs de burgemeester en de Guardia Civil probeerden een oplossing te vinden. Het hondje was niet gechipt. Uiteindelijk heeft Pablo hem opgehaald. Waarvoor onze hartelijke dank. De weekend vervanging kennen we! Het was op zondag extreem druk en de Pelgrims stelden veel vragen. Adriana was een goede vervangster, we hebben goed samen kunnen werken. Een pluim voor de dame.

Dinsdag 21 september

Dinsdag kwam het laat op gang, veel fietsers die met fiets en al binnenkwamen en het liefst hun fiets meenamen naar hun slaapplek. Ook nog veel pelgrims, veel zakken ophalen, een zak niet aangekomen van een Spaans echtpaar. Marisol was nog niet hier en dus kregen een paar van ons de laag volle laag, met geheven vinger. Het bleek dat ze La Posada opgegeven had. Daar heeft ze hem opgehaald. In de avond werden we verrast met een solo van een Italiaanse sopraan. In de hal

verzamelde zich een aantal jonge mensen. De dame zong een Brindisi van Verdi en nog een Napolitaans lied, wij hielden onze adem in. Wat een geluid, kippenvel kregen we ervan. Ook twee mannen zongen nog, elk in hun eigen genre en natuurlijk hebben we uitbundig geklapt. Inge nodigde de dame uit om in de vroege ochtend te zingen voor de pelgrims. En omdat wij een stroom mannetje in de groep hebben regelde die dat het via de luidspreker op de afdelingen te horen was. Ze zong "O Sole Mio" van Mario Lanza. We werden er stil van. Applaus op de afdelingen, de geluidswaergave was perfect. Mooie afsluiting van de dinsdag en mooi begin van de volgende ochtend!!!!

Tijdens het eten bij Sabina kwam een reisleidster naar onze tafel met de vraag of wij wat konden vertellen over ons werk, ze was hier met 10 Amerikanen die elke dag 2 en 3 km liepen en de rest in het busje richting Santiago zaten. Zij deden de Camino.

Er werden vragen gesteld: Wat behelst het werk? Om 6 uur beginnen??? Talen spreken??? WC poetsen??? Alles schoonmaken, de vloer, de bedden, etc etc. ?? Wauwwww! Hoever was het nog lopen van hier naar Santiago? Bijna 800 km.. waren we wel zeker?? Impossible!!! En iedereen doet dat?? What a story, zij waren perplexed!!! Wij weer vlug aan het werk en de Amerikanen weer vlug het busje in!! Busje komt zo .....

Woensdag 22 september

Op woensdag meldt Marisol zich rond 11.30 ziek en Gerard vervangt. Veel reserveringen maar ook problemen daarmee. Of mensen die denken dat ze gereserveerd hebben maar niet op onze lijst staan en geen betaling kunnen laten zien. Paula komt om 5 uur vervangen. Iedereen blij met het weerzien, het is drie jaar geleden dat ze dit werk deed maar ze rolt er zo weer in. Tot nu toe de drukste dag. Om 16.15 al naar de overloop 20 personen, voornamelijk jonge mensen. Nog steeds stond er een rij tot aan het fietsenhok en vanaf 5 uur werden er taxi's gebeld. De teleurstelling was groot. Alle hens aan dek, gelukkig is het droog.

Terwijl wij rond half 11 genieten van een wijntje en pinda's gaat de buitenbel. Drie zeer vermoeide pelgrims die om 8 uur in de ochtend uit St Jean zijn vertrokken en door persoonlijke problemen zo lang over deze tocht gedaan hebben. Ze konden niet meer op hun benen staan. Inschrijving uitgesteld tot de volgende ochtend en ze 3 bedden aangeboden in de kelder. Rustig en goed slapen was nu belangrijk. De volgende ochtend alle zaken geregeld en vol goede

moed zijn ze vertrokken. De dag daarna kwam het wat laat op gang en er verscheen ook een Ier die wilde biechten. Luidruchtig en vriendelijk. Dat biechten is het niet geworden, hij vroeg het wel 5 keer. Op zeker moment verdween hij met achterlating van zijn rugzak om tegen 10 uur weer te verschijnen en nog steeds wilde hij biechten. Echter, hij had veel gedronken, was erg luidruchtig en kon nauwelijks op zijn benen staan. Even overwogen om hem de deur te wijzen maar uiteindelijk in de kelder een plek aangeboden. De volgende ochtend uit bed getrommeld, hij had niet goed geslapen en toen wij onze koffie dronken bij Sabina zat hij daar nog. Een paar kilometer lopen vandaag was genoeg zei hij. We keken hem na en dachten aan Whisky. Een ander probleem deed zich voor en daar waren geen pelgrims bij betrokken. De sleutel van de la waar het geldblik in staat brak af en de helft bleef in het slot zitten. Pablo heeft het opgelost. Slotje vervangen, het betekende wel enige stagnatie maar ook dat overleefden we! Een paar stoere knullen sliepen de afgelopen nacht buiten in hun slaapzak en in de ochtend zagen wij hen in de weer met een primus waar water op gekookt werd om koffie te zetten. Ze hadden elkaar hier leren kennen en deelden dezelfde idealen inzake vrijheid en kamperen. Mooi om te zien.

Tweede week

Op vrijdag vond Rem een telefoon op het grind. Een luxe Apple! Op zaterdag ochtend meldde zich een Franse jongeman. Telefoon kwijt. Inge en Thea ondervroegen hem streng! Toen alles van de kenmerken bleek te kloppen, inclusief een rij afbeeldingen van katten op het groene voorfront hebben we hem blij gemaakt. Uitbundig werden we bedankt. Heerlijk toch! In de avond meldde zich een goed uitzien Frans meisje zonder rugzak. Ze wilde slapen maar toen ze hoorde wat het kostte vertelde ze dat ze maar 18 Euro had en op weg was naar Santiago. Ze wilde wel werken in ruil voor een slaapplek. Het was donker en we vonden het ook lastig om haar zo weer weg te sturen. Onze Jefe gaf toestemming om haar in de entree van de winterherberg te laten slapen. We boden haar ook nog een slaapmatje aan. Op het moment dat Rem de deur opende kwam Bibiano voorbij en die was het eens met onze oplossing. De volgend ochtend was ze weg.

Er gebeuren elke dag wel wat dingen die het vermelden waard zijn, zoals de dame die in de avonduren belde met de mededeling dat ze gereserveerd had in het hotel voor de volgende dag. Of we aan de keuken door konden geven dat ze geen vlees at. Pelgrims die naar een winkel of naar het centrum willen. We laten op de luchtfoto zien wat Roncesvalles is! What you see is what you get. Ze zijn steeds weer verrast als ze dit horen. Of het keuzemenu, waar kunnen we dat inkijken? Vlees, vis of vegetarisch is de keuze! Geen verongelijkte gezichten, wel begrip. Misschien heeft Corona de mensen minder veeleisend gemaakt en/of meer begrip bijgebracht. Thea kwam met de vingers van haar linkerhand tussen de klapdeur van het secretariaat. Pijnlijke ervaring!! Goed gekoeld! Een blauwzwarte vinger en een paar deukjes en wondjes zijn het resultaat. Opletten is de boodschap. Drie Spanjaarden op de fiets. Slaapplaats op de tweede. Tegen 10 uur constateerde een Hospitalero dat deze mannen op 3 lagen, met het verhaal dat ze bang waren voor Corona en dus verder uit elkaar wilden liggen. Ze wisten blijkbaar dat 10 uur de sluitingstijd was. Ondanks de verzoeken om terug te gaan bleven ze op 3. We hebben even overwogen om de banden lek te steken! Na goed overleg met elkaar besloten we omdat toch maar niet te doen!! Een Deense jonge religieuze groep van 38 mensen, ze zongen in de eetzaal, ik zag ze later terug in de kerk.

Vandaag – donderdag- kleine rondleiding gehad van Valentin, de crypte en de bibliotheek waar we uitleg kregen van een bibliothecaris over een paar boeken die in de 16e en 17e eeuw geschreven, gedrukt of ingekleurd waren. Na afloop het korte gezellige onderonsje met Valentin, de Patxarán en het koekje. Drukke dag, al vroeg naar de overloop. Veel Koreanen wat veel extra werk geeft omdat ze nauwelijks een andere taal spreken. De meeste hadden gereserveerd maar moesten nog wel betalen, er was een Koreaanse als gids bij die redelijk Spaans sprak en die hebben we ingezet om de witte inschrijfformulieren in te vullen. Heel veel mensen en rugzakken in de hal en de gang en het schoenhok ongeveer vol! Roncesvalles zoals het hoort te zijn!!! De voorbereidingen voor ons vertrek hebben we in gang gezet zoals extra poetsbeurten, alle slopen wassen, bovenbedden zuigen en verdelingen van het extra werk.

De voorlaatste dag. Marisol kreeg een telefoontje uit een Albergue in Frankrijk met een waarschuwing. Er kwam een pelgrim onze richting uit die zich zwaar misdragen had in hun Albergue. Dronken, Marihuana gerookt binnen, mensen bedreigd en veel verbaal geweld. Politie was erbij geweest maar ze mochten hem

niet wegsturen. Ook wij mochten hem niet weigeren. Kenmerken: Amerikaan met Aziatisch uiterlijk. Hij was al vroeg hier en voldeed aan de beschrijving . Een uur languit op de bank gelegen buiten en een bed 233 gekregen. We hadden de afspraak gemaakt met Marisol dat we haar zouden bellen als hij ging steigeren. Niet nodig geweest.

Gisteren helemaal vol en nog 11 op de Overloop. Korte overlegjes wie tijd heeft om links en rechts bij te springen . Altijd benieuwd wat de nieuwe dag weer zal brengen. La Posada bedankt voor het heerlijke eten. Morgen komen we met 10 en om die reden zal er geen keuze menu zijn. Wel voldoende wijn natuurlijk! We lopen vaak aan de achterkant door naar La Posada en bewonderen dan de achterkanten van de gebouwen terwijl Inge onderweg Paardenbloemen eet! Als tussendoortje. Thea heeft er ook een gegeten en ze smaken niet slecht. Het is alleen een vreemd gevoel om Paardenbloemen te eten!!

Laatste ochtend, altijd druk, druk, druk!! Ieder heeft zijn taak en het loopt als een trein.

Roncesvalles, het was een feest om hier te zijn en deel uit te maken van dit Pelgrimsgebeuren in deze prachtige Albergue, het was weer geweldig ook dank zij een geweldig team hospitaleros!

Periode 16
Hospitaleros
Aantal pelgrims

Vrijdag 1 oktober t/m 15 oktober 2021
Kees Kruijff, John Fox, Donald Ajibola, Marianne Jansen, Nico Wageveld
1.457

Van links naar rechts: Donald, Kees, Marisol, Marianne, John, Nico.

Donderdag 31 september

De heenreis op donderdag naar Roncesvalles zorgt altijd voor verrassingen. John kwam met de auto en kon Donald in St Jean Pied-de-Port ophalen. Marianne, Nico en Kees, reisden per trein naar St. Jean Pied-de-Port. Helaas had de trein in Nederland al 45 minuten vertraging, zodat de aansluitende trein in Parijs al lang en breed vertrokken was. Dat betekende omboeken op het station Paris Montparnasse en met een flinke vertraging in Bayonne aankomen. Bovendien was er ook geen aansluitende trein meer naar St. Jean. Gelukkig was een taxichauffeur bereid om ons naar St Jean te brengen. Uiteraard zat daar een aanzienlijk kostenplaatje aan vast. De taxichauffeur die ons aan het eind van de middag vanuit St. Jean naar Roncesvalles zou brengen was al afgezegd. Gelukkig was John zo goed om ons op te halen vanuit Roncesvalles. (hij reed de route nu al voor de derde keer vandaag) nadat wij haastig wat gegeten hadden. Net voor sluitingstijd waren we in de herberg, waar we in de Sótano een rustplaats vonden. Blij dat het avontuur toch nog goed afgelopen was.

Donderdag 30 september

De heenreis op donderdag naar Roncesvalles zorgt altijd voor verrassingen. John kwam met de auto en kon Donald in St Jean ophalen. Marianne, Nico en Kees, reisden per trein naar St. Jean. Helaas had de trein in Nederland al 45 minuten vertraging, zodat de aansluitende trein in Parijs al lang en breed vertrokken was. Dat betekende omboeken op het station Paris Montparnasse en met een flinke vertraging in Bayonne aankomen. Bovendien was er ook geen aansluitende trein meer naar St. Jean. Gelukkig was een taxichauffeur bereid om ons naar St Jean te brengen. Uiteraard zat daar een aanzienlijk kostenplaatje aan vast. De andere taxichauffeur die ons aan het eind van de middag vanuit St. Jean naar Roncesvalles zou brengen was al afgezegd. Gelukkig was John zo goed om ons op te halen vanuit St. Jean (hij reed de route nu al voor de derde keer vandaag) nadat wij haastig wat gegeten hadden. Net voor sluitingstijd waren we in

de herberg, waar we in de Sótano een rustplaats vonden. Blij dat het avontuur toch nog goed afgelopen was en we morgen om 11 uur paraat kunnen zijn voor de overdracht.

Vrijdag 1 oktober

De volgende dag konden we rustig opstaan en ons gereed maken voor de overdracht, terwijl onze voorgangers hard bezig waren met de laatste loodjes van hun verblijf alhier. Ze waren blij dat we hen kwamen aflossen, want het was zwaar werken geweest.

De overdracht verliep in een aangename sfeer. Wel werd er door onze voorgangers op gewezen dat de jongere generatie anders omgaat met (onwillekeurige) aanrakingen dan wij gewend zijn. De me-too discussie heeft alles op scherp gezet. Dat is prima, maar wel even wennen voor joviale ouderen die gemakkelijker met fysiek contact omgaan.

Eenmaal in functie is het voor ploeg 16 even wennen aan (soms nieuwe) routines. Gelukkig komen de pelgrims (114 deze dag) druppelsgewijs binnen en is het nooit spitsuur. Soms zelfs een beetje saai. De wasbazen verwerkten weinig wasjes. Of het voor de afwisseling was dat ze een viltstift mee-wasten is niet duidelijk. De was kwam er gelukkig ongeschonden van af. Helaas is er elders wel een taakje bij ingeschoten. Morgen beter.

Een bijzondere gast was een man in een segway-rolstoel (tweewielig, zelf balancerend). Hij was ook over het voetpad gekomen. Hij kreeg een plek aan het eind van de gang, bij zijn "eigen" toilet, waar hij heel blij mee was. De volgende dag reed hij vrolijk verder. Wat een moed!

Zaterdag 2 oktober

Is het merkbaar drukker. Geweldig mooi weer, zodat we na het "nieuwe" schoonmaken (Covid) heerlijk van de zon konden genieten op het terras.

In de loop van de middag wordt het drukker. Aardige rustige pelgrims en soms ook behoorlijk lastige zoals een groep van 5 mannen uit Cataluña. Zij vonden alles maar "Mal Organizado!".

Een luid belgerinkel doet ons – en het hele klooster- opschrikken. De koeien zijn uit hun wei ontsnapt en lopen gezellig rond. Het kost de boer en zijn personeel heel wat moeite om de kudde weer in het gareel en achter het hek te krijgen. Alleen een stier ontsnapt en blijft onvindbaar. Hopelijk hebben de tentkampeerders (!) er geen last van.

Om half acht strompelde een uitgeputte Duitser binnen. Hij was twaalf uur onderweg en nauwelijks aanspreekbaar. Met wat drinken en snelle suikers kon hij weer op zijn benen staan en naar z'n bed gaan. (Overigens gaf hij de volgende dag een forse vrijwillige bijdrage!). Tegen tien ging het brandalarm af. Loos alarm gelukkig. Maar om tien uur stonden de Bomberos voor de deur. Niet voor het alarm, maar ze kwamen een verdwaald Russisch meisje brengen. Ze was totaal van streek en uitgeput en had doodsangsten uitgestaan op de berg. En was dus dolblij dat ze veilig was. Ze kon mee naar de derde verdieping, waar al een tiental pelgrims rustig lag te slapen. Het was het slot van weer een enerverende dag.

Zondag 3 oktober

Is het wakker worden met veel regen. De meeste pelgrims vertrokken blijmoedig; een paar bleven hangen en kwamen later ook terug met de vraag of ze niet nog een nachtje mochten blijven (het Russische meisje en twee bezorgde medepelgrims). Ook meldde zich een grote groep fietsers met de vraag of zij even mochten douchen en dat ze dan weer door zouden rijden. Ook die vraag werd helaas voor hen niet gehonoreerd.

Vandaag kwam nu dus ook de derde verdieping aan de beurt met schoonmaken. De bedden waren redelijk vlug gedaan, maar de sanitaire ruimtes waren erg vies, met name door schimmel in alle voegen en zo. Bijna geen beginnen aan, maar toch iets weggewerkt!

We vinden het jammer dat er weinig onderhoud plaatsvindt. Om een voorbeeld te noemen: de branddeuren vallen niet goed dicht en de klinken van de deuren van de hospitaleerruimtes vallen elke keer zomaar uit de deuren.

Gezien het slechte weer zou je vandaag minder pelgrims verwachten maar zij komen gestaag binnen, voornamelijk veel Spanjaarden. Doorweekt en vermoeid. Wat we wel verwachtten is dat het druk zou worden in de wasserij en dat klopte ook. Zoveel wasjes deze keer, het was niet bij te houden. En ook kratjes te kort. John en Donald maakten overuren, ook later op de avond en toezeggingen voor de volgende ochtend.

In de nacht (03:15 uur) gaat het brandalarm weer. Overigens slecht te horen in de hospitaleer-ruimte. De Jefe spoedt zich in nachtkledij naar beneden om het alarm te resetten. Er staan maar een paar pelgrims (gekleed) bij de buitendeur om zich in veiligheid te brengen. De rest slaapt door en/of gelooft het wel. Na de reset van het alarm gaat het nog een keer af. Gelukkig blijft het verder die -zeer korte- nacht rustig.

Maandag 4 oktober

Weer een mooie dag. Eerst het gebruikelijke schoonmaakwerk en daarna is er weer lekkere koffie in Casa Sabina. Ieder gaat vervolgens een beetje zijn eigen gang van administratie tot aan een flinke wandeling. Om twee uur is het angstig rustig. We zitten bij de ingang te wachten op wie gaat komen en dat duurt best wel even. Toch komen er vandaag 109 pelgrims. Ze druppelen mondjesmaat binnen. Zelfs Marisol is onder de indruk van het ongebruikelijke patroon. Er arriveert een aardig Nederlands echtpaar dat vanuit huis op 1 augustus is begonnen. Ook de ontmoeting met een groep met 6 Spaanse fietsers was erg leuk; twee vaders met hun zonen. De vaders zijn erg trots en allen zijn Muy Emocionados om morgen aan de fietstocht te beginnen.

John doet met veel plezier elke dag de wasjes en vandaag haalde hij een autosleutel uit de droger, die de gelukkige eigenaar later kwam halen. Een Amerikaanse van middelbare leeftijd vertelde dat zij 8 jaar geleden dezelfde Camino had gemaakt, maar was nu helemaal kapot en verbaasd dat dit haar nu zo zwaar viel. Zij maakte overigens wel een fitte indruk! Een wat oudere man, die met een fiets kwam, was erg boos, dat hij niet met zijn credit/debet kaart kon betalen. Hij was helemaal overstuur (oververmoeid) en kon het echt allemaal niet meer vatten. Kees is uiteindelijk met hem naar het winkeltje gegaan waar Marisol hem de mogelijkheid bood om met de kaart te betalen voor het bed. Hij moest echt aan de hand worden genomen. Er kon net een gemompeld "merci" van af.

Maandag was ook de dag van de bestellijst. Als je twee ons ham vraagt, krijg je waanzinnig veel pakjes vlees. Een paar tomaten wordt een kist vol reuze tomaten en de grote hoeveelheid overrijpe bananen .... Enfin, daar kunnen we morgen misschien smoothies van maken voor ontbijt. Maar we zeuren niet hoor! Er wordt goed voor ons gezorgd! Maar dat is eigenlijk geen nieuws....

In de nazit na de dag weer brandalarm. Toen we vier keer geprobeerd hadden het te resetten, toch maar Marisol gebeld. Die schakelde het hele brandalarm uit. Konden we toch rustig slapen ....

De oorzaak van het alarm zijn kleine muggen die door de rookmelders worden aangetrokken en daarop in rook op gaan. Met alarm als gevolg.

Dinsdag 5 oktober

Helaas weer volop regen vanmorgen en de hele verdere dag. De ochtend werd weer goed besteed aan de schoonmaak.

Ondertussen is God al heel wat keren aangeroepen als de deurkruk weer eens met een klap op de grond valt. Nico (klusbedrijf in NL) heeft Marisol uitgelegd waarom de meeste branddeuren niet goed dichtvallen als er alarm is en heeft aangegeven wat er zou moeten gebeuren. Onder andere zijn bijna alle scharnieren van deze deuren aan vervanging toe!

We krijgen de eerste etage nog niet eens vol. In deze betrekkelijke rust hebben we wat tijd voor bijzondere dingen. Zo heeft Kees een cursus “kist zitten” ontwikkeld en heeft hij in ieder geval al één dankbare leerling gehad.

Ook wordt de Spaanse taal beoefend met een uitwisseling van mogelijkheden om dat voor een volgende hospitalearperiode onder de knie te krijgen.

Er loopt een merkwaardige gast rond die na lang wikken en wegen bij Marisol uiteindelijk een tent-plaats met douche gekocht heeft. Het is koud en het regent, maar hij staat erop. Helaas blijkt hij bij de laatste “toilet-ronde” toch maar zijn intrek te hebben genomen op het laatste vrije bed van de verdieping. Zeer tot zijn ongenoegen is hij met zachte hand naar buiten gewerkt om zijn tentje op te zoeken. We vermoeden dat hij de volgende ochtend een regencape van een meisje gejat heeft.

Woensdag 6 oktober

Verrast ons, omdat de deurkrukken vastgezet zijn, met kit. Hopelijk is het een tijdelijke oplossing. Marisol gaf terloops aan dat naar de branddeuren op termijn zal worden “gekeken”! Mañana!

Omdat we wat meer tijd hebben gaan we na de koffie met z’n vieren in de auto van John naar Arnéguy/BIOK. Een voormalige (belastingvrije?) enclave, met een enorm winkelcomplex. Het ziet er wat verouderd uit, maar het is overal erg druk. En de chocoladedonuts zijn lekker, maar kleverig. Het is mooi weer en de pelgrims komen weer gestaag binnen. Al met al een honderdtal, 1,5 verdieping vol. We ontvangen een trotse Duitse opa met kleinzoon, een Spaanse vader met dochter en een Spaanse vader met zoontje, dat perfect Engels spreekt. De Camino verbindt! De vrouw van een stel heeft een bijzonder dieet. Omdat ze tot hun grote teleurstelling niet in de keuken kunnen koken, maakt Marianne een grote pan quinoa voor hen. Ze zijn er zeer gelukkig mee. Kees repareert een bril van een pelgrim, met een nietje. Je moet hier goed kunnen improviseren met de dingen die er (niet) zijn. Donald is zeer onder de indruk van een jonge vrouw die op een vouwfiets uit St Jean is gekomen. Ze heeft een geheel eigen omgang met het begrip “tijd”: erg leuk, maar ook lastig. En zo is ook dit weer een dag met veel bijzondere ontmoetingen. We zijn hier nu bijna een week en raken aardig geroutineerd. Over het algemeen hebben we goed weer, maar het is koud.

Donderdag 7 oktober

Nico had Marisol dinsdag ook meegenomen naar de herenbadkamer op de derde. Zoals bekend lekt het af en toe in de ruimte van de hospitaleros op de tweede, recht onder het toiletgebeuren van de badkamer. De aansluitingen vloer/wand zijn niet gekit, waardoor o.a. het sopwater via deze kieren het plafond “bevuilt”! Wat schetst onze verbazing, Pablo heeft op zijn manier het urinoir gekit! Marisol gecompimenteerd met de snelle handelwijze. Haar gezicht betrok echter, bij de mededeling dat ook het herentoilet had moeten worden gekit! Mañana!

De pelgrims gingen vanmorgen goed geluimd op weg. Het was koud, maar het belooft een mooie dag te worden (en dat werd het ook). Na de schoonmaak hebben we heerlijk in het zonnetje op het terras gezeten van Casa Sabina gezeten. In de omgeving hebben Nico en Donald een tweetal Geo-cachen gevonden! Een leuk tijdverdrijf. We hebben weer twee tentkampeersters in de bittere kou. En een man met een hond, die echter weer vertrekt als hij hoort dat hij ’s nachts opgesloten wordt.

’s Avonds is er een spontaan gitaarconcert in de eetzaal, waarvan vele pelgrims zeer genoten hebben.

Vrijdag 8 oktober

Vandaag gaan we met Don Valentin naar het museum, om het schaakbord van Charlemagne te zien (bucketlist item van Nico). Het museum heeft meer mooie stukken. Na afloop drinken we Patxarán met de Don. Altijd aardig om te doen. Don Valentin vertelt, dat we nu in dezelfde kamer zitten waarin de Spaanse koning en koningin tijdens hun bezoek hebben gezeten. Wij voelen ons vereerd.

We wisselen van restaurant. Het eten in Casa Sabina is wat verzorgder dan in La Posada. En we zijn wel toe aan wat afwisseling.

Omdat het a.s. dinsdag een nationale feestdag is, zijn veel Spanjaarden vrij. Ze benutten het lange weekend voor een paar dagen op de Camino. Er zijn dan ook 74 reserveringen. We verwachten dat de hele herberg vol komt te zitten. Maar de pelgrims -veel Spanjaarden en Fransen met een reservering- druppelen langzaam binnen en uiteindelijk is niet eens de tweede vol. Een wat oudere Franse man komt zichtbaar vermoeid aangelopen met een veel te zware rugzak. Hij is ook zeer geëmotioneerd. We moeten hem echt aan de arm nemen want hij zit daar maar en kan niet meer tot actie komen. Hij blijkt de ziekte van Parkinson te hebben. Later is hij weer wat bij de wereld. Hopelijk kan hij zijn tocht volbrengen.

Zaterdag 9 oktober

We horen van Adriana dat er voor vandaag 89 reserveringen zijn. De dag begint met een zonnetje, maar al snel raakt het bewolkt en is het waterkoud. Marianne en John gaan even naar Burguete om in de Panadería koffie te drinken en voor wat boodschapjes. De Supermercado verkoopt geen mondkapjes en de Farmacia is gesloten. Als we deze week dan nog maar genoeg hebben!

In de loop van de dag wordt het wat drukker en zeker zo rond 17 uur. Dan willen veel, voornamelijk Spanjaarden, allemaal tegelijk naar binnen met hun reservering. Een Italiaans meisje brengen we maar meteen naar bed, want ze is aan het overgeven op het toilet beneden en ligt daar half op de grond. John en een Spanjaard Pépe hebben een geweldige non-verbale conversatie bij de centrifuges. Pépe vond het een wonder dat zijn kleding er bijna droog uitkwam.

Verder is er weer een tentje opgezet, ditmaal door een Koreaan, die verder behoorlijk zelf-voorzienend is. Een groepje jonge mensen gaat op de verkeerde bedden liggen, die notabene al in gebruik genomen zijn. De "wettige eigenaren" raken van slag. Maar we gooien de spullen van de "illegalen" er af en leveren schone bed-sheets. De jonge mensen moeten later wat beteuterd erkennen dat ze een fout gemaakt hebben. Er komt nog een stel van de camper-parkeerplaats vragen waar de publieke douche (?) is. Dat levert communicatieve verwarring op (we zijn geen camping), maar omdat ze kennelijk is toegezegd dat ze een douchebeurt konden kopen krijgen ze een T/D-ticket. Zo rond acht uur is de rust weer een beetje teruggekeerd. De derde verdieping is praktisch leeg.

Zondag 10 oktober

Rustdag. Hoewel we veel reserveringen hebben, verloopt de dag rustig. De dag wordt ingekleurd door een Amerikaanse broer en zus. Zus is vooruitgelopen, want broer heeft zijn knie bezeerd. Niet zo verwonderlijk, want hij is behoorlijk obees. Maar hij wilde persé de uitdaging aan om over de berg te komen. Nu moet hij opgehaald worden door een taxi. Zus is er de hele middag mee bezig. Ze bemoedert hem totaal. (De volgende dag gaat zij de Camino lopen en hij komt met een taxi achter haar aan. Ook dan moet alles voor hem geregeld worden. Donald brengt hem met zijn bagage zelfs in zijn goedheid naar een bar om daar op de taxi te wachten.)

Buiten op het terrein rondom het klooster is het een gezellige drukte van belang, in verband met de vrije dagen voor de Dia de la Virgin del Pilar, ook wel de dag van de "Hispanidad" genoemd. Een Fransman, die wilde inchecken zonder enig identiteitsbewijs werd in ferme bewoording door de in de receptie aanwezige politie de deur uitgezet. Hoe hij het in zijn hoofd haalde om de grens over te komen zonder papieren. Nico had hem nog gewaarschuwd later in te checken, als de politie weg was....wie niet luisteren wil....!

Maandag 11 oktober

De dagen verlopen steeds kalmer. Alles is weer schoon en de boodschappenlijst is naar Marisol. De hele middag komen er mondjestaat mensen binnen. Wij nemen een beetje rust vandaag als dat zo uitkomt. Ruim 30 reserveringen, 104 pelgrims.

's Avonds, net na 22:00 uur blijkt een groepje van vier Franse rolkoffer-dames het er flink van genomen te hebben. Ze blijven luidruchtig en brutaal, spelen muziek af, zelfs na een aantal vermaningen. De volgende ochtend krijgen we er klachten over. Niet iedereen op de Camino heeft dezelfde spirit, jammer. De dames bij hun vertrek aangesproken op hun gedrag. Maakte kennelijk weinig indruk want zonder enige verontschuldiging vertrokken ze. Ze waren kennelijk vier daagjes feest aan het vieren!

Dinsdag 12 oktober

Na de gebruikelijke schoonmaakwerkzaamheden en de koffie ging Nico wandelend via Ibaneta naar Le Poeder en via het bos weer terug. Zijn middagmaaltijd werd door Casa Sabina keurig in bakjes verpakt en meegegeven aan de andere Hospitaleros. Dat is service! De pelgrims druppelden net als de vorige dagen langzaam binnen. Rustig dus, en met maar 38 reserveringen kregen we net de 1e verdieping vol, met één jongedame héél alleen op de 2e !

Woensdag 13 oktober

Wat we wel een beetje verwachtten gebeurt nu ook: het aantal pelgrims in de herberg daalt behoorlijk. Het begint een beetje saai te worden. Aan het eind van de dag hebben we 54 gasten te slapen. Ondermeer

een Duitser op een oude fiets, met zes grote tassen aan zijn stuur: gevaarlijk! Hij had veel gelopen over de pas, zei hij. We hebben, naast veel ultramoderne mountain bikes, wel meer vreemde fietsen gezien. Je vraagt je soms af hoe ze de pas over zijn gekomen.

Donderdag 14 oktober

Vandaag is het uitermate rustig en helder zonnig weer. Een uitgelezen dag om iets bijzonders te doen.

Kees, John en Nico gaan om een uur of tien naar de Foz de Lumbier. Indrukwekkende natuur met traag overvliegende gieren. Het werd een flinke bergwandeling. Dan spareribs eten en langs gevaarlijke (en doodlopende) weggetjes, kleine dorpjes, enz. weer terug. Ze hebben een heerlijke en welverdiende uitstap gemaakt. Verder is het een beetje anticiperen op de overdracht morgen en het goed achterlaten van de Albergue voor de volgende (en laatste) groep. De twee weken zijn dan toch ineens zo goed als voorbij. We hebben gelukkig geen echt spannende of moeilijke zaken meegemaakt. Het kabbelde allemaal aardig door en een paar van ons, die eerder hospitaleerden waren zeer verbaasd over de relatief kleine aantallen pelgrims

Vrijdag 15 oktober

De dag van afscheid en overdracht. Na elf uur lopen wij wat verdwaasd rond. We kunnen zomaar een terrasje pakken. John vertrekt snel. Donald gaat met de bus naar St.Jean en Nico, Marianne en Kees nemen zaterdag de trein naar huis. We hebben weer een mooie tijd gehad.

Periode 17

Vrijdag 15 oktober t/m 29 oktober 2021

Hospitaleros:

Tijmen Stoof, Frank Keijser, Hans Kassenaar, Els Kassenaar-Goedvriend,

Corry Janse, Margreet de Vries.

Stagiair: Herman Velvis

Aantal pelgrims

653

v.l.n.r. onder Tijmen, Hans, Frank, boven Corry, Margreet, Marisol en Els

Vrijdag 15 oktober

Equipo 17 begint vandaag!

Tijmen (Jefe) is zoals gewoonlijk een paar dagen eerder van huis gegaan om vanaf Ortez te lopen. Hans en Els zijn in twee dagen met hun auto naar de Pyreneeën gereden, Corry, Frank en Margreet arriveerden per trein en uiteindelijk per taxi.

Dat reizen altijd gepaard gaat met verhalen heeft Frank (opnieuw!) bewezen.

Hij werd vlak voor de ogen van Corry en Margreet het slachtoffer van een echte metroroof in Parijs. Dat gaf heel veel consternatie. De rust keerde pas in de loop van vandaag terug.

Met z'n vijven verbleven we een nachtje in de herberg van meneer Iniaki in Burguete.

Frank sliep op de derde.

Onze aankomst in de herberg was een plezierig weerzien met Marisol, de pelgrims, de Mostrador en de wasruimte. We verdeelden de taakjes en wie even niets te doen had kon genieten van een warme, stralende zon.

Het aantal pelgrims past vandaag net niet op de eerste verdieping, het zijn er 76.

En een kleinigheidje wat ik nog niet eerder meemaakte? Een meneer die vroeg om lijm omdat de chip uit zijn ID-kaart was gevallen.

We hebben een doosje met bandenplakspullen ontdaan van de beschermfolie en de solution ingezet voor dit probleem: je zag er geen barst meer van....

Zaterdag 16 oktober

Gisteravond hielden we al krijgsraad over de te volgen strategie voor vandaag: Er zou veel gepoetst moeten worden. En wat is dan de handigste aanpak? We kregen tips en tricks van de vorige groep, een demonstratie van Nico en we werden ingewijd in de verschillende containers met ontsmettingsmiddelen. Vandaag konden we los!

Eerst de kastjes, daarin de kussens, dan de matrassen, de schotten, de vloeren en daarna de gesprayde kussens terug op de bedden ... Intussen werden ook de trappenhuisen gezogen, de huiskamer gekuist, de deurknoppen en leuning ontsmet. Pfff, het was pittig!

We beuren elkaar op met zinnen als: onze conditie moet nog wat groeien, het went wel, we worden hier vast handiger in, enz. We zullen het zien.

De 74 pelgrims van vandaag brengen allemaal mooie situaties en verhalen mee.

Een Duitse meneer blijkt Tijmen al 3 keer eerder te hebben gezien de afgelopen week. De eerste keer was Tijmen al getraakteerd op taart. Dat helpt natuurlijk bij het herkennen van iemand. Meer dan die vervelende mondkapjes.

Een Roemeense jongen doet zijn handwasje en vertelt over zijn Oosters Orthodoxe achtergrond. Over een ook wassende Italiaanse medepelgrim die wat instructies krijgt van de Hospitalera in de kelder grinnikt hij: Oh that Italian boys ..... They are lost without their mama!

Een groepje van 5 meiden uit Alicante stelt de Hospitalero van dienst voor een prangend probleem: ze willen in een compartiment met zijn vijven. En ze zouden een matras op de grond willen leggen om dat te bewerkstelligen. Daar wordt uiteraard op vriendelijk doch besliste wijze een stokje voor gestoken, Corona, brandgevaar en het struikelgevaar op weg naar het toilet bleken, gepaard gaande met wat gemor, afdoende argumenten.

Steeds meer pelgrims vragen of er ook met een betaalkaart betaald kan worden. En omdat dit niet kan moeten er een paar vreemde kunststukjes uit worden gehaald: met de kaart naar het winkeltje en daar het bedrag pinnen. Met het aldus verkregen betalingsbewijs kan vervolgens de overnachting betaald worden. Omslachtig, vinden wij.

Nog even en onze werkdag zit er weer op. Hopelijk kan de deur iets eerder dicht dan gisteren, toen een jonge vrouw, duidelijk onder invloed van verdovende middelen, nog heel beslist een jointje moest roken (na tien en voordat ze kon slapen).

Vanwege haar kennelijke staat van verward- en vermoeidheid werd dit toegestaan.

Ze werd rustiger en heeft heerlijk geslapen.

Het brandalarm waar we vanavond ook nog mee te maken kregen hebben we kalm en efficiënt afgehandeld. Reden om de regels onder het genot van een glaasje wijn nog eens door te nemen.

Zondag 17 oktober

Vanmorgen aan het ontbijt ging het meteen over “de Bulgaarse meisjes”.

Zij zorgden gisteravond nog voor heel wat ongerustheid. De een was al lang in Roncesvalles.

Ze had haar eigen rugzak bij zich en ook die van haar vriendin. Twee jonge mannen die hen boven op de berg al even gesproken hadden vroegen: waar is je vriendin?

Nog niet gearriveerd...Nog op de berg ....

Het was intussen laat en donker. Hoe zou een vermoeid meisje uit Bulgarije helemaal alleen de herberg kunnen vinden in de duisternis? In Casa Sabina werd alarm geslagen en de politie gewaarschuwd. Die was intussen al bezig met de dagelijkse tocht door het bos om verdwaalde pelgrims te helpen Roncesvalles te bereiken.

Ze werd bij toeval gevonden, kon zich niet legitimeren, want haar rugzak was al in Roncesvalles. Op dat moment kwam het telefoontje van de bezorgde medewerkers van Casa Sabine binnen met het verhaal..

Eind goed al goed: meisje werd gebracht, jongens sjouwden de rugzakken van de dames net voor tien en de herberg in, De legitimatie was niet eens meer nodig, iedereen blij met de goede afloop. De dames zijn vandaag weer op weg gegaan. Een ingrijpende ervaring rijker.

In Casa Sabine ontmoetten we de agenten die gisteravond het Bulgaarse meisje hadden “gered”. De agenten vertellen dat zij elke dag 2x de berg oplopen om te kijken of er pelgrims achtergebleven zijn. Wij zijn onder de indruk, wat een conditie zullen deze mensen hebben!

Wat ook fijn is aan deze ontmoeting: Frank kan zich aan hen voorstellen. Een belangrijke stap naar het verkrijgen van een proces verbaal in verband met de metroroof, waarbij naast pinpas ook zijn rijbewijs is gestolen. Morgen gaat hij in Burguete naar het bureau en de vandaag gearriveerde stagiair Herman (bestuurslid van het Genootschap en Multilinguïst) zal mee gaan om te tolken waar nodig.

Wij stellen ons al een paar dagen voor hoe het zal zijn om een dergelijke “stagiair” in ons midden te hebben. Hij heeft aangekondigd met alles mee te willen doen . Dus er zijn al diverse karweitjes voorbijgekomen nog voordat iemand van ons hem gezien heeft.

Hij heeft zich intussen op de derde verdieping geïnstalleerd en oriënteert zich.

De 45 gasten zijn rustig na elkaar binnengedruppeld vandaag.

Het zetten van stempels en het verkopen van Credentials aan voorbijgangers gaf nog wat afwisseling. De twee wasjes die er gedaan moesten worden vermoeiden ons ook niet te erg. Al met al een relaxt gezellige zondag.

Maandag 18 oktober

Al halverwege het schoonmaakwerk vertrokken Frank en Herman van Het Genootschap richting Burguete voor de aangifte van de metroroof, tegen twaalfen waren ze terug. Het was een onderhoudend een aangenaam bezoek aan de politiepost van dat dorp geweest. En of dat niet genoeg Burguete voor een dag was: 's middags ging Frank er opnieuw naar toe. Nu om een uitgetelde Italiaanse dame de weg naar Espinal te wijzen. Daar was deze dame zo blij mee dat ze zomaar 10 euro Donativo met Frank terug stuurde... Vandaag zijn er maar 24 pelgrims. De deur naar de tweede verdieping is nu afgesloten, daar er de afgelopen nacht stiekem een paar bedden beslapen zijn. Omdat ook het sanitair gebruikt was, moesten er veel extra inspanningen gedaan worden voor een paar slimmeriken. Het gebeurt vaker dat mensen niet op het bed belanden dat op hun ticket staat. Een avondlijke, nachtelijke, beddenruil met de nodige irritatie is het gevolg! Herman van het Genootschap draait intussen volop mee in alle werkzaamheden. Bij bezoek aan de Lavandería viel al snel een oordeel: Ouwe meuk! En vervolgens ontvouwde hij zijn dromen voor een sterk verbeterde waskamer. Duur maar praktisch en besparend op water en energie. Ook op werk. Maar ja, het geld... en het Colegiata .....

Bij de dag evaluatie komt Tijmen met een indrukwekkend bericht.

Werkgroep lid en mede Hospitalero Toine van Moorsel blijkt ernstig ziek te zijn en uitbehandeld. Om die reden is er in de afgelopen avond mis aandacht voor hem geweest en is er voor hem gebeden. Ook wij denken met verdriet en ontroering aan de consequenties van deze situatie.

Dinsdag 19 oktober

Er is een foto van Toine afgedrukt en op het tafeltje bij de maagd van Roncesvalles gezet. Na het werk zijn we er samen even naar toe gegaan. We hebben een kaarsje aangestoken en goede gedachten aan hem gewijd. We willen zo meeleven met zijn familie en natuurlijk met hem zelf.

Na de koffie was het de dag voor de bibliotheek van het klooster! Voor Herman helemaal nieuw, dus geweldig! Don Valentin heeft z'n hele arsenaal aan interessante boeken weer tevoorschijn gehaald, (de ervaren hospitaleros kunnen ze onderhand zelf ook bijna vinden). Patxarán, Galettes, Madeleines, een blik in de kapel van de broeders en de Jacobskapel. Het was goed voor een mooie ochtend.

Er arriveerden aanmerkelijk meer pelgrims dan gisteren. Waarbij de

vergeten AirPods van een Koreaanse jongen ons voor uitdagingen plaatste. De pods zijn wel gevonden in St Jean, maar hoe komen ze vervolgens bij hem in Roncesvalles? Het wordt een taxi begrijpen we, heen en terug. Hans ontfermt zich over deze situatie.

Een paar meisjes uit Slowakije met onwaarschijnlijk grote rugzakken trekken ook aandacht. Met behulp van de beperkte faciliteiten die er nog zijn nu de pelgrimskeuken gesloten is, weten zij een 3 sterrenmaaltijd uit hun rugzak te toveren. We begrijpen ineens waarom die zo groot moet zijn.

Een pelgrim die de bedtijd van 10 uur vroeg vond, stond tegen elven bij het open raam aan het einde van de gang nog lekker nog lekker te kletsen met iemand die buiten stond. Toen hem vriendelijk verzocht werd het raam te sluiten en te gaan slapen, werd hij even later boven aangetroffen, paraderend in zijn onderbroek, druk telefonierend.

Toen een Hospitalera hem kordaat naar zijn bed begeleidde, trok hij de rode streepjes onderbroek voor haar ogen uit...

Woensdag 20 oktober

We profiteren bij het schoonmaken nog een dagje van de aanwezigheid van Herman van het Genootschap. De hele eerste verdieping moet gebeuren, maar door inzet van iedereen zijn we na een dik uur helemaal klaar. Hans helpt de airpod-loze Koreaanse jongen verder.

Maar ondanks zijn inspanningen lukt het niet de pods en de Koreaan met elkaar te verenigen.

De Slowaakse meiden zagen kans bij het verlaten van de herberg een kop koffie in hun rugzak te kieperen. Op weg naar onze koffie, lagen ze in het gras, onder de boom bij het monument met geheel uitgepakte rugzakken, Yoga oefeningen te doen.

Om 11 uur wacht don Valentin ons op voor een vervolg van de tour. Voor Herman van het Genootschap de eerste keer dat hij het schaakbord van Charlemagne mag zien. Het is genieten van zoveel moois in het museum en van de passie waarmee Don Valentin uitleg geeft.

De pelgrims hadden het vandaag zwaar met een hevige wind op de berg! Het voelde alsof we gelanceerd werden, gaven 2 Deense vrouwen aan. De voldoening dat ze het gehaald hadden bleek uit een al van verre geroepen: oohhhh, I'm so glad to see you!

Donderdag 21 oktober

Vanmorgen is Herman van het Genootschap weer verder getrokken. Voordat hij definitief op weg naar Madrid ging, kwam hij gelijk Heintje Davids nog een paar keer terug.

Een keer omdat hij (heel attent!) nog even de door hem in Burguete gekochte postzegels wilde brengen, de tweede keer omdat hij zich realiseerde iets belangrijk te hebben vergeten.

Eenmaal "onder ons" besloot onze Jefe dat het wel een "lazy day" mocht worden: Vandaag poetsen we met de Franse slag.

Vrijdag 22 oktober

Het is koud, nat en guur in en buiten de herberg. De pelgrims komen aan met natte capes, uitgeput van wind en kou. Marisol klaagt dat er vandaag wel heel veel "gedoe" is. De toegewezen bedden bevallen niet, het gezelschap in de compartimenten deugt niet, de tickets voor de maaltijd zijn kwijt of niet goed.... Echt zo'n dag waarop het je niet verbaast dat zodra Marisol haar hielen gelicht heeft (laat, half acht pas...) er een meneer uit California in de Mostrador komt vertellen dat de portemonnees van zijn zonen, geheel leeg zijn aangetroffen.

Kennelijk een gevalletje diefstal. Er bleek 900 dollar en 200 euro in de portemonnees te hebben gezeten. Marisol regelt dat de vader en de zonen morgen om 8 uur aangifte kunnen doen in Burguete. Niet meer actie? Nee, dat is het. Gelukkig kunnen de jongens hun hart uitstorten bij Don Valentin, die hen iets voor tien persoonlijk terugbrengt naar de herberg.

Het weekend van zaterdag 23 en zondag 24 oktober

Het weer is prachtig! Het is een feest om de kleuren op de berg te zien veranderen in geel en oranje en rood en bruin... En dan dat mooie strijklicht erover, de damp die ervan opstijgt: het is van grote schoonheid. De kraanvogels laten zich horen. Ze trekken hoog in de lucht over de herberg, maar hun roep is onmiskenbaar.

En te midden van dat moois bereikt ons het droevige bericht van het overlijden van Toine van Moorsel. Mede door zijn inspanningen voor de werkgroep kunnen wij genieten van deze plaats. Dank je wel Toine, voor alles.

Er worden zaterdagavond een paar tentjes opgezet. Een achter de herberg en de ander tegenover de kerk. 's Morgens blijkt dat de kampeerders het wel wat frisjes vonden, het heeft gevoren! Een paar motorrijders die dachten hier een goedkoop overnachtingsadresje te vinden worden geweigerd. Dat geeft boze gezichten en protesten. Uiteindelijk blijkt het hostel van meneer Iniaki in Burguete uitkomst te bieden. Ze vertrekken met de woorden dat de Nederlandse hospitaleros er echt niets van begrijpen! Een paar meisjes spreken hun verbazing uit over het door elkaar slapen van vrouwen en mannen. Ze geven aan nogal religieus te zijn en e.e.a. niet goed te kunnen rijmen met de religieuze omgeving van de herberg.

Maandag 25 oktober

Bij het middageten maken we een pooltje, met als prijs een fles wijn voor degene die raadt hoeveel pelgrims er vandaag komen. Al om 2 uur blijken al onze voorspellingen waardeloos: 33 reserveringen! Wie had dat gedacht.

Er komen Franse families, vaders moeders en kinderen met in alle handen tassen en zakken.

's Avonds maken de jongeren een kring in de hal op de eerste verdieping. Ze hebben de kussens van de stoelen op de grond gelegd en vermaken zich met een gezelschapsspelletje.

Het ziet er gezellig uit en er mocht wel even een foto gemaakt worden. Ze gaven onbekommerd

toestemming voor publicatie in het Libro d'oro.

Een in La Posada verblijvende Duitse meneer mag zijn was door ons laten doen van Marisol. Hij is zo geboeid door het verschijnsel "Nederlandse Hospitaleros" dat hij zich terstond aan wil melden. Hij krijgt de tip het Duitse genootschap te bellen en maar eens te beginnen met een lidmaatschap!

Dinsdag 26 oktober

Corry en Margreet vertrekken vandaag met de bus naar Pamplona, om een dagje te gaan boemelen. Eerst spotten ze de Franse familie nog waarvan we vanmorgen niet konden geloven dat ze ECHT verder zouden wandelen. Dat bleken ze wel te gaan doen, zei het dat ze, toen C en M in de middag terug keerden met de bus lekker in het gras te liggen in Espinal.

Het boemelen was van korte duur: om twee uur ging de bus al terug. Toch leuke dingen gedaan: kathedraal bezocht, arena gezien, museum bezocht en Hemmingway gefotografeerd.

En terug op de herberg bleek alles voorspoedig te zijn verlopen.

Met behulp van de niet gebruikte bedlampjes uit de Hospitalero kamers is er meer licht gecreëerd op de tafels in de gang. Een grote verbetering!

Het was een stralende dag, maar 's avonds vernikkelen we van de kou!

Woensdag 27 oktober

Vandaag was het de dag van de bedbodems! Tjonge wat een heisa is dat: alles omhoog en alles zuigen en afnemen! Een uurtje later dan gewoonlijk drinken we koffie. Zeer voldaan.

De eerste gast van vanmiddag is een Franse jongeman die vertelt dat hij op de berg een **UIL** in het prikkeldraad verstrikt zag. Een verschrikkelijke aanblik, waar hij meteen iets aan wilde doen. Het lukte niet de uil te verlossen. Daarna belde hij de hulpdiensten. De uil is gered. Hopelijk horen we hem binnenkort weer.

Donderdag 28 oktober

Onze laatste dag in Roncesvalles. We genieten nog even.... Zelfs van die kleurrijke gasten waar we soms ook onze

wenkbrauwen bij fronsen. 's Middags komt Hans van de werkgroep. Hij wordt direct belaagd met vragen over lampen die het niet doen, Buizen die lawaai maken, postertjes die ergens moeten hangen... 's Avonds doen we dan maar meteen een deel van de overdracht. Er zijn nog wel wat verbeterpuntjes blijkt. Bij het slapengaan denken we aan de verwarde mevrouw in bed nr. 159. En aan de 4 kampeerders in hun tentjes. Het is koud, het weer wordt guur, regenachtig.

Wij zijn hier klaar!

Periode 18
Aantal pelgrims 144

Hospitaleros: Noortje Spekman , Jos Spekman en Hans Perik

De drie priesters

Links Don Valentin, in het midden Don Jesus en daarachter Don Bibiano.

Don Jesus vertelde ons dat hij nu 95 jaar en 5 maanden oud is.

Deze periode duurde maar 4 dagen en toch waren ze voor 3 man intensief. Het Colegiata had gevraagd of er nog 3 dagen extra Hospitaleros konden komen. Ondanks dat eerder groep 18 was afgezegd, wegens te weinig pelgrims die ze verwachten.

Maar omdat in het weekend veel Fransen en Spanjaarden vrij zouden zijn i.v.m. de 1 e november is er toch een beroep op de WHR gedaan. Omdat Noortje en Jos Spekman in Pamplona waren om vrienden te bezoeken en Hans Perik in Frankrijk aan het werk was, waren zij bereid om naar Roncesvalles te gaan en zo deze dagen in te vullen.

Vrijdagmiddag hadden Hans Perik en Noortje Spekman een gesprek met Don Bibiano en Edurne over een aantal broodnodige reparaties en de planning voor 2022 en 2023. Marisol fungeerde als tolk. Er zijn goede afspraken gemaakt, dus nu maar afwachten.

Zoals gebruikelijk ook nu weer de bekende vragen: Is er een haardroger? Kan ik gratis slapen, ik heb geen geld. De man liep op blote voeten! Stilletjes van bed veranderen enz. Vrijdag waren er maar 27 pelgrims en Marisol hanteerde de volgende werkwijze: alleen de beneden bedden uitgeven. Mannen aan de ene kant en vrouwen aan de andere kant. Voor ons meer dan 10 jaar terug in de tijd. Dit werd soms ook gehanteerd in de oude herberg.

De volgende dag was het weer anders. Adriana legde 70 pelgrims allemaal op Planta 1. Dus alle bedden bezet, geen 50 % bezetting meer maar 75 % zoals Marisol vertelde.

We hebben nog een klein uitstapje gemaakt. Achter de bebouwing van Burguete loopt een zandpad, waar een oude Romeinse brug is te vinden. Je moet het maar weten, maar Hans bracht ons ernaar toe.

Een Nederlandse pelgrim sliep nog een keer in Roncesvalles na al zijn Spaanse wandeltochten als pelgrim om dan volgend jaar terug te komen als nieuwe Hospitalero .

Zondagavond is er om 18.00 uur tijdens de H. Mis aandacht geschonken door Don Bibiano aan het overlijden van Toine van Moorsel. Deze mis werd ook op You Tube uitgezonden.

Er waren ook wat kleine **ergernissen**. Hospitaleros hadden met een viltstift de gekleurde bordjes genummerd. Met veel moeite hebben wij de cijfers weer kunnen verwijderen.

Een aandachtspunt voor de Jefes, dit soort veranderingen kunnen alleen maar in overleg met de WHR.

Ook zijn er lelijke Sheets over de Sheets geplakt of beschreven, die door Hans Kassenaar gemaakt waren. Er worden nu nieuwe gemaakt, die **NIET** meer veranderd mogen worden.

Maandagmorgen vertrokken wij weer, na de nodige schoonmaakwerkzaamheden. Allerlei zaken werden veilig opgeborgen en de laptop en de Walkie Talkies gingen weer terug naar Nederland voor onderhoud en tot onze verrassing ook de nodige flessen wijn als geschenkje voor de najaarsbijeenkomst.

CASA SABINA

LA POSADA